

SZÁMALK-SZALÉZI
Szakgimnázium

„A fiatalok nevelésének alapja az akarat formálása”
Don Bosco

A SZÁMALK-SZALÉZI TECHNIKUM ÉS SZAKGIMNÁZIUM PEDAGÓGIAI-NEVELÉSI PROGRAMJA

2020

Tartalomjegyzék

A SZÁMALK-SZALÉZI TECHNIKUM ÉS SZAKGIMNÁZIUM NEVELÉSI-OKTATÁSI PROGRAMJA A SZAKGIMNÁZIUMI KÉPZÉSEKRE VONATKOZÓAN	4
1. AZ INTÉZMÉNYÜNK MÚLTJA, JELENE ÉS JÖVŐJE	4
1.1 A SZÁMALK-Szalézi Technikum és Szakgimnázium	4
1.2 A SZÁMALK-Szalézi Technikum és Szakgimnázium húsz éve (rövid összefoglaló a múlttól)	5
2. AZ OKTATÓ-NEVELŐ MUNKA PEDAGÓGIAI ALAPELVEI, ÉRTÉKEI, CÉLJAI, FELADATAI ÉS ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI	6
2.1 Az intézményben folyó oktató-nevelő munka célja.....	7
2.2 Az oktató-nevelő munka legfontosabb feladatai	8
2.3 Az oktató-nevelő munka legfontosabb eszközei és eljárásai	9
3. A SZEMÉLYISÉG- ÉS KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL, VALAMINT AZ ISKOLA SZEREPLŐINEK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉVEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK	10
4. A TELJESKÖRŰ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK	12
5. A PEDAGÓGUSOK HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAI, AZ OSZTÁLYFŐNÖKI MUNKA TARTALMA ÉS AZ OSZTÁLYFŐNÖK FELADATAI	13
5.1 Az osztályfőnöki munka tartalma és az osztályfőnök feladatai	14
6. A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG HELYI RENDJE	15
6.1 A tehetség, a képességek kibontakoztatását segítő tevékenységek.....	15
6.2 A lemaradók segítése (felzárkóztatás)	16
7. A TANULÓKNAK AZ INTÉZMÉNY DÖNTÉSI FOLYAMATAIBAN VALÓ RÉSZVÉTELI JOGA GYAKORLÁSÁNAK RENDJE	17
8. A TANULÓ, A PEDAGÓGUS, AZ OKTATÓ ÉS AZ INTÉZMÉNY PARTNERI KAPCSOLATTARTÁSÁNAK FORMÁI	17
8.1 Kapcsolattartás a tanulókkal és a szülőkkel.....	17
8.2 Iskolánkban történő további külső és belső kapcsolattartás	18
9. A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK SZABÁLYAI	18
9.1 Osztályozó vizsga	18
9.2 Különbözeti vizsga.....	19
9.3 Pótló vizsga	19
9.4 Javító vizsga	19
10. A FELVÉTEL ÉS AZ ÁTVÉTEL HELYI SZABÁLYAI	20
10.1 A felvétel helyi szabályai	20
10.2 Az átvétel helyi szabályai	20
AZ ISKOLA HELYI TANTERVE	22
1. A MINDENNAPOS TESTNEVELÉS, TESTMOZGÁS MEGVALÓSÍTÁSÁNAK MÓDJA	22
2. A VÁLASZTHATÓ TANTÁRGYAK, FOGLALKOZÁSOK, TOVÁBBÁ EZEK ESETÉBEN AZ OKTATÓVÁLASZTÁS SZABÁLYAI	23
3. AZ OKTATÓ-NEVELŐ MUNKA ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE.....	23
3.1 Értékelési rendszerünk a tanulók vonatkozásában	23
3.2 Az írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje	25
3.3 A tanuló magasabb évfolyamba lépésének feltételei	25
3.4 A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei	25
3.5 A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag.....	25
3.6 Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek, programok, tevékenységek	25
3.7 A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	26
3.8 Az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok	26
3.9 A tanuló jutalmazásával összefüggő szabályok	27
3.10 Szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység.....	27
3.11 A nevelőtestület által szükségesnek tartott további elvek	27

4.	AZ ISKOLA HELYI SZAKMAI PROGRAMJA (VÁLASZTOTT KERETTANTERV)	28
5.	AZ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKÁT SEGÍTŐ ESZKÖZÖK ÉS FELSZERELÉSEK	28
6.	ZÁRÓ GONDOLATOK	28
AZ ISKOLA EGÉSZSÉGNEVELÉSI PROGRAMJA		29
1.	EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSSEL ÖSSZEFÜGGŐ FELADATOK	29
1.1	<i>Az iskolai egészségnevelő program szereplői</i>	30
1.2	<i>Az egészséges életmód és életszemlélet, magatartás célrendszere az iskolánkban</i>	31
1.3	<i>Az egészséges életmód kialakítására irányuló módszereink</i>	31
1.4	<i>Egészségnevelési céljainkat megvalósítási keretei</i>	32
1.5	<i>Tantárgyak, amelyek közvetlenül kapcsolódnak az egészségfejlesztési célokhoz</i>	32
7.	A KÖRNYEZETI NEVELÉS ELVEI, PROGRAMJAI ÉS TEVÉKENYSÉGEI ISKOLÁKBAN	32
1.6	<i>A célok eléréséhez szükséges készségek</i>	33
1.7	<i>Az iskola környezeti nevelési szemlélete</i>	33
8.	A SZÁMALK-SZALÉZI TECHNIKUM ÉS SZAKGIMNÁZIUM KÉPZÉSI PROGRAMJA	37

A SZÁMALK-SZALÉZI TECHNIKUM ÉS SZAKGIMNÁZIUM NEVELÉSI-OKTATÁSI PROGRAMJA A SZAKGIMNÁZIUMI KÉPZÉSEKRE VONATKOZÓAN

mely a köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény, valamint a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet alapján tartalmazza az intézmény

- nevelési programját
- helyi tantervét
- egészségnevelési programját
- és szakmai programját

1. AZ INTÉZMÉNYÜNK MÚLTJA, JELENE ÉS JÖVŐJE

Iskolánk több, mint húsz éves szakmai-pedagógiai eredményeit és értékeit megőrizve (2020. július 1-től) SZÁMALK-Szalézi Technikum és Szakgimnázium néven működik. Intézményünk nemcsak nevében, de szellemiségében, nevelési tartalmában és közösségépítő céljaiban is változott és folyamatosan gazdagodik. Don Bosco örökségéből merítve szolgálja azokat a fiatalokat és felnőtteket, akik számára fontos a közösség, nyitottak a fejlődésre és az igényes, minőségi oktatást választják.

1.1 A SZÁMALK-Szalézi Technikum és Szakgimnázium

Az intézmény Budapest XI. kerületében látja el a feladatát. A földrajzi elhelyezkedésből következően elsősorban a közép-magyarországi régióból iskolázunk be diákokat, de kisebb számban az ország minden tájáról fogadunk tanulókat. Az intézmény előkelő helyet vívott ki magának az informatikai, a művészeti szakképesítések területén, illetve kiválóak az eredményeink a humán és turisztikai szakmai képzésekben is, hiszen évről évre egyre több diák választ bennünket.

Az elmúlt időszakban a nappali és esti tagozatot egybevéve átlagosan ezer diák tanult az iskolánkban. Ennek nagyságrendileg tíz százaléka tanul szakgimnáziumi képzésekben. A feladat elvégzését szolgáló infrastruktúra és tárgyi eszközök tekintetében iskolánk megfelel korunk kihívásainak, hiszen a 2009-ben átadott épület minden szempontból alkalmas a tanulási igények kiszolgálására. Minden évben megújítjuk és továbbfejlesztjük az informatikai eszközbázisunkat és a további szükséges tárgyi feltételeinket. Iskolánk rendelkezik Budapest egyik legjobban felszerelt és legkorszerűbb művészeti alkotó bázisával, ahol valamennyi művészeti szakirány, így a Festő (Képző és iparművészeti munkatárs) szak gyakorló terét kiépítettük.

Kiváló humánerőforrással rendelkezünk, valamennyi munkatársunk az intézmény céljai mellett elkötelezett szakember, akik a neveléssel, oktatással és az oktatás segítségével összefüggő feladataikat nagy szorgalommal, gondossággal és szakértelemmel végzik.

Általános célunk, hogy az intézményünkben tanuló fiatalok képesek legyenek felelősségteljesen gondolkodni, cselekedeteiket az értékek vezéreljék, tisztelettel legyenek mások iránt, legyenek elkötelezettek, kitartóan tanuljanak és dolgozzanak. A fentiek alapján hisszük, hogy az intézmény a maga eszközeivel és lehetőségeivel hozzá tud járulni a magyar kultúra, a gazdaság és a társadalom fejlődéséhez, illetve a keresztény értékrend megerősítéséhez.

A legfontosabb szakmai-pedagógiai cél, hogy a beiratkozott tanulóink sikerrel fejezzék be választott képzésüket, így szakmai bizonyítványt és ezzel együtt olyan szakmai, gyakorlati és társas kompetenciákat szerezzenek, amelyek a fiataloknál elegendőek a pályakezdéshez, felnőttként pedig az újrakezdéshez, illetve a munkahely megtartásához.

Munkatársaink jelenléte és hitele garantálja a jó légkört, illetve a példamutató nevelési szemlélet közvetítését, ami alapjául szolgál annak, hogy a személyes példamutatás erejével, türelemmel és szeretettel neveljük tanulóinkat.

Abban is segítjük az iskolánkba járó fiatalokat, hogy olyan emberekké váljanak, akik önmagukban, valamint a helyi közösségükben harmóniát képesek megteremteni és akik a szeretet révén jobbra tudják tenni szűkebb és tágabb környezetüket.

Célunk, hogy a nevelés során tanítványaink sajátítsák el a keresztény etika értékrendjét és szabályait, azokat építsék be magatartásukba, életvezetésükbe, mindez pedig segítse őket abban, hogy az élet erkölcsi választútjain helyes döntéseket hozzanak. Célunk, hogy diákjaink nemzeti kultúránkat ismerő, értő és ahhoz hűséggel ragaszkodó felnőttekké váljanak. Ezen nevelési elvek átadásának színterei elsősorban az etika órák, illetve a fenti célok szellemében szervezett közösségi és szabadidős programok.

1.2 A SZÁMALK-Szalézi Technikum és Szakgimnázium húsz éve (rövid összefoglaló a múlttól)

Az intézmény alapítványi iskolaként kezdte működését, a Fővárosi Önkormányzat működési engedélye alapján 1993 óta folytatott iskolai rendszerű szakképzést informatikai, közgazdasági és ügyviteli ágazaton nappali, esti és levelező tagozaton. Az intézmény elsődleges célja volt, hogy az érettségivel rendelkezők első, illetve további szakképesítésekhez jussanak és továbbtanulásuk eredményeként államilag elismert szakképesítést szerezzenek.

2009-ig iskolánkban elsősorban informatikai képzések folytak, továbbá eredményesen és sikerrel képeztünk Multimédia-fejlesztő, WEB-programozó, Médiatechnológus-asszisztens, Designer, E-learning tananyagfejlesztő szakirányokon is. A nálunk folyó magas színvonalú szakmai munkának egyik objektív mércéje diákjaink az Országos Szakmai Tanulmányi Versenyen történő kitűnő szereplése.

Intézményünk 2007-ben megkapta a LEGJOBB MULTIMÉDIA KÉPZŐHELY – EMMAC DÍJ 2007 – nemzetközi elismerést. Ezt a kitüntetést az Európai Multimédia Szövetség ítéli oda annak az intézménynek, amelynek Multimédia-fejlesztő képzése a munkaerő-piaci igényeknek saját országukban a legjobban megfelel.

Iskolánk szakmai profilja a képzési igényeknek megfelelően folyamatosan változik. A képzési portfólió tekintetében arra törekszünk, hogy az itthon és Európában is keresett szakmákban képezzünk, ezért tartjuk fontosnak a képzési kínálat folyamatos felülvizsgálatát és szükség szerinti módosítását.

Évről évre számos nemzetközi és hazai projektben veszünk részt, amelyek eredményeit és termékeit az oktatásban folyamatosan felhasználjuk, hiszen iskolánkban mindig is kiemelt cél volt nemzetközi és hazai kutatási és fejlesztési projektek eredményeiben is megmutatkozó és a mindennapi munkánkban alkalmazott pedagógiai innováció.

Intézményünk 2012-ben nyerte el az „E-Jobs Observatory” kiválósági elismerést (Label of Excellence), amely azt jelenti, hogy az EU-s szabvány szerint minősítettek a webfejlesztő képzéseink.

Iskolánk 2018-ban az ELTE OTKA kutatása alapján elnyerte a megtisztelő Innovatív iskola címet.

Iskolánk hagyományai számítástechnikai képzésekben és ehhez kapcsolódó oktatási gyakorlatban gyökereznek, jövője pedig a folyamatosan megújulni képes és szerteágazó szakmai profillal rendelkező intézményben testesülhet meg.

Az elmúlt évtizedben a szakmai tudással kapcsolatos elvárások gyökeresen megváltoztak, melynek figyelembe vétele, az igényekhez való alkalmazkodás elengedhetetlen. Iskolánk jövőjét a folyamatos fejlődés biztosítja, amelyhez szilárd alapul szolgálnak az elmúlt huszonhárom évben elért eredmények.

2. AZ OKTATÓ-NEVELŐ MUNKA PEDAGÓGIAI ALAPELVEI, ÉRTÉKEI, CÉLJAI, FELADATAI ÉS ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI

Az intézményünkben folyó oktató-nevelő munka sajátosságainak megfelelően az alapelveinket és értékeinket az alábbiakban rögzítettük:

- A nevelési-oktatási folyamatban figyelembe vesszük a valamilyen szempontból kiemelkedő hozott tudást és megfelelő módszerekkel segítjük azt (felzárkóztatás, tehetséggondozás),
- Az általunk oktatott szakképesítések képzése során a módszertan rendszeres felülvizsgálata során törekszünk az EU és a hazai gazdaság igényeihez igazodó folyamatos fejlesztésre,
- A tartalom- és tananyagfejlesztés során alapelvünk, hogy a legkorszerűbb ismeretátadási módszereket és eszközöket alkalmazva kreatív, önálló felnőtteket neveljünk,
- Képzéseinkben megvalósítjuk a valós munkakörülményekre történő felkészítést, hiszen a hazai és nemzetközi gyakorlatok részét képezik kurzusainknak,
- Szakmai képzéseink tervezésénél a nyelvi kommunikációs készség kialakítása mellett kiemelt fontosságúnak tartjuk a szakmai nyelv elsajátítását anyanyelven és angol nyelven is,
- A nevelési tevékenység során figyelembe vesszük a fiatal felnőttkorra jellemző pszichés sajátosságokat és ennek megfelelően (az etika tanár, a Szalézi szerzetes, illetve az iskola-pszichológus révén) célzott figyelem irányul azokra a fiatalokra, akik ezt igénylik.
- A szakmai kompetenciák fejlesztésén túl a szakképesítés társas kompetenciáinak elsajátításához szükséges képességek fejlesztésére is törekszünk (önmenedzselési, kommunikációs, együttműködési képességek, problémamegoldó készség, csoportmunkában való jártasság stb.),
- Tanulóink előzetes tudását (hozott tudás) figyelembe vesszük és beszámítjuk (validáljuk),
- Elköteleztük magunkat a Teljes körű Minőség Menedzsment (TQM) mellett, így folyamatosan törekszünk az oktató-nevelő munka minőségének fejlesztésére és ellenőrzésére. A minőségbiztosítási munkánk tervezése során figyelembe vesszük az érintett pedagógusokra vonatkozóan a pedagógus minősítési rendszer és a tanfelügyeleti rendszer előírásait, továbbá a fenntartó által meghatározott alapelveket, követelményeket és elvárásokat.

2.1 Az intézményben folyó oktató-nevelő munka célja

Célunk egy olyan magas színvonalú, szakmailag széles profilú oktatási intézmény hatékony működtetése, amely az oktatás tartalma és módszertana, a tanítás-tanulási folyamat szervezettsége, a diákok elégedettsége eredményeképpen ismert és elismert.

Intézményünk segíti a fiatalokat hivatásuk felismerésében. A szűkebb értelemben vett szakmai oktatás mellett az érzelmi érettségre és szociális érzékenységre is igyekszünk rávezetni a tanulókat. Ehhez szükséges az oktatók pozitív példamutatása és személyes nyitottsága. A Szalézi stílusban és pedagógiai szakszerűséggel véghez vitt és a fiatalok igényeihez igazított nevelési folyamat szilárd értékrenden és koherens pedagógiai hagyományokon alapul. A program egyik kiemelt jellegzetessége, hogy az elméleti és szakmai felkészülést összhangba hozza a szabadidő tevékenységeivel.

Olyan fiatal felnőtt szakemberek képzése a célunk, akik tanulmányaik befejezése után eredményesen jelenhetnek meg a hazai és európai munkaerőpiacon, valamint sikeresen be tudnak illeszkedni a társadalomba.

Mindehhez alapot szolgáltatnak az iskolában folyó etika órák és a közösségi nevelés további eszközei, amelyek hozzájárulnak a koherens értékrendszer kialakulásához.

Az alapvető cél elérése érdekében megfogalmazott részcélok:

- Európai szintű, korszerű szakképzés megvalósítása érdekében olyan folyamatos képzésfejlesztési tevékenység, amely munkaerő-piaci igényeken kimeneti kompetenciákon alapszik,
- A megfelelő arányban biztosított elméleti szakmai tartalom révén a képzés sikeres teljesítésének elősegítése annak érdekében, hogy a tanulók biztos, jól használható tudással kerüljenek ki a munkaerőpiacra,
- Nappali tagozatos diákjaink számára olyan jellegű szakmai gyakorlat-megszervezésére törekszünk (a képzéseink részeként), amely megteremti az elhelyezkedési esélyeket is számukra. A megszerzett munkahelyi tapasztalat és gyakorlati tudás segítséget nyújt a munkaerőpiacon való helytálláshoz.
- A szakmai kompetenciák elsajátításán túl olyan további fontos készségek, képességek fejlesztését is szem előtt tartjuk, melyek a szakma gyakorlásához elengedhetetlenek (ezek elsősorban a tanulási, problémamegoldó és alkalmazási készségek, továbbá felkészítjük a tanulókat a csoportmunkára, együttműködésre és önmenedzselésre),
- Tehetségműhelyek működtetése, amely szakmaközi integrált programok megvalósítását jelenti a legtehetségesebb diákok kompetenciáinak fejlesztése érdekében.
- Differenciált oktatás megvalósítása, mely azt célozza, hogy a legjobb tanulók tudásának gazdagítását a „tehetségprojekteken” teljesítsük ki, míg a lemaradók részére biztosítjuk a felzárkózás lehetőségét,
- A tanítás-tanulási folyamatban a korosztálynak és célcsoportnak leginkább megfelelő képzési és értékelési módszereket alkalmazunk, elismerve ezzel a már megszerzett tudást, növelve az eredményes tanuláshoz történő hozzáférés esélyét.
- A korábbi tapasztalatok felhasználásával eredményes projektoktatás megvalósítása a tanulók képzési és kimeneti követelményeknek való felkészítése érdekében.

- Az előzetesen formális vagy non-formális tanulás keretében szerzett tudás beszámítása (szakképesítések és meglévő tudás beszámítása, ennek érdekében ismeret- és készségszint felmérése),
- Olyan további oktatási vagy oktatást kiegészítő szolgáltatások megvalósítása, amelyek a képzési célok elérését szolgálják,
- Olyan belső kommunikációs rendszer működtetése, amely a tanulókat, tanárokat és az iskolavezetést egyaránt szolgálja.
- A képzések, a szakmai tudás és képességek fejlesztéséhez megfelelő felkészültséggel rendelkező, az önfejlesztés eszközeit alkalmazó pedagógusok és oktatók folyamatos jelenléte,
- Olyan eljárás alkalmazása, amely a lehető legrugalmasabban képes biztosítani a képzéseink közötti horizontális és vertikális átjárhatóságot,
- A képzések és szolgáltatások teljesítéséhez korszerű és megfelelő infrastruktúra biztosítása,
- A képzések magas szintű megvalósítása érdekében nemzetközi és hazai fejlesztési projekteken való folyamatos és tevékeny részvétel,
- A gyakorlati képzés mind széleskörűbb megvalósítása érdekében olyan vállalati partnerekkel történő együttműködés, akik tanulóink számára képesek biztosítani az egybefüggő nyári szakmai gyakorlat ideje alatt a valós vállalati környezetben való tanulás lehetőségét, elősegítve ezzel a piacképes és legújabb szakmai ismeretek elsajátítását.

2.2 Az oktató-nevelő munka legfontosabb feladatai

Képzési programjaink felmenő rendszerben az alábbi, tanulási eredmény alapú szemléletet és felépítést követik:

- **Tudás:** egy adott szakterületre vonatkozó tények, fogalmak, elméletek ismerete,
- **Képesség:** a tudás gyakorlatba ültetése, feladatok megoldása, módszerek alkalmazása,
- **Attitűd:** az adott szakmára vonatkozó érzelmi, gondolati összetevőkből álló viselkedési- és magatartásformák,
- **Autonómia és felelősség:** a tanulótól a szakmai oktatás adott szintjén elvárható önállóság és felelősségvállalás mértéke.

Iskolánk – katolikus szerzetesrendi fenntartásban működő – világnézetileg elkötelezett intézmény. A színvonalas szakmai képzés biztosítása mellett feladatunk diákjainkat segíteni, hogy olyan emberekké váljanak, akik önmagukkal és környezetükkel harmóniában vannak, életvezetésük a keresztény értékrendnek megfelelő, illetve helyi és nemzeti közösségük hagyományait tiszteletben tartják.

Szándékunk szerint iskolánk a keresztény értékrendnek megfelelően a szabadság felelős megélésére, a valódi értékek felismerésére és befogadására, önmaguk és környezetük mélyebb megismerésére nevel.

A képző intézmény a meghatározott alapelvek és megfogalmazott céloknak megfelelően az alábbi feladatokat tekinti a legfontosabbnak:

- A szakmastruktúrát és a programkövetelményeket is figyelembe véve olyan képzési rendszer működtetése, amely minimum egy szakmai bizonyítvány megszerzését lehetővé teszi.

Ugyanakkor célunk az is, hogy ahol lehetséges, a szakmák lehetőleg tartalmazzanak (a képzésbe építetten) további nemzetközi képesítéseket, amelyek segítségével lényegesen könnyebb az elhelyezkedés itthon és az EU országokban.

- Bemeneti és kimeneti mérésekhez kötött szakmai angol nyelvi fejlesztés, a magas szintű angol nyelvi szakmai kommunikációs kompetencia elérése érdekében (tanulók és tanárok képzését egyaránt fontosnak tartjuk).
- A kiváló pedagógusi, munkatársi közösség oktató-nevelő munkájának eredményeképpen hatékony tanítás-tanulási és értékelési folyamat megvalósítása,
- Tartalmában, módszerében és eszközrendszerében a legkorszerűbb és leghatékonyabb képzések tervezése, megvalósítása, értékelése,
- A képzések szakmai tartalmának rendszeres aktualizálása a tudományok, a szakmák és a különböző szakterületek fejlődésének, valamint a gazdaság szereplőinek és a munkaadók igényeinek megfelelően.
- A jogszabályi változások folyamatos figyelemmel kísérése, rendszeres tanterv- és tananyag-fejlesztés megvalósítása, amelyhez oktatói prezentációs anyagokat is fejlesztünk, illetve gondoskodunk a megfelelő forrásanyagok elérhetőségéről (házikönyvtár, elektronikus elérhetőség, önálló számítógépes munkalehetőség tantermekben stb.),
- A tanárok számára rendszeres lehetőséget biztosítunk a szakmai és oktatási-nevelési készségek fejlesztéséhez, szakmai továbbképzéseken való részvételéhez,
- Az oktató-nevelő munka összes érintettjének véleményét kikérjük, a tanulók körében rendszeresen (évente legalább kétszer) végzünk elégedettségi vizsgálatot, az oktatók, a dolgozók és a szakmai gyakorlóhelyek (valamennyi partnerünk) körében pedig eseti jelleggel,
- A szakmák fejlődésének és a gazdaság igényeinek figyelembevétele mellett az elégedettségi vizsgálatok eredményeit beépítjük folyamatainkba és azoknak megfelelően dolgozzuk ki értékelési rendszereinket.

2.3 Az oktató-nevelő munka legfontosabb eszközei és eljárásai

Az intézmény céljainak megvalósításához az alábbi eszközök alkalmazását tartja a legfontosabbnak:

- A kiváló infrastruktúra a legfontosabb, amelyet valamennyi szakma oktatásához kialakítottunk (speciális felszereltséggel rendelkező géptermekek, művészeti gyakorlóbázis)
- A tanulók fejlesztését szolgálják a géptermekek, a házikönyvtár, a tartalomszolgáltató rendszer (elektronikus könyvtárként is működik, mivel tananyagaink, tanulási segédleteink egy része elektronikus formában érhető el a Moodle és a Teams rendszerben), az alkotótáborok, a tehetségkurzusok, nyelvi kurzusok, közösségi rendezvények, nemzetközi kurzusok, szakmai versenyek.
- Tanulóink szakmai fejlődéséhez külső helyszíneken is szervezünk foglalkozásokat (múzeum-pedagógiai foglalkozások, kiállítások, nevelési-oktatási és kulturális intézmények).
- A tanulás és a munka összekapcsolását szolgálja az egybefüggő szakmai gyakorlat működtetése is.
- A szakmai gyakorlatok változatos formái révén tanulóink számára lehetőséget teremtünk a munkaerőpiacon való rutinosabb fellépésre, jártasságot szerezhetnek az adott szakterületen és esetenként lehetőségük nyílik pályakezdőként valamely cégnél elhelyezkedni.
- A szakmai gyakorlóhelyekkel folyamatosan tartjuk a kapcsolatot, és évről évre bővítjük a gyakorlóhelyek körét.

- A csoportmunkára, projektmunkára, együttműködésre való felkészítés több tantárgy keretében történik. Az alkalmazott módszerek lehetővé teszik, hogy iskolánkban a munkaerőpiaci igényeket figyelembe vevő képzés valósuljon meg.
- Iskolánk sikeresen alkalmazza a kooperatív tanítás-tanulási és az új típusú értékelési módszereket (önértékelés, portfólió és projektértékelés) amelyek eredményesebbé tették képzéseinket.
- Törekszünk az önálló tanulási ciklusok, illetve a problémamegoldó esettanulmányok és projektmunkák képzési tematikába történő beépítésére, amelyek kiemelten segítik tanulóink szakmai vizsgára történő eredményesebb felkészülését.
- A fentieket figyelembe véve a projekt alapú szemléletet a tanulmányi idő teljes hosszában, a lehető legtöbb tantárgy esetében alkalmazzuk. Ennek különböző formáival (egyéni projekt, kiscsoportos projekt) és más-más típusú megvalósításával (elméleti anyag feldolgozása előadáshoz, linkgyűjtemény készítése egyéni projektekben, illetve fejlesztések, kiállítások, problémamegoldó gyakorlatok együttműködésben) történik a tanulásszervezés.
- A projektmunka képzésekbe történő beépítésének módját módszertani útmutató segíti.

3. A SZEMÉLYISÉG- ÉS KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL, VALAMINT AZ ISKOLA SZEREPLŐINEK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉVEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK

„A nevelés hosszú lejáratú személyi fejlődés, amelynek célja a jó keresztény és becsületes polgár kialakítása. A szabadság visszaszorítása által nem lehet nevelni, arra kell rávezetni a fiatalt, hogy okosan éljen vele. Ezért fontos a nevelői rátermettség, önmagunk és mások pozitív elfogadása és a lelkesedés a fiatalokért”

(Don Bosco)

A SZÁMALK-Szalézi Technikum és Szakgimnáziumba az érettségi után már részben kialakult személyiséggel érkeznek a tanulók. Feladatunk a személyiségfejlődés további előmozdítása és a pályaválasztás, illetve korrekció lehetővé tétele, valamint a választott szakmával való azonosulás segítése.

A személyiség fejlődésének egyik legeredményesebb eszköze a modellkövetés. Az oktatási intézmény, mint szervezet, modellt nyújt azzal, ahogyan bánt a tanulóival, ahogyan az oktatók, a képzési munkatársak és a vezetők viszonyulnak hozzájuk és egymáshoz. A gondolkodásukra, személyiségükre hat a tananyag tartalma és felépítése, valamint az oktatás és értékelés módszerei. Pedagógusaink feladata, hogy a szakma oktatása mellett segítsék a tanulók intellektuális, érzelmi és mentális fejlődését, továbbá segítsék a fiatalokat abban, hogy érzelmileg érett, szociálisan érzékeny, felelős felnőttekké váljanak.

A tanulók személyiségfejlődését, kiegyensúlyozott, felelős felnőtté válását célozza az etika tantárgy, amelynek bevezetése iskolánk Szalézi intézménnyé válásával egy időben történt. Tapasztalataink szerint a tantárgy érdemi segítséget nyújt a fiataloknak abban, hogy a számos pozitív és negatív hatás közül képesek legyenek a valódi értékekkel azonosulni, jobban megismerjék és megtalálják önmagukat, valamint a követendő, pozitív viselkedésmintákat.

A Szalézi osztályok légköre nyitott, családias. A diák tevékeny alakítója saját tanulási folyamatának. Don Bosco alapelve szerint a bizalom az egész nevelés alapja. Tekintélye nem a büntetéstől való félelemre, hanem a szeretetre épült. „Szeretet nélkül nincs bizalom, bizalom nélkül

nincs nevelés”. Ennek legfontosabb eleme a „közösségi környezet” kialakítása, amely bizalomra építő kapcsolatból, családi, otthonos légköréből, integratív és támogatást nyújtó nevelésből, diákcsoportok segítségével és aktív iskolai jelenlétből áll.

A tanulókat felnőttként kezeljük, ezzel is a felnőtt szereppel együtt járó felelősségvállalást kívánjuk erősíteni. Ennek érdekében folyamatosan támogatjuk a Diákönkormányzat működését.

Tanáraink példamutatása a szakmára történő nevelés kiemelt elemét képezi.

A pályaválasztást, illetve a pályakorrekciót az alábbi eszközök révén segítjük:

- az önismeret mélyítését támogató tapasztalati tréningekkel,
- az intézményen belüli szakmaváltoztatás lehetőségének megteremtésével.

A tanuló társ elfogadásának erősítése, az empátiás készség fejlesztése és tudatosítása céljából iskolánk a közösség fejlesztésével kapcsolatos feladatait az alábbiak szerint látja el.

Elsősorban az etika tantárgy, továbbá a szakmaközi tehetségműhelyek keretén belül foglalkoztunk a tanulói közösség fejlesztésével.

A tanév első napjaira tervezünk tájékoztató, közösségépítő programokat (ezek központi eseménye a Gólyanap), hogy az iskolát és egymást még nem ismerő diákok közelebb kerüljenek egymáshoz.

A közösségfejlesztésben folyamatosan fontos szerepet kapnak a *Szalézi nevelés értékei* és elvei, melyek között kiemelt szerepe van többek között a bizalomra építő kapcsolat kialakításának, a támogatást nyújtó nevelésnek, a diákok iskolai életbe való aktív bevonásának, a közösségi élet támogatásának, a személyes segítségnek és egyéni példamutatásnak.

A közösség kialakítását és fejlesztését szolgálják az iskolánk által biztosított sportolási lehetőségek, amelyek során a diákok társas kapcsolataikat is fejlesztik. Tanulóink egészséges életmódra nevelésének céljából szabadidőre pályát bérlikünk labdajátékokhoz, valamint az iskolai szünetekben kirándulásokat, túrákat szervezünk.

Oktatási intézményünk valamennyi osztályában diákképviselői rendszer működik. A diákképviselők testülete, a Diákönkormányzat évente többször ülésezik, ahol egyrészt a diákok kérdéseit, problémáit közvetítik a képviselők az iskolavezetés felé, másrészt az igazgató vagy képviselője az iskola terveiről tájékoztatja a tanulókat. A diákönkormányzati ülés bármely osztály kérésére soron kívül is összehívható.

A közösségfejlesztéshez nagymértékben hozzájárulnak a kiscsoportos foglalkozások, amelyeket több tantárgynál is alkalmaznak tanáraink. Ugyanilyen fontosnak tartjuk a szabadidős tevékenységeket, az önkéntes munkát, a közösségi programokat, a szórakozást, beszélgetéseket és közös kirándulásokat.

Minden nappali diákcsoportnak van osztályfőnöke és képzési munkatársa. A képzési munkatársak az osztályfőnökkel együttműködve tájékoztatják és intézik diákjaink ügyeit, válaszolnak kérdéseikre.

Az osztályfőnökök és képzési munkatársak feladatkörének részletes leírása jelen dokumentumban, az SZMSZ-ben, illetve munkaköri leírásaikban található.

A szakmai együttműködés kiemelt munkakapcsolata az egyes szakképesítéseket gondozó szakfelelősök és a munkaközösség vezető együttműködése. A szakmai munkát vezetői szinten az igazgató irányítja az illetékes igazgatóhelyettesekkel közösen. (a folyamat részletes leírása az SZMSZ-ben található).

4. A TELJESKÖRŰ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK

Iskolánk tanulói közösségét kizárólag felnőttkorú tanulók alkotják, ezért egészségnevelési tevékenységünk is ehhez igazodik.

- A 13. és 14. évfolyamokon a testnevelés óra nem része a tantervi tartalomnak, ennek ellenére a testmozgás biztosítása érdekében a közelben lévő sportlétesítményben rendszeres sportolási lehetőséget biztosítunk a sportolni vágyó fiatalok számára, valamint hangsúlyt helyezünk arra, hogy tanulóink tudjanak erről a lehetőségről és eljenek is ezzel.
- Mivel tanulóink az útkeresés fázisában lévő fiatal felnőttek, akik igénylik a lelki támogatást, iskolánk pszichológust alkalmaz, aki hatékonyan képes segíteni tanulóink problémáinak megoldását.
A pszichológus munkáját kiegészítve a Szalézi munkatársak és etika tanáraink is segítik a tanulóink mentális fejlődését, mindemellett lényeges, hogy ebben a folyamatban az osztályfőnökök és a tanárok is segítsék tanulóinkat problémáik megoldásában.
- Intézményünk nem lát el kötelező étkeztetési feladatot, azonban az egészséges táplálkozásra való figyelemfelhívásra hangsúlyt helyezünk.
- Előnyben részesítjük azokat a programokat, melyek valamilyen módon kapcsolódnak az egészségneveléshez, így ezáltal is fel tudjuk hívni a tanulóink figyelmét erre a területre.
- Rendszeresen keressük a lehetőséget, hogy tanulóink olyan programokon vegyenek részt, amely a testi vagy lelki fejlődésüket előmozdítja. Ezek egyaránt lehetnek iskolán belül szervezett, akár egy-egy osztály projekttevékenységeként megtervezett programok, vagy akár külső előadó által tartott előadások is.

Tapasztalataink szerint azok a legsikeresebb programok, melyeket tanulótársak szerveznek és ezáltal át tudják adni egymásnak tapasztalataikat, tudásukat az adott témában. Éppen ezért a jövőben is keressük a kortárs programok megvalósításának a lehetőségét.

Amennyiben az adott szakma programkövetelménye előírja, a szakmai képzés megkezdésének feltétele egészségügyi alkalmassághoz kötött. Ebben kívánunk segítséget nyújtani tanulóinknak oly módon, hogy iskolaorvosunkat is felkereshetik a szükséges igazolások kiállítása céljából.

Az iskolaorvos elérhetőségét és rendelési idejét az iskola Moodle rendszerén keresztül tesszük elérhetővé tanulóink számára.

5. A PEDAGÓGUSOK HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAI, AZ OSZTÁLYFŐNÖKI MUNKA TARTALMA ÉS AZ OSZTÁLYFŐNÖK FELADATAI

A pedagógusok helyi intézményi feladatai:

A SZÁMALK-Szalézi Technikum és Szakgimnáziumban a pedagógus elsődleges feladata a köznevelési alapfeladat-ellátásban való részvétel.

Ennek keretén belül:

- A rábízott tanulókat neveli- oktatja, átadja a kerettantervben előírt törzsanyagot, ellenőrzi annak átadását, sajátos nevelési igényű tanuló esetén az egyéni fejlesztési tervben foglaltak figyelembevételével.
- Gondoskodik a tanuló személyiségének fejlődéséről, tehetségének kibontakoztatásáról, ennek érdekében megtesz minden tőle elvárhatót, figyelembe véve a gyermek egyéni képességeit, adottságait, fejlődésének ütemét, szociokulturális helyzetét,
- a különleges bánásmódot igénylő tanulókkal egyénileg foglalkozik, szükség szerint együttműködik az oktatást segítő más szakemberekkel, a hátrányos helyzetű tanuló felzárkózását elősegíti,
- segíti a tehetségek felismerését, kiteljesedését, nyilvántartja a tehetséges tanulókat,
- előmozdítja a tanuló erkölcsi fejlődését, a közösségi együttműködés magatartási szabályainak elsajátítását, és törekszik azok betartatására,
- egymás szeretetére és tiszteletére, a családi élet értékeinek megismerésére és megbecsülésére, együttműködésre, környezettudatosságra, egészséges életmódra, hazaszeretetre neveli a tanulókat,
- a szülőt (jogszábeli keretek között) tájékoztatja a tanuló iskolai teljesítményéről, az ezzel kapcsolatban észlelt problémákról, az iskola döntéseiről,
- a tanuló testi-lelki egészségének fejlesztése és megóvása érdekében megtesz minden lehetséges erőfeszítést: felvilágosítással, a munka- és balesetvédelmi előírások betartásával és betartatásával, a veszélyhelyzetek feltárásával és elhárításával,
- a tanulókat, szülőket, valamint a munkatársak emberi méltóságát és jogait maradéktalanul tiszteletben tartja, javaslataikra, kérdéseikre érdemi választ ad,
- az ismereteket tárgyilagosan, sokoldalúan és változatos módszerekkel közvetíti, oktatómunkáját éves és tanórai szinten, tanulócsoporthoz igazítva, szakszerűen megtervezve végzi, irányítja a tanulókat tevékenységét,
- a kerettantervben és a pedagógiai programban meghatározottak szerint érdemjegyekkel vagy szövegesen, sokoldalúan, a követelményekhez igazodóan értékeli a tanulókat munkájukat,
- részt vesz a számára előírt pedagógus-továbbképzéseken, folyamatosan képezi magát,
- tanítványai pályaorientációját, aktív szakmai életútra történő felkészítését folyamatosan irányítja,
- a pedagógiai programban és az SZMSZ-ben előírt valamennyi pedagógiai és adminisztratív feladatait maradéktalanul teljesíti,
- pontosan és aktívan részt vesz az oktatói testület értekezletein, az iskolai ünnepségeken és az éves munkaterv szerinti rendezvényeken,
- határidőre megszerzi a kötelező minősítéseket,
- megőrzi a hivatali titkot,
- hivatásához méltó magatartást tanúsít,
- a tanuló érdekében együttműködik munkatársaival és más intézményekkel.

- Ellát minden olyan feladatot, melyet számára a munkáltató a munkaköri leírásában vagy más, intézményi dokumentumban ír elő.

5.1 Az osztályfőnöki munka tartalma és az osztályfőnök feladatai

Az osztályfőnöki munka két nagy területet foglal magában:

1. az osztály tanulóinak megismerése, egyéni segítése, közösségépítés, az iskola értékeinek átadása, egyéni példamutatás;
2. az adott osztályra vonatkozó adminisztrációs feladatok maradéktalan ellátása;

Mindezeket figyelembe véve az osztályfőnök feladata a rá bízott osztályba járó tanulók megismerése és segítése a képzés teljes ideje alatt.

Fontosnak tartjuk, hogy az osztályfőnökök jó kapcsolatot ápoljanak tanulóikkal, így módon könnyebben beazonosíthatóvá válnak problémáik és képesek kezelni azokat a helyzeteket, amikor segítségnyújtás és beavatkozás-szükséges.

Az osztályfőnök együttműködik az osztály etika tanárával, a Szalézi munkatársakkal, az osztályban tanító pedagógusokkal, illetve az iskolapszichológussal. Az osztályfőnök szükség esetén esetmegbeszélést kezdeményez.

Az osztályfőnök a tanuló érdekeit figyelembe véve segíti a probléma megoldásában és a képzés teljes ideje alatt törekszik az iskolaelhagyás megakadályozására.

A közösségépítést ebben a korban is kiemelten fontos területnek tartjuk, hiszen a tanulók számára sokszor védőhálót jelenthet a kortársakhoz való erős kötődés, a tudat, hogy számíthatnak kortársaikra, segítőikre. Ennek érdekében az osztályfőnökök legalább évi két, külső helyszínen megvalósuló közösségi programot szerveznek osztályaikkal.

A betervezett két külső helyszínes kirándulás mellett az osztályfőnök további programokat is szervez az érintett szaktanárok és szakfelelősök bevonásával.

A közösségi tevékenység keretében az osztályfőnökök szervezik és koordinálják az osztályuk részvételét az iskolai programokon, rendezvényeken, ezzel is elősegítve a tanulók számára a közösséghez tartozás érzésének erősítését.

Az osztályfőnökök az adminisztrációs feladataik tekintetében ellátnak minden olyan, az osztályukra vonatkozó tevékenységet, mely a tanulói jogviszonnyal és az iskolai előmenetellel kapcsolatos, így különösen:

- a tanulók hiányzásának szabályzatokban foglaltak szerinti kezelése és az ahhoz kapcsolódó adminisztráció rendszeres elvégzése,
- a tanulók előmenetelének figyelemmel kísérése, az eKréta-ban való folyamatos értékelés ellenőrzése,
- az osztályozó értekezletek adminisztrációs előkészítése a saját osztály tekintetében,

- a naplók lezárásában, valamint a törzslapok és bizonyítványok elkészítésében való közreműködés a képzési munkatársakkal közösen.

Mind a tanárok mind pedig az osztályfőnökök feladataira vonatkozó további részletes szabályokat a Szervezeti- és Működési Szabályzat, valamint az egyéni munkaköri leírások tartalmazzák.

6. A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG HELYI RENDJE

Iskolánkban fontos hagyomány a valamilyen szempontból hátránnyal küzdő és kiemelt figyelmet igénylő tanulók szakmához juttatása.

A hátránykompenzációs tevékenységünk részeként az akadálymentesített iskolaépületben törekszünk a rászorulóknak segítségére, ezáltal a támogató szemléletmód és gondolkodás elsajátítására mind kollégáink, mind pedig tanulóink körében.

Az osztályfőnökök és a tanárok segítségével a képzés megkezdését követően mihamarabb megtörténik a kiemelt figyelmet igénylő tanulók beazonosítása (ez történhet szakvélemény bekérésével vagy egyéni beszélgetéssel).

A rendelkezésre álló információk alapján az érintett pedagógusok az osztályfőnök koordinálásával esetmegbeszélést tartanak, melyre szükség esetén meghívják az iskolapszichológust is.

A megbeszéléseken tervet dolgoznak ki az adott tanuló helyzetének kezelésére, amely folyamat figyelemmel kíséri a résztvevők és legalább félévente egy alkalommal értékeli azt. A megbeszélésekről és értékelésekről feljegyzés készül, mely bekerül a tanuló személyi dokumentációjába.

6.1 A tehetség, a képességek kibontakoztatását segítő tevékenységek

A sikeres pályakezdés feltétele az eredményes tanulás. Tanulóink közül mindazok, akik kellő motiváltsággal, egy konkrét szakmára orientáltan kezdték meg tanulmányaikat, a tanulási folyamatban az átlagosnál jobb teljesítményt nyújtanak. A rendelkezésünkre álló eszközökkel és lehetőségekkel segítjük a képességeik kibontakozását.

Minden évben több olyan szakmaközi integrált tehetségműhelyt szervezünk, melyben gazdagítjuk a tehetséges fiatalok szakmai képességét, fejlesztjük személyes és társas kompetenciáikat. Ez a forma kiegészülhet nemzetközi mobilitással, így további képességfejlesztést is megcélozhatunk, mint például az idegen nyelvi kommunikáció gyakorlását.

Minden évben egyre több fiatal vesz részt különböző szakmai megmérettetésekben is (művészeti kiállítás, hazai és külföldi alkotó tábor, kulturális és köznevelési intézménylátogatás). Minden fiataalt segítünk a felkészülésben és a versenyeken való részvételben.

Hagyományos kézikönyvtár áll az érdeklődő tanulók rendelkezésére, ahol olyan szakkönyvek közül válogathatnak, amelyeket magas ára vagy egyszeri felhasználhatósága miatt nem tudnak megvásárolni. Mindemellett a nyelvtanuláshoz szótárak, kisregények, egyéb olvasmányok állnak angol és német nyelven a tanulók rendelkezésére.

Délutánonként, a tanítást követő időben a számítógépteremben önálló gyakorlási lehetőséget biztosítunk, internet hozzáféréssel, speciális szoftverek használatával. A végzősöknek a záródolgozat/vizsgamunka írásához, készítéséhez számítógépet és konzulensi segítséget biztosítunk.

A tehetségesek tanórai fejlődését oktatóink személyre szabott módszerekkel, kiscsoportos foglalkozásokkal, team-munkával, kisebb projektek megvalósításával, plusz feladatok biztosításával segítik.

A tanulás és munkahelyi gyakorlat összekapcsolása: a tanulók (önkéntes alapon) kiváló referenciákkal rendelkező cégekhez mehetnek (egybefüggő) munkahelyi szakmai gyakorlatra. Ebben az esetben a szakmai vizsga követelményeit – a munkatapasztalatok birtokában – sikeresebben teljesítik.

Tehetséges tanulóink számára biztosítjuk, hogy intézményünk által elnyert nemzetközi pályázatokban részt vehessenek. Ezek keretében lehetőségük van idegen nyelvi készségük jelentős továbbfejlesztésére, a nemzetközi diákcsera-program révén külföldi szakmai tapasztalatszerzésre, mindezek eredményeképpen pedig az európai munkaerőpiacon való sikeres szerepléshez szükséges hatékony felkészülésre.

A kiemelten teljesítő tanulók támogatását szolgálja az ösztöndíjrendszer (a részletes leírás a TVSZ-ben található).

6.2 A lemaradók segítése (felzárkóztatás)

Iskolánk tanulólétszáma hagyományosan eltérő előképzettségű tanulókból áll.

A képzés teljes időtartama alatt, de különösen az első évfolyamon törekszünk:

- a tudásszint osztályon belüli kiegyenlítésére,
- a szakirányválasztás megerősítésére,
- tévesnek bizonyuló szakmaválasztás esetén új lehetőségek felajánlására intézményen belül (egy inkább testhez álló szakma megjelölésével lehetőséget biztosítva a sikeres teljesítésre);

Felzárkózási célból számítógép teremben történő gyakorlási lehetőséget biztosítunk a tanulóik számára.

Tananyagaink, tanulási segédleteink nagy részét már elektronikus formában is kifejlesztettük. Az elektronikus tartalomszolgáltató rendszereinkhez minden tanulónk saját kóddal férnek hozzá, így ezeken a rendszereken keresztül hozzáférhetők és letölthetők a szükséges tanulási segédanyagok.

A tanulásmódszertani hiányosságokkal küzdő tanulóinkat segítjük a hatékony otthoni felkészülésben, illetve pedagógusoknál előzetesen egyeztetett időpontban egyénileg is jelentkezhetnek tanulók tanulási problémáik megoldása céljából.

A tanulási nehézséggel küzdő tanulók számára a szakértői véleményben foglaltakat figyelembe véve a szaktanárok egyéni tanulási utakat dolgoznak ki. Ennek alapján az előrehaladást folyamatosan figyelemmel kísérik és szükség szerint módosítják a tanuló igényei és egyéni sajátosságai alapján.

7. A TANULÓKNAK AZ INTÉZMÉNY DÖNTÉSI FOLYAMATAIBAN VALÓ RÉSZVÉTELI JOGA GYAKORLÁSÁNAK RENDJE

A diákjaink intézményi döntésben való részvétele közvetlenül és közvetett módon (választott képviselők által) lehetséges.

Közvetlenül járhatnak el saját ügyeikben, felkereshetik a képzési munkatársakat, osztályfőnököket, oktatóikat, igazgatóhelyetteseket, igazgatót.

Közvetett módon pedig a Diákönkormányzaton keresztül vehetnek részt a döntési folyamatokban. A Diákönkormányzat megalkotja saját szabályzatait és tanévenként legalább egy alkalommal ülésezik, ahol megvitatják az aktuális, iskolát érintő kérdéseket, valamint döntenek a Diákönkormányzat adott tanévre vonatkozó tevékenységéről, programjáról.

A Diákönkormányzat véleményt nyilváníthat, javaslattal élhet minden olyan, iskolát érintő ügyben, amelyre a hatályos jogszabályok és iskolánk szabályzatai felhatalmazzák.

A diákönkormányzat és az iskola vezetősége között a Diákönkormányzat elnöke, illetve a diákönkormányzatot segítő pedagógus tartja a kapcsolatot, akit az osztályok delegált tagjai választanak maguk közül egy tanévre.

8. A TANULÓ, A PEDAGÓGUS, AZ OKTATÓ ÉS AZ INTÉZMÉNY PARTNERI KAPCSOLATTARTÁSÁNAK FORMÁI

8.1 Kapcsolattartás a tanulókkal és a szülőkkel

Iskolánk tanulói nagykorú fiatal felnőttek, akik közül sokan még szüleikkel élnek. Iskolánk a szülőkkel való kapcsolattartást ennek megfelelően szervezi. A művészeti szakirányon tanuló diákjaink külső helyszíneken rendezett kiállításain, bemutatóin örömmel látjuk vendégeink között a szülőket, családtagokat is.

- A tanulmányi előmenetelről, az esetleges tanulási problémákról, igazolatlan hiányzásokról és azok következményeiről a tanulókat írásban tájékoztatjuk a jogszabályi előírásoknak megfelelően. Szülőket abban az esetben tájékoztatjuk, amennyiben ilyen irányú kérés érkezik iskolánkhoz és a tájékoztatáshoz a nagykorú tanuló hozzájárul.
- Az osztályfőnöki rendszer a tanulóknak és igény szerint a szülőknek is az iskolához szóló első számú felnőtt segítő kapcsolatát jelenti.
- A tanárokhöz a tanulók mellett a szülők is külön bejelentés nélkül fordulhatnak aktuális kérdéseikkel, problémáikkal, javaslataikkal.
- Honlapunk és elektronikus tartalomszolgáltató rendszereink segítségével a szülők nyomon követhetik iskolánk életét és azokat a szakmai lehetőségeket, amelyeket kínálunk gyermekeik számára.
- Nemzetközi projektjeink egy része diák mobilitást is lehetővé tesz. Ilyen esetekben az érdekelte szülők személyes tájékoztatást kaphatnak, illetve a projekt befejezése után a projektről készült szóróanyagokat, fényképeket is szívesen eljuttatjuk részükre.

8.2 Iskolánkban történő további külső és belső kapcsolattartás

A személyes kapcsolattartás mellett korunk kihívásainak megfelelően előnyben részesítjük az elektronikus formában történő kapcsolattartást mind a belső, mind pedig a külső partnereinkkel folytatott kommunikáció során.

A tanulók, tanárok és képzési munkatársak között elsődlegesen személyesen történik a kapcsolattartás, mivel ők a tanítás-tanulási folyamatban napi szinten találkoznak egymással. Hivatalos ügyekben a kommunikáció papír alapon – és amennyiben lehetséges – elektronikusan történik.

A külső és belső kapcsolattartásra vonatkozó részletes szabályokat az intézmény Szervezeti- és Működési Szabályzata határozza meg.

9. A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK SZABÁLYAI

A tanuló osztályzatait évközi teljesítménye és érdemjegyei vagy az osztályozó vizsgán, a különbözeti vizsgán, valamint a pótló és javítóvizsgán nyújtott teljesítménye (a továbbiakban a felsorolt vizsgák együtt: tanulmányok alatti vizsga) alapján kell megállapítani.

A fentieket figyelembe véve a tanulmányok alatti vizsgák alatt

- az osztályozó vizsgát
- a különbözeti vizsgát
- és az ezekhez kapcsolódó javító- és pótló vizsgákat értjük.

A tanulmányok alatti vizsgák tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményeit és az osztályozás az egyes tantárgyi tematikák tartalmazzák.

9.1 Osztályozó vizsga

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha

- felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétele alól,
- engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen 250 tanítási órát meghaladja, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
- a tanuló a félévi, év végi osztályzatának megállapítása érdekében vizsgabizottság előtt tesz vizsgát.

Egy osztályozó vizsga egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik. A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni.

Osztályozó vizsgának számít a szakképző iskolában – a szakképzésre vonatkozó rendelkezések szerint – szervezett beszámoltató vizsga is.

9.2 Különbözeti vizsga

Különbözeti vizsgát a tanuló abban az iskolában tehet, amelyben a tanulmányait folytatni kívánja.

9.3 Pótló vizsga

A vizsgázó pótló vizsgát tehet az igazgató által meghatározott vizsganapon, ha a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné.

A vizsgázónak fel nem róható ok minden olyan, a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására.

Az igazgató engedélyezheti, hogy a vizsgázó a pótló vizsgát az adott vizsganapon tegye le, ha ennek a feltételei megteremthetők. A vizsgázó kérésére a vizsga megszakításáig a vizsgakérdésekre adott válaszait értékelni kell.

9.4 Javító vizsga

Javítóvizsgát tehet a vizsgázó, ha

- a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott,
- az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.

A vizsgázó javítóvizsgát az iskola igazgatója által meghatározott időpontban, az augusztus 15-étől augusztus 31-éig terjedő időszakban tehet.

Szakmai gyakorlatból akkor lehet javítóvizsgát tenni, ha a gyakorlati képzés szervezője azt engedélyezte.

A különbözeti és a beszámoltató vizsgákra tanévenként legalább két vizsgaidőszakot kell kijelölni.

- **Javítóvizsga** letételére az augusztus 15-étől augusztus 31-éig terjedő időszakban,
- **osztályozó, különbözeti és beszámoltató vizsga** esetén a vizsgát megelőző három hónapon belül kell a vizsgaidőszakot kijelölni azzal, hogy osztályozó vizsgát az iskola a tanítási év során bármikor szervezhet.

A vizsgák időpontjáról a vizsgázót a vizsgára történő jelentkezéskor írásban tájékoztatni kell.

Tanulmányok alatti vizsgát független vizsgabizottság előtt, vagy abban a nevelési-oktatási intézményben lehet tenni, amellyel a tanuló jogviszonyban áll.

A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételtető.

Tanulmányok alatti vizsgát legalább háromtagú vizsgabizottság előtt kell tenni. Amennyiben a nevelési-oktatási intézményben foglalkoztatottak végzettsége, szakképzettsége alapján erre lehetőség van, a vizsgabizottságba legalább két olyan pedagógust kell jelölni, aki jogosult az adott tantárgy tanítására.

A tanulmányok alatti vizsga követelményeit, részeit a tantárgyi tematikák tartalmazzák. Az értékelés szabályai megegyeznek az e Pedagógiai Programban leírt általános értékelési szabályokkal

A tanulmányok alatti vizsga vizsgabizottságának elnöke felel a vizsga szakszerű és jogszerű megtartásáért, mely részleteit a 20/2012. EMMI rendelet 64. §-a tartalmazza.

Az alkalmassági vizsga szabályai:

Iskolánkban nincsen olyan képzés, ahol alkalmassági vizsgát kellene szervezni a tanulóknak.

10. A FELVÉTEL ÉS AZ ÁTVÉTEL HELYI SZABÁLYAI

10.1 A felvétel helyi szabályai

A SZÁMALK-Szalézi Technikum és Szakgimnáziumban kizárólag érettségi végzettséghez kötött szakmai képzéseket folytat, így valamennyi képzésbe történő belépés feltételeinek követelménye az érettségi bizonyítvány.

Emellett – figyelembe véve a képzési és kimeneti követelményekben meghatározott, a képzés megkezdéséhez megjelölt bemeneti feltételeket – egyes képzéseinkre való jelentkezéskor vizsgáljuk további előírt feltételek meglétét is.

A képző- és iparművészeti munkatárs képzésre jelentkezőktől – a már meglévő tudás megismerése, feltérképezése érdekében – a korábbi munkákból összeállított portfóliót kérünk, amely alapja a jelentkező és a képzés szaktanárai közötti szakmai beszélgetésnek.

A felvételi követelmények meghatározásához az érintett szakmai munkaközösség véleményét – szakterületüket érintően – ki kell kérni.

10.2 Az átvétel helyi szabályai

Iskolákban lehetőséget biztosítunk olyan tanulóknak is bekapcsolódni a képzésbe, akik korábban más intézményben kezdték meg tanulmányaikat.

A jelentkező azon szándékát, hogy megkezdett tanulmányait iskolánkban kívánja folytatni, az intézmény részére benyújtott írásos jelentkezéssel fejezi ki.

A tanuló más intézményből való átvételére a tanítási év során bármikor lehetőség van, melyről minden esetben az igazgató dönt. A tanuló korábbi tanulmányai elismertetése céljából az intézmény rendelkezésére bocsátja bizonyítványát vagy a tantárgyi jegyeit hitelesen igazoló más dokumentumot. Az igazgató ez alapján az érintett szakfelelőssel közösen dönt arról, hogy szükséges-e a tanulónak vizsgát tennie a képzésbe való bekapcsolódáshoz.

A szakképző intézménybe csak olyan tanulót lehet felvenni vagy átvenni, aki az általa választott szakmára vonatkozóan a képzési és kimeneti követelményekben előírt egészségügyi alkalmassági, továbbá a pályaalkalmassági követelményeknek megfelel, és ez alapján előreláthatóan nincs akadálya a szakmai vizsgára bocsátásnak.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy az iskolánkba járó tanulók

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat;
- ismerjék fel a vészhelyzeteket;
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat;
- sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

Mivel iskolánkban már nincs közismereti oktatás, szakképesítéseink pedig nem egészségügyi vonatkozásúak, elsősorban iskolán kívüli programokkal igyekszünk segíteni tanulóink ismereteinek bővítését e témakörben.

E programok egyik fontos pontjaként bekapcsolódunk a testvériskolánk, a META-Don Bosco Technikum és Szakgimnázium egészségügyi szakmai programjaiba. Így tanulóink a hasonló korú társaiktól közvetlenül, de mégis kötetlen formában szerezhethetnek szakszerű és gyorsan hasznosítható tudást az elsősegély-nyújtásról.

Emellett folyamatos kapcsolatban állunk az iskolaorvossal, aki igény szerint előadásokat tart a témával kapcsolatos legfontosabb tudnivalókról tanulóinknak.

AZ ISKOLA HELYI TANTERVE

A SZÁMALK-Szalézi Technikum és Szakgimnázium szakgimnáziumi kerettanterveit a helyi tanterv melléklete tartalmazza.

A KÖTELEZŐ ÉS A NEM KÖTELEZŐ FOGLALKOZÁSOK MEGTANÍTANDÓ ÉS ELSAJÁTÍTANDÓ TANANYAGA, AZ EHHEZ SZÜKSÉGES KÖTELEZŐ, KÖTELEZŐEN VÁLASZTANDÓ VAGY SZABADON VÁLASZTHATÓ TANÓRAI FOGLALKOZÁSOK MEGNEVEZÉSE ÉS ÓRASZÁMA:

Intézményünk által szervezett képzésekben a kötelező foglalkozásokat a mindenkor érvényes képzési és kimeneti követelmények és az egyes kerettantervek alapján kidolgozott helyi programok tartalmazzák.

Mindezen szakmai dokumentumok alapján tanáraink a szakfelelősök koordinálásával készítik el a képzés tantárgyaink tematikáit, melyeket évente felülvizsgálunk és szükség szerint aktualizálunk.

A nem kötelező foglalkozások körét a képzések szakfelelősei a munkaközösség-vezetőkkel együttműködve, a munkaerőpiaci igények figyelembevételével határozzák meg.

A nem kötelező foglalkozásokat minden tanév megkezdése előtt felülvizsgáljuk és szükség szerint módosítjuk.

Iskolánkban a kötelező foglalkozások részét képezi a heti egy etika óra minden évfolyamon, mely alól felmentés nem kérhető.

Minden más kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható foglalkozásra vonatkozó információt az egyes szakképesítések aktuális óratervei tartalmazzák.

Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

Iskolánkban az egyes tantárgyakhoz elektronikus tanulási segédleteket biztosítunk a Moodle rendszeren keresztül a tanulóink számára. Ezeket a tanulási segédleteket a tantárgyakat oktató pedagógusok állítják össze a kerettantervek tartalmát figyelembe véve.

Amennyiben egy-egy tantárgy tanuláshoz rendelkezésre áll tankönyv, azt az iskola a kézikönyvtárán keresztül a tanulók rendelkezésére bocsátja.

1. A MINDENNAPOS TESTNEVELÉS, TESTMOZGÁS MEGVALÓSÍTÁSÁNAK MÓDJA

Iskolánk kizárólag érettségire épülő képzést folytat, így közismereti oktatás nem történik intézményünkben. A tanulók rendszeres testmozgását azzal segítjük, hogy a közelben lévő sporttelepen sportolási lehetőséget biztosítunk a számukra, melyet bármely, iskolánkkal tanulói jogviszonyban álló tanuló igénybe vehet. A sportolási lehetőség igénybevételét iskolánk főállású oktatója segíti.

2. A VÁLASZTHATÓ TANTÁRGYAK, FOGLALKOZÁSOK, TOVÁBBÁ EZEK ESETÉBEN AZ OKTATÓVÁLASZTÁS SZABÁLYAI

A szakmai vizsgára történő felkészülést intézményünk választható foglalkozások biztosításával is segíti. A dokumentumokat a tanév elején, a tanulók számára rendszeresített elektronikus felületeken tesszük közzé az egyes szakterületi vezetők javaslata alapján.

A tehetséggondozás keretein belül kiemelt figyelmet fordítunk a tanulók szakmai versenyekre való hatékony és teljeskörű felkészítésére. Ennek érdekében felkészítő foglalkozásokat tartunk a versenyek iránt érdeklődő tanulóink számára. A felkészítés az egyes munkaközösségek által megtervezett módon és ütemezés szerint történik.

Amennyiben egy adott képzésben a gyakorlati foglalkozások több csoportban, párhuzamosan kerülnek megszervezésre, a tanuló alapos indokkal alátámasztva kérvényezheti, hogy mely csoportban kíván részt venni.

3. AZ OKTATÓ-NEVELŐ MUNKA ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE

A SZÁMALK-Szalézi Technikum és Szakgimnázium működését azok az alapelvek, eljárások és dokumentálási rendszer jellemzi, amely a „Minőségirányítási programban” (MIP) keretében került rögzítésre.

Intézményünkben az iskolai rendszerű nappali tagozatos képzés kettős célkitűzése, hogy a tanulókat egyaránt megfelelően készítse fel a szakmai vizsgán való sikeres szereplésre, illetve a munkaerőpiacon történő elhelyezkedésre.

Az oktató nevelő munka belső értékelését a MIP tartalmazza, külső értékelését a vonatkozó kormányrendeletek írják elő.

3.1 Értékelési rendszerünk a tanulók vonatkozásában

Intézményünkben a képzés kettős célkitűzése, hogy a tanulókat a szakmai vizsgán való sikeres szereplésre és a munkaerőpiacon történő elhelyezkedésre egyaránt megfelelően készítse fel.

E kettős cél megvalósítása érdekében az oktató-nevelő munka egészén belül a következő ellenőrzési és mérési-értékelési eljárást alkalmazunk:

- a tanulók esetében rendszeres,
- a tanárok vonatkozásában eseti,

Iskolánk képzési portfóliója szerteágazó, ezért a szakmaspecifikumokat figyelembe véve az elméleti és gyakorlati tantárgyak értékelésének egyedi és csoportos formáit és módszereit a tantárgyi tematikák és segédanyagok értékelés rovatai tartalmazzák. Ezek szakmai jóváhagyása és legalább évenkénti felülvizsgálata a mindenkor szakterületi vezetők feladata.

Intézményünk a tanulói teljesítmények mérés-értékelési folyamatában azt az alapelvet követi, hogy a meglévő (hozott) tudást fogadjuk be, az intézményünkben szerzett tudást pedig úgy értékeljük, hogy az megfeleljen a kimeneti követelményeknek és megfelelően szolgálja a tanuló fejlődését.

A tanuló teljesítményét, előmenetelét az oktató a tanítási év közben rendszeresen érdemjeggyel értékeli, félévkor és a tanítási év végén osztályzattal minősíti.

A tanulói tudásmérés/értékelés folyamata során megkülönböztethetjük:

- Hozott (elméleti, gyakorlati) tudás, hozott munkatapasztalat mérését, befogadását,
- Az intézményünkben szerzett tudás tanulási folyamatban történő értékelése a következő szinteken történik:
 1. A képzés tantárgyainak értékelése
 2. A képzési szakasz lezáró értékelése, amely iskolai rendszerű szakképzésben a félév, illetve a teljes tanév
 3. Szakmai vizsga, azaz a képzés záró értékelése

Az érdemjegyek és az osztályzatok a tanuló tudásának értékelésénél és minősítésénél: jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1).

A tanulók részletes évközi- és vizsgaértékeléséről az iskola TVSZ szabályzata tartalmaz leírásokat *A tanulási folyamatban történő értékelés* c. fejezetben.

A tanulók szempontjából az értékelés alábbi fázisait különböztetjük meg:

- az első szintet a félév közben tantárgyanként kapott osztályzatok, valamint a tantárgyi vizsgák jelentik, amelyekre közvetlenül a tananyag egészének befejezését követően kerül sor (az egyes tantárgyakon belüli folyamatos ellenőrzési, mérési-értékelési eljárást a helyi tantervben a szaktárgyi tematika tartalmazza),
- a második szintet az ágazati alapvizsga jelenti,
- a második szintet a félévenkénti, illetve a tanév záró, a tanév egészére is vonatkozó tantárgyankénti és összesített záró értékelés jelenti, amelyre az osztályozó tanári konferencián kerül sor,
- a harmadik szintet a szakmai vizsga értékelése jelenti (beleértve a benyújtott vizsgamunka/projektfeladat minősítését is); azaz annak megállapítása, hogy a tanulók milyen eredménnyel készültek fel a szakma gyakorlására, illetve az adott szakma kimeneti követelményeit milyen szinten tudják teljesíteni az adott vizsgán (vizsgákon) a független vizgabizottság előtt.

A tanulók értékelése az alábbi arányoknak megfelelően történik:

0 % – 50%	elégtelen (1)
51% – 64%	elégséges (2)
65% – 79%	közepes (3)
80% – 89%	jó (4)
90% – 100%	jeles (5)

A fentiektől-nem lehet eltérni.

Iskolánk valamennyi szakirány vonatkozásában az első félév megkezdésekor a hozott idegennyelvi kompetenciák felmérése céljából angol nyelvi diagnosztikus, a negyedik félév zárásakor pedig a megszerzett kompetenciák felmérése céljából szummatív értékelést végez.

Az egyes tantárgyakon belüli értékelések diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formáit a tantárgyi tematikák tartalmazzák minden esetben, melyek évente felülvizsgálatra és szükség esetén módosításra kerülnek.

3.2 Az írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje

Az iskolában a beszámolások rendjét a tantárgyi tematikák tartalmazzák, amely alapján minden óratorozat kezdetekor az oktató tájékoztatja arról a tanulókat.

Egységes elv, hogy minden tantárgyból – félévente – legalább három tantárgyi jegyet szükséges szereznie a tanulóknak annak érdekében, hogy teljesítményük objektíven, több szempont figyelembevételével kerüljön értékelésre. Ettől eltérni az etika tantárgy esetében lehetséges.

3.3 A tanuló magasabb évfolyamba lépésének feltételei

A tanuló magasabb évfolyamba akkor léphet, ha az évfolyamra előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette. A tanuló az évfolyam teljesítéséről bizonyítványt kap.

Az egyéni tanulmányi renddel rendelkező tanulónak az előírt tanulmányi követelményeket az egyéni tanulmányi rendben meghatározottak szerint kell teljesítenie. A tanulók magasabb évfolyamba lépéséről az oktatói testület dönt.

A szabadon választott foglalkozást az értékelés és a minősítés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamba lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mint a kötelező tanítási órát.

A tanulónak írásban nyilatkoznia kell arról, hogy a szabadon választott tanítási órákra történő jelentkezés jogkövetkezményeit tudomásul vette.

Azokat az eseteket, amelyek kizárják a magasabb évfolyamba lépés lehetőségeit, az iskola Tanulmányi és vizsgaszabályzata tartalmazza részletesen.

3.4 A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

Iskolánk csoportbontást a vonatkozó jogszabályok előírásainak figyelembevételével végez.

3.5 A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag

Iskolánk nem kezel kiemelten egyetlen nemzetiséget sem. Nevelési és oktatási alapelveiben a magyar nemzet kultúráját és a keresztény értékrendet kiemelten közvetíti.

3.6 Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek, programok, tevékenységek

Kiemelten fontosnak tartjuk, hogy a fiatal felnőtt korosztály figyelmét is ráirányítsuk mind környezetük, mind pedig egészségük megóvásának fontosságára.

Ennek érdekében minden tanévben szervezünk olyan iskolai programokat, melyek segítségével ezeket a témákat a középpontba állíthatjuk.

Ezek a programok megszervezésére évek óta tanulói projektek keretében kerül sor, amely megvalósításának, bemutatójának az egész iskolai közösség részese.

Jellemző programok és tevékenységek:

- érzékenyítő programok saját tanulók részvételével,
- ismeretterjesztő előadások,
- osztályprojektek, melyek keretén belül a más szakirányon tanulók is megismerkedhettek a többiek kiemelt érdeklődési területeivel.

A további elveket és tevékenységeket az iskola egészségnevelési programja tartalmazza.

3.7 A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Iskolánk egész területe akadálymentes, amely üzenetértéket és nevelő hatást egyaránt hordoz az esélyegyenlőség szempontjából érintett és a nem érintett tanulók számára. Hisszük, hogy a valamilyen fogyatékkal élő tanulóink részére azonos vagy szélesebb esélyeket kell biztosítanunk társaik lehetőségeihez képest.

Szemléletmódunk sikerességét bizonyítja, hogy iskolánk vonzó a fogyatékkal élő jelentkezők körében is, ennek eredményeként szinte minden évfolyamon vannak érintett tanulók, akik sikeres beilleszkedését iskolaközösségünk folyamatosan segíti.

Természetesen ugyanígy lehetőséget kívánunk adni és adunk is a továbbtanulásra a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vagy a sajátos nevelési igényű tanulóknak is.

Oktatóink és pedagógusaink nagy tapasztalattal és nyitottsággal fordulnak az érintett tanulók irányába és mindent megteszünk annak érdekében, hogy szakmát szerezhessenek.

Egyéni tanulási ütemre vagy fejlesztő programra vonatkozó kérelem esetén a szakterületi felelős koordinálásával az osztályban a tanárok kidolgozzák az egyénre szabott fejlesztési tervet.

3.8 Az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

Iskolai közösségünk a "Jobb megelőzni, mint gyógyítani" preventív szemléletmódot képviselve vallja, hogy a fiatalokat meg kell kímélni azoktól a negatív hatású helyzetektől, amelyek kockára teszik fejlődésüket. Ehelyett olyan eszközöket szükséges a kezükbe adni, amelyek segítik őket, hogy elhajlás nélkül vállalják az élet kihívásait. A fentiek alapján olyan környezet kialakítása a célunk, amelyben az értékek továbbadása nem elméleti formában történik, hanem gyakorlati példákon és közvetlen élményeken keresztül.

Iskolai közösségünk szemléletét a „nem elég a rosszat megelőzni, hanem segíteni kell a jót kibontakozni” megközelítés szintén jellemzi, amelyet az alábbi módon érhetünk el:

- Elismerni önmagunkban és a fiatalokban az elégséges erőt, amely elegendő az önállóságra,
- Megkedveltetni velük a fejlődést a nevelés minden terén azáltal, hogy példát adunk nekik,
- Segíteni a fiatalokat, hogy legyenek tisztában pozitív képességeikkel és lehetőséget nyújtani nekik, hogy ezeket meg is tudják valósítani.

Tanulóink nagyobb része fiatal felnőtt, így az ifjúságvédelmi nevelési feladatokat ebben az iskolatípusban nem a hagyományos értelemben teljesítjük. Általános kiindulópontunk, hogy minden téren törekszünk segítő partnerei lenni a ránk bízott tanulóknak.

Iskolánk biztosítja a rendszeres iskolaorvosi rendelés lehetőségét.

Visszatérő egészségügyi problémák esetén az iskola felveszi a kapcsolatot az iskolaorvossal, illetve a fiatalok heti rendszerességgel kereshetik fel iskolapszichológusunkat.

Az évfolyamokat tanító szaktanárok jelzései alapján – akár a szokásostól eltérő viselkedés, akár váratlan tanulmányi teljesítményromlás esetén – az iskola vezetése szintén megteszi a szükséges lépéseket (felveszi a kapcsolatot a szülőkkel, barátokkal stb.).

Tanáraink és dolgozóink rendszeres kapcsolatban állnak diákjainkkal, így szükség esetén segítik őket. Amennyiben intézményen belül nem áll rendelkezésre a szükséges szaktudás, iskolánk kapcsolatot létesít a problémának megfelelő szakemberrel.

Az egyéni problémák kezelésére a nevelési igazgatóhelyettes és a Szalézi tanárok igazi, mindennapi segítséget nyújtanak diákjainknak.

3.9 A tanuló jutalmazásával összefüggő szabályok

Iskolánkban a kiemelkedő tanulmányi eredményt elérő tanulókat rendszeresen jutalmazzuk. A jutalmazásra érdemes tanulók személyére az oktatók és pedagógusok véleményének kikérését követően az osztályfőnökök tesznek javaslatot.

A jutalmazás részletes elveit a házirendben szabályozzuk.

3.10 Szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

Iskolánk lehetőségeihez mérten segíti a nehéz szociális helyzetben lévő tanulóit az alábbiak szerint:

- Tanulóink tandíj/térítési díj mérséklését a szociális körülményeknek megfelelően nyújtjuk, ennek módja és mértéke a TVSZ-ben szabályozott.
- Ösztöndíjat biztosítunk a kimagasló tanulmányi eredményt elérő tanulóknak.
- Vidéki diákjaink számára igény szerint kollégiumi elhelyezésben segítséget nyújtunk.
- Az iskolai feladatellátás során előfordulnak olyan tevékenységek (demonstrátor, internet teremben tanár-segítő, modell portrérajzhoz) amelyek elvégzésével egy-egy jól teljesítő, de rászorultabb tanulót bízunk meg. Az elvégzett munka ellentételezéseként tanulmányaikat tandíj/térítési díjkedvezményrel vagy tankönyv biztosításával támogatjuk.
- Iskolánk rendszeresen szervez külföldi diákmobilitási tevékenységet, a tanulói kiválasztás pedig pályázat útján történik. Azoknak a fiataloknak, akik ezt pályázattal elnyerik és szociálisan rászorultak, az iskola fedezi az önrészt. (ennek lehetőségét és módját is a TVSZ-ben szabályozzuk).
- Könyvtári fejlesztéseink során több példányban szerezzük be azokat a tanáraink által kijelölt tankönyveket és kiegészítő szakirodalmat, amelyek megvásárlása sok diákunk számára problémát okozna.

3.11 A nevelőtestület által szükségesnek tartott további elvek

A nevelőtestület nem javasolta további elvek megfogalmazását.

4. AZ ISKOLA HELYI SZAKMAI PROGRAMJA (VÁLASZTOTT KERETTANTERV)

Intézményünk a központilag kiadott kerettantervek alapján készíti el a helyi programját. Ez az iskola Szakmai Programjában található részletesen (szakképesítésenkénti bontásban)

5. AZ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKÁT SEGÍTŐ ESZKÖZÖK ÉS FELSZERELÉSEK

A szakmai pedagógiai munka megvalósítását szolgáló eszközök, felszerelések, speciális szoftverek és egyéb berendezések az iskola aktuális tárgyi eszköz jegyzékében találhatóak.

6. ZÁRÓ GONDOLATOK

"Don Bosco iskolája" elsősorban igazi iskola, ami azt jelenti, hogy előtérben van a minőségi szakmaiság követelménye. Teljes körű fejlesztést nyújtunk, a személyiség egészét gazdagítva. Elsődleges feladatunknak tekintjük a tudás közvetítését, de nem feledkezve el a tanítás mellett a speciális nevelésről. Ezeket a célokat az iskola sajátos módszereivel igyekszik elérni, de olyan eredeti módszereket is előtérbe helyez, mint a baráti kapcsolatok, a fiatalok közti jelenlét és az iskolán kívüli közösségi tevékenységek.

Elsődleges feladatunknak azonban mégis a munkaerőpiacon elismert, színvonalas szakmai tudás közvetítését tekintjük, amely birtokában az iskolából kikerülő fiatalok és felnőttek jó eséllyel találhatnak munkát, biztos megélhetést.

Iskolánk a következő időszakban fontos változásokon megy keresztül, de hagyományaira és értékeire építve folytatja munkáját. A jövőre vonatkozó célkitűzésünk az európai szintű szakmakultúra megteremtése és terjesztése. Az elmúlt évtizedben a szakmai tudással kapcsolatos elvárások gyökeresen megváltoztak, melynek figyelembevétele, az igényekhez való alkalmazkodás elengedhetetlen.

Iskolánk jövőjét a folyamatos fejlődés biztosítja, amelyhez szilárd alapul szolgálnak az elmúlt húsz évben elért eredmények. Iskolánkban európai partnerségben megvalósuló projektek keretében több szakképzés-fejlesztési programnak vagyunk részesei. Húsz éve folyamatosan veszünk részt nemzetközi és hazai projektekben, az elmúlt években folyamatosan a tehetségfejlesztő projektekben. A megszerzett szakmai tapasztalatok és az elkészített termékek nemcsak intézményünket, képzéseinket és tanulóinkat szolgálják, hanem jelentősen hozzájárulnak a hazai szakképzés egészének korszerűsítéséhez is.

A megszerzett tapasztalat és tudás megfelelő alapot jelent ahhoz, hogy mindig korszerű, az igényekhez igazodó tartalommal, eredményes tanítás-tanulási és értékelési módszerekkel az európai térben mindenütt helytálló fiatalokat és felnőtt szakembereket képezzünk. Legfontosabb a célunk a minőség. Minőség az oktatásban, a szolgáltatásokban és az eredményben. Ehhez munkatársaink és diákjaink adják a garanciát a jövőben is!

Budapest, 2020. június 15.

Halász József
Igazgató

AZ ISKOLA EGÉSZSÉGNEVELÉSI PROGRAMJA

Iskolánk kizárólag érettségire épülő szakképzéseket folytat nagykorú tanulók részvételével. Ennek megfelelően iskolánkra nem hárul feladat a tanulók kötelező és rendszeres egészségügyi felügyeletével kapcsolatosan.

Az egészségfejlesztést és egészségnevelést ennek ellenére kiemelt feladatként kezeljük és beépítjük folyamatainkba azzal a céllal, hogy tanulóink életvezetésében pozitív változást érvényesítsünk.

1. Egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

Intézményünk – a tanulók egészséghez, biztonságához való joga alapján kiemelt figyelmet fordít az alábbi egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokra:

- egészséges táplálkozás,
- mindennapos testnevelés, testmozgás,
- a testi és lelki egészség fejlesztése,
- a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése,
- a bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése,
- balesetmegelőzés és elsősegélynyújtás,
- a megfelelő személyi higiénés szabályok betartása.

Mindezekon túl az egészségfejlesztés további kiemelt területei

- az szabadidő aktív eltöltése,
- a harmonikus párkapcsolat,
- a családi életre való nevelés,
- az egészséges és biztonságos környezet kialakításának igénye,
- az egészségkárosító magatartásformák elkerülése.

A rendszeres testedzéshez személyi és tárgyi feltételeket biztosítunk.

A fiatalok két évet töltenek az iskolában. Ebben az időszakban többségük tartós párkapcsolatban él, vagy szeretne élni, így iskolánk ebben is tanácsadással, szakember általi megértő beszélgetésekkel segíthet.

A fentiekben megfogalmazott feladatokat az életkorhoz igazodóan szükséges teljesíteni, ahol a tanulók átlagos életkora 21 év. Az elmúlt évek tapasztalata alapján megállapítható, hogy iskolánk tanulói elsősorban a tanácsadást, azaz a lelki problémák megoldásában, emellett a szociális hátrányok leküzdésében való segítségnyújtást igénylik.

A nevelés további fontos területei a munkahelyi beilleszkedés, a megfelelő kommunikáció és az együttműködési képességek fejlesztése.

Iskolánk tanulóinak többsége életkorukból adódóan tartós párkapcsolatban él vagy szeretne élni, ebből következően a párválasztással kapcsolatos kérdések és megkeresések gyakran mondhatók.

Az iskolában jelen lévő Szalézi munkatársak, az etika tanárok és az iskolapszichológus a fenti területek mindegyikében képesek érdemi segítséget nyújtani.

1.1 Az iskolai egészségnevelő program szereplői

- a tanulók,
- az oktatók (kiemelt szerepük van az osztályfőnököknek),
- az iskolaorvos,
- iskolapszichológus,
- a diákönkormányzat munkáját segítő oktató.

Az iskolai egészségnevelő program a diákokért van, az ő egészséges életvitelüket szolgálja. Az őket érintő, egészségükkel kapcsolatos problémáikról közvetlenül tudomást szerezhethetünk, ha megvan a bizalom az iskolai egészségnevelő program szereplői között. Ennek a bizalomnak a kialakítása a program egyik legfontosabb célja.

A legjobb program sem lehet eredményes, és a legfelkészültebb egészségnevelő, drogügyi prevenció szakember sem tudja ellátni feladatát az iskolavezetés és a kollégák támogatása nélkül.

Az oktatói testület együttműködése elengedhetetlen. Fontos, hogy az oktatók tudják, mi a feladatuk, és mit kell tenniük, ha kompetenciájukat meghaladó problémával találkoznak.

Szükség van arra, hogy az iskolaigazgató, az egész oktatói testület, minden oktató egyetértsen az iskola egészségnevelő céljaival. Minden munkatárs véleménye fontos. Össze kell gyűjteni a már bevált módszereket, az új ötleteket, de tisztázni kell azt is, kik azok, akikre leginkább számítani lehet a problémamegoldás folyamatában.

Az iskola egészségügyi feladatokat az iskolaorvos látja el.

Feladatai közé tartozik a tanulók életkorhoz kötött vizsgálata és az egyes képzésekben való részvétel feltételül szolgáló egészségügyi feltételek vizsgálata.

Az iskolapszichológus segít a tanulóknak a lelki eredetű problémák feldolgozásában. Szakmai ismeretei révén olyan területeken adhat segítséget az oktatóknak, amelyek felismerése, problémakezelése speciális felkészültséget követel, és amivel az iskola oktatói többnyire nem rendelkeznek.

Az iskolapszichológus feladatait a vonatkozó jogszabályokban foglaltak szerint végzi.

1.2 Az egészséges életmód és életszemlélet, magatartás célrendszere az iskolánkban

- önmagunk és egészségi állapotunk ismerete,
- a mozgás fontossága,
- a testi higiénia,
- az étkezés, táplálkozás egészséget befolyásoló szerepe,
- a barátság, a párkapcsolatok,
- személyes krízishelyzetek felismerése és stratégiák ismerete,
- a tanulás és a tanulás technikái,
- a szenvedélybetegségek elkerülése (dohányzás, alkoholfogyasztás, kábítószer használatának megelőzése),
- a természethez való viszony, az egészséges környezet jelentősége, a környezeti ártalmak elkerülése,
- fogyatékkal élő és hátrányos helyzetű tanulók integrációja.

A magatartási szempontból kirívó eseteket az iskolapszichológus bevonásával gyorsan és hatékonyan tudtuk kezelni. Az iskolai bántalmazás és agresszió eseti jelleggel sem jellemző intézményünkben, amelyben feltehetően tanulóink életkora is szerepet játszik.

1.3 Az egészséges életmód kialakítására irányuló módszereink

A nem hagyományos egészségnevelő felvilágosítást fontosnak tartjuk és megvalósítjuk, de elsősorban önkéntes alapon, nem a kötelező óratervi keretekben.

Fontosnak tartjuk és alkalmazzuk, mert több és helyes tudás helyes döntésekhez és az életvezetés helyes alakításához vezet. (Például a világ számos országában nagyon jó eredményhez vezettek azok az egészségnevelő kampányok, melyek a dohányzás veszélyeire, a helyes táplálkozási szokásokra és a mozgásban gazdag életmódra hívták fel a figyelmet.)

A hagyományos felvilágosítás mellett iskolán kívüli motivációs eszközök alkalmazása is szükséges a tanulók viselkedésének a befolyásolására. A nem hagyományos egészségnevelés jellemző vonása, hogy nem egyoldalú közlésen, hanem a fiatal felnőttek aktív részvételén alapszik.

Tapasztalataink szerint a személyes érintettség elengedhetetlen ahhoz, hogy egészségnevelési tevékenységünket siker koronázza. Például a jelenleg futó Be@CyberPro nemzetközi projektünk keretében tanulóinkkal közösen dolgoztuk fel az internetes zaklatás kérdéskörét, tapasztalatait és a lehetőségeket, melyeket a fiatalok megtehetnek önmaguk védelmében.

A tanórai keretek között megvalósítani tervezett fejlesztési tevékenységek részletes tartalmát és módszertanát a tantárgyi tematikák tartalmazzák.

1.4 Egészségnevelési céljainkat megvalósítási keretei

- Előadások, beszélgetések, viták,
- Osztályprojektek (például a 2017-ben díjnyertes Digitális Témahét projekt),
- Sporttevékenységek, sportkörök.

1.5 Tantárgyak, amelyek közvetlenül kapcsolódnak az egészségfejlesztési célokhoz

- Egészségnevelés
- Mentálhigiéné
- Kommunikáció
- Etika

Összefoglalva, egészségnevelési programunk célja, hogy tanulóink testben és lélekben kiegyensúlyozott, a változó társadalmi igényekhez alkalmazkodni tudó, kreatív állampolgárokká váljanak.

7. A környezeti nevelés elvei, programjai és tevékenységei iskolákban

A környezeti nevelés az alábbi társadalmi értékek rendszerébe illeszkedik:

- Fenntartható fejlődés,
- Emberi jogok,
- Demokrácia,
- Felelősség.

Hosszú távú célunk, hogy tanulóink környezettudatos állampolgárrá váljanak, ennek érdekében diákjainkban ki az alábbi magatartás formákat szükséges tovább erősíteni:

- A környezettudatos magatartást és életvitelt,
- A személyes felelősségen alapuló környezetkímélő, takarékos életvitelt,
- A környezet értékei iránti felelős magatartást,
- A természeti és épített környezet szeretetét és védelmét,
- A rendszerszemléletet,
- Tudományosan megalapozni a globális összefüggések megértését.

1.6 A célok eléréséhez szükséges készségek

- Alternatív, problémamegoldó gondolkodás,
- Kreativitás,
- Együttműködés, alkalmazkodás, tolerancia, segítő életmód,
- Kritikus véleményalkotás, vitakészség,
- Kommunikáció, médiahasználat,
- Konfliktuskezelés és megoldás,
- Értékelés, mérlegelés készsége.

1.7 Az iskola környezeti nevelési szemlélete

Napjainkban a világ figyelme a fenntartható fejlődés megteremtése felé irányul, amely az élet minden területén tapasztalható. A fenntarthatóság ideológiai és tartalmi kialakítását az oktatásban kell elkezdenünk, így tanulóinkat a szakmai képzésen kívül erkölcsös és környezettudatos életmódra is tanítanunk kell. A fenti célok csak úgy valósíthatók meg, ha hatékony tanulási, tanítási módszereket alkalmazunk.

1.7.1 Módszerek

A környezeti nevelésben a hatékonyság növelése érdekében speciális módszerekre van szükségünk. Olyan technikákat kell választanunk, amelyek segítségével a környezeti nevelési céljainkat képesek leszünk megvalósítani. Az alkalmazható módszerek tárházának csak töredékét alkalmazzuk, így ezek kiterjesztése, kollégákkal való megismertetése fontos feladatunk.

Néhány példa a munkánk során alkalmazható lehetséges módszerekből:

- A tanulókat érdeklő témákban fakultációk szervezése
- Gyakorlatok
- Közösségépítés

1.7.2 Kommunikáció

A környezeti nevelésben – jellegénél fogva – a kommunikáció több típusát kell alkalmaznunk. Fontos, hogy diákjaink a nagyszámú írott, hallott és látott médiailrodalomban kritikusan, a híreket felelősségteljesen mérlegelve tájékozódjanak. Korunk elengedhetetlen követelménye, hogy képesek legyenek eligazodni a magyar és idegen nyelvű szakirodalomban, ki tudják szűrni az értékes információkat az értéktelenek közül. Tanulóinkat meg kell tanítanunk a megfelelő fellépésre, tárgyalásra és az előadások módszertanára, valamint arra, hogyan hasznosíthatják a munkaerőpiacon az intézményünkben megszerzett ismereteket. (Többek között ezt szolgálja a különböző tantárgyak tanítás-tanulásában alkalmazott projekt módszer is)

Úgy tapasztaljuk, hogy ebben az életkorban akkor tudunk sikereket elérni e területen, ha magunk is példát mutatunk tanulóinknak és emellett megteremtjük azokat a lehetőségeket, melyek közelebb hozzák a témát a fiatalokhoz, ezáltal beilleszthetővé válik a mindennapjaikba.

Ennek érdekében

- iskolánk egész területén szelektív hulladékgyűjtők
- és elemgyűjtő került kihelyezésre
- szemétszedő akciókat szervezünk, csatlakozva országos vagy fővárosi rendezvényekhez
- Az oktatók személetét is igyekszünk formálni e téren, hogy megfelelő ismeretekkel és attitűddel tudják közvetíteni az alapelveket a tanulók felé.

FENNTARTÓI JÓVÁHAGYÓ NYILATKOZAT

Alulírott Koblencz Attila, mint a Szalézi Intézmény Fenntartó (1032 Budapest, Bécsi út 173.) képviselője a **SZÁMALK – Szalézi Technikum és Szakgimnázium** (OM azonosító: 035490, cím: 1119 Budapest, Mérnök utca 39.) **pedagógiai programját jóváhagyom.**

Budapest, 2020. június 18.

.....
Koblencz Attila
képviselő
Szalézi Intézmény Fenntartó

SZÁMALK-SZALÉZI
Szakgimnázium

SZÁMALK-Szalézi Technikum és Szakgimnázium SZAKMAI PROGRAM

2020.

8. A SZÁMALK-SZALÉZI TECHNIKUM ÉS SZAKGIMNÁZIUM KÉPZÉSI PROGRAMJA

Iskolánk a 2020/2021-es tanévet az előző tanévben folytatott portfóliója alapján indítja. A szakképzés rendszere több ponton teljes mértékben megváltozik, de a szakmai feladataink alapvetően nem változnak, annak céljai is változatlanok. Szakmai hitvallásunk - a magas minőségű szakmai tudás átadása, a gyakorlati alkalmazási képességek gazdagítása, továbbá a személyi és a társas kompetenciák fejlesztése- továbbra is megmarad.

1. SZAKMAI ELMÉLETI ÉS GYAKORLATI KÉPZÉS

- Óraszámok, elmélet, gyakorlat aránya

Az egyes szakképesítéseknél az óraszámokat a programkövetelmények, illetve a kerettantervek szerint terveztük, az előírt arányokat is megtartva gondolkodunk. Az előírt óraszámokon felül Etika oktatást is végzünk heti 1 órában.

Fontos szakmai alapelvnek tartjuk a következőket:

- ***Az egyes alapozó tárgyak esetében tantárgyra központilag tervezett óraszám maximum 20 %-át elkülönítjük és differenciáltan kezeljük.*** Amennyiben a bemeneti tudás elegendő a tárgy tanulásához, akkor a tanuló szakma-specifikus tantárgyat tanul egyéni vagy kiscsoportos projektmunkában, fejlesztés. Amennyiben a tanulónak (a mért tudása alapján) szüksége van plusz ismeretekre, több gyakorlati tudásra, fejleszteni szükséges a pl. a problémamegoldó készségét, úgy az óraszámot felzárkóztatásra fordítjuk.
- **Fontosnak tartjuk minden szakma esetében,** hogy a tanulók a képzések alapozó részének befejezésekor közel azonos elméleti és gyakorlati tudással rendelkezzenek, mely szilárd alapot adhat az eredményes szakmatanuláshoz és a sikeres OKJ vizsgához.
- **Az idegen nyelv tanulása,** az írásbeli és szóbeli nyelvi kommunikáció fejlesztése minden szakmánál kiemelten. A nyelvtudás az egyik legfontosabb kompetencia, melyet a mai hazai és európai munkaerőpiac igényel, ezért angol nyelvi kurzusokkal segítjük a nálunk tanulókat.
- **Tehetségműhelyekben, szakmaközi integrációs projektekben történő fejlesztés:** Vannak szakma-specifikus (szakmai elméleti és gyakorlati) tudást biztosító témakörök, szoftverek, melyeknek a tanulását a tehetséges fiatalok számára tervezzük be. Akik a tanórai foglalkozásokon sokkal gyorsabban haladnak társaiknál rész vehetnek olyan komplex projekt munkában, melynek keretében – más szakmát tanulókkal együtt – egy nagy feladat megoldásán dolgoznak. A tehetséges fiataloknak külföldi mobilitási projektekben, illetve más nemzetközi kurzusokon is biztosítunk lehetőséget a szakmai fejlődésre. A nemzetközi projektek

nemcsak a szakmai referencia megszerzéséért nyújtanak lehetőséget, hanem a nyelvi kommunikáció fejlesztéséhez is.

Összességében tehát elmondható, hogy szakmai képzésünk legfontosabb jellemzői:

- Differenciált oktatás (felzárkóztatás, tehetséggondozás),
- Jó szakmai alapozás,
- A gyakorlati alkalmazási képességek fejlesztése (képzésben, tehetségműhelyekben, szakmai gyakorlatokon, alkotó táborokban, nemzetközi programok keretében),
- Személyi és társas kompetenciák fejlesztése,
- Idegen nyelvi kommunikációs képességek fejlesztése,
- Az emberségre és szakmára való nevelésben, oktatásban a személyre szabott, csoportmunkára alapozott tanítást-tanulást, türelemmel, szeretettel való nevelést és példamutató magatartást gyakoroljuk.

2. Tanulásszervezési forma és tanulási módszerek

Iskolánk innovatív intézmény, több hazai és nemzetközi projekt keretében próbáltunk ki és fejlesztettünk korszerű tanítás-tanulási, és mérés, értékelési módszereket. Tekintettel az intézményünkben tanulók életkorára azokat a módszereket alkalmazzuk, melyek a leghatékonyabbnak mutatkoztak az elmúlt években.

A legfontosabbnak azt tartjuk, hogy a fiatalok és felnőttek önállóan és kiscsoportban megtanuljanak **projekt munkát** tervezni és menedzselni, továbbá, hogy munkájukat megfelelően és szakszerűen dokumentálják, mert ez az egyik legfontosabb kulcskompetencia, melyet fejleszteni szükséges.

Ennek érdekében a **projekt munkát** a tanulmányi idő teljes hosszában, szinte minden tantárgyba beiktatjuk, alkalmazzuk. Ennek különböző formáival (egyéni projekt, kiscsoportos projekt) és más-más típusú megvalósításával (elméleti anyag feldolgozása előadáshoz, linkgyűjtemény készítése egyéni projektekben, illetve fejlesztések, kiállítások, problémamegoldó gyakorlatok együttműködésben) történik a tanulásszervezés. Vannak olyan tantárgyak, melyek esetében lehetséges a kiscsoportos foglalkozás keretében gyakorolni a szakma-specifikus problémamegoldást, projekt munkában önálló, illetve társas tevékenységeket tervezni, megoldani és dokumentálni.

A projekt munka megköveteli az **önálló tanulást és munkavégzést, valamint az önértékelést**, ez a másik kiemelt fejlesztési terület, melyet beépítettünk minden képzésünkbe.

A harmadik kiemelt alkalmazott tanulási forma a **„Learning by doing”** módszer. A fiatal felnőttek szakmai képzésében ez a gyakorlati módszer igen eredményesnek bizonyul, különösen a gyakorlati alkalmazási képesség fejlesztésére.

Két tanévvel ezelőtt kezdjük el a **„Fordított osztályterem”** módszertani kísérletsorozatot, mely módszert szeretnénk szélesebb körben bevezetni iskolánkban.

3. Tanórak (Elméleti és gyakorlati órák) megtartása

Iskolánkban az **elméleti órákat a székhelyen és a telephelyen lévő elméleti tantermekben tartjuk**. Ezek a termek adják a helyszínét a nyelvoktatásnak és a kiscsoportos projektmunka egy részét is ide szervezzük.

A gyakorlati órákat az iskola szakma-specifikus gyakorló tantermeiben tartjuk. Több ilyen tanterem van, melyek közül kiemelendők az alábbiak: rajzterem, kézműves terem, fotó és videó stúdió, vágószoba, CISCO terem, számítógép(es) terem (külön-külön meghatározott hardver és szoftver konfigurációval).

Azon képzéseknél, amelyeket duális képzésben tudunk megvalósítani, a gyakorlati képzés egy része a duális képzőhely termeiben valósul meg.

2015/2016. évtől kezdve folyamatosan rendelkezésünkre áll az iskola telephelyén a **„Művészeti alkotóbázis**, mely a Budapest legkorszerűbb ilyen gyakorló terepe. Minden művészeti szakma gyakorló helye ott található.

Gyakorlati órák külső helyszíneken (Együttműködési szerződés alapján). A szakmák gyakorlati óraszámainak egy részét - melyek speciális műhelyeket, tárgyi eszközöket igényelnek – az előírásnak megfelelő munkakörnyezetben és felszerelésekkel tartjuk.

4. Összefüggő szakmai gyakorlat

Az iskolánkban tanulók összefüggő szakmai gyakorlatát az illetékes kamarával együttműködésben valósítjuk meg a hatályos jogszabályi előírások alapján.

5. Helyi programok

A képzési programunk főbb alapelveinek ismertetése után csatoljuk valamennyi helyi programunkat, melyek alapját a kerettantervek adják.

Budapest, 2020. június 15.

Halász József
Igazgató

K E R E T T A N T E R V
a PEDAGÓGIAI MUNKATÁRS SZAKKÉPESÍTÉSHEZ

PEDAGÓGIAI ASSZISZTENS

I. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 4 0119 01

Szakképesítés megnevezése: Pedagógiai munkatárs

Szakirány megnevezése: Pedagógiai asszisztens

Tanulmányi terület: Pedagógia

Iskolai rendszerű képzésben az évfolyamok száma: 2 év

II. Szakgimnáziumi évfolyamok közismereti és szakmai órakerete

Tantárgyak			9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.	9-12. óraszám összesen	13. évf.	13. évf. óraszám össze- sen
Magyar nyelv és irodalom			4	4	4	4	556	-	-
Idegen nyelv (első élő idegen nyelv)			4	4	4	4	556	4	124
Matematika			3	3	3	3	417	-	-
Történelem			2	2	3	3	345	-	-
Digitális kultúra			2	1	1	-	144	-	-
**Művészetek			1	1	1	-	108	-	-
***Testnevelés			5	5	5	5	695	-	-
Közösségi nevelés			1	1	1	1	139	-	-
Természettudományos képzésre (is) fordítandó sáv*	A	Komplex természettu- domány	2	2	2	2	278	-	-
	B	Komplex természettudo- mány	3	-	-	-	108	-	-
		Első, vagy második Ide- gen nyelv, vagy egy Ter- mészettudományos tan- tárgy, vagy Művészettör- ténét	-	2	1	2	170	-	-
Szabadon tervezhető órakeret A			2	2	2	4	340		
Szabadon tervezhető órakeret B			1	2	3	4	340		
Szakmai tantárgy óraszámai			8	9	8	8	1148	31	961
Rendelkezésre álló órakeret/hét			34	34	34	34		35	
Tanítási hetek száma			36	36	36	31		31	

Tantárgyak	1/13. évf.	2/14. évf.	1/13-2/14. évf. óraszám összesen
Szakmai idegen nyelv	4	4	268
Érettségire épülő szakképesítés órakerete	31	31	2077
Rendelkezésre álló órakeret/hét	35	35	
Tanítási hetek száma	36	31	
Éves összes óraszám	1260	1085	2345

Éves összes óraszám	1224	1224	1224	1054	4726	1085	1085
----------------------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------

III. Szakmai óraszámok két évfolyamos szakgimnáziumi képzésben 1/13-2/14. évfolyamra

IV. A pedagógiai asszisztens szakképesítés programkövetelmény modulja, tantárgyai, témakörei

Pedagógiai, pszichológiai feladatok	
Tantárgyak megnevezése	Témakörök
Pedagógia	Általános pedagógia
	A nevelési folyamat
	A nevelés módszerei
	A gyermek fő tevékenységformái
	A nevelés színterei
	Kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló
	Szabadidő-pedagógia
	Didaktika
Pszichológia	Általános pszichológia
	Szociálpszichológia
	Fejlődéslélektan
	Személyiséglélektan
	Pedagógiai pszichológia
	Alkalmazott pszichológia
Pedagógiai gyakorlat	A gyermek megismerésének lehetőségei
	A gyermek tevékenységének megfigyelése, irányítása, problémahelyzetek elemzése
	Gondozási tevékenység megfigyelése, irányítása
	Gyermekei tevékenységekhez kapcsolódó készségek fejlesztése
	Családi krízisek megjelenése a köznevelési intézményekben
	Intézményen belüli és kívüli programok
Családpedagógiai alapismeretek	

Pedagógiai szociológia	Családtani alapismeretek
	Krízishelyzetek a családban
Mentálhigiéné	Mentálhigiéné
	Mentálhigiénés alapismeretek
Szabadidőpedagógia	
Szabadidőszervezés	Játékpedagógia
	Szabadidő és programszervezés
Gondozás és egészségnevelés	
Gondozás és egészségnevelés	Gondozás és egészségvédelem
	Személyi gondozás
	A beteg gyermek ellátása
Kommunikáció és viselkedéskultúra	
Kommunikáció	A kommunikáció folyamata
	A kommunikáció zavarai
	Kommunikáció a pedagógiai folyamatban
	Kommunikáció a családokkal
	Kommunikációs gyakorlat
	Kommunikációs gyakorlat
	A kommunikáció folyamata
	A kommunikáció zavarai

**Pedagógiai, pszichológiai feladatok
megnevezésű**

programkövetelmény modul

tantárgyai, témakörei

Pedagógiai, pszichológiai feladatok megnevezésű szakmai programkövetelmény modulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Pedagógia	Pszichológia	Pedagógiai gyakorlat
FELADATOK			
Tiszteletben tartja a gyermekek, tanulók, valamint családtagjaik értékeit, autonómiáját	x	x	x
Munkáját előítélet-mentesen, és a titoktartás szabályai szerint végzi	x	x	x
Betartja szakmai kompetenciahatárait	x	x	x
Együttműködik társ-szakemberekkel	x	x	x
Ismeri a csoportjába, osztályába járó gyermek, tanuló fejlődésének sajátosságait	x	x	x
Ismeri, értelmezi a csoportjába, osztályába járó gyermekek, tanulók egyéni sajátosságait	x	x	x
Felismeri a differenciált bánásmód szükségességét, jelentőségét	x	x	x
Igyekszik kielégíteni a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló speciális igényeit	x	x	x
Részt vállal az óvoda szakmai tevékenységein, az iskolában pedig a tanítási órákon	x	x	x
Segít a tevékenységek, tanórák előkészületében, a szükséges eszközök kiválasztásában, előkészítésében	x	x	x
Segíti a gyermeket, a tanulót a tevékenységek, tanórák alatt és tanórán kívül	x	x	x
Ismeri a csoportjába, osztályába járó gyermek, tanuló megismerésének módjait, lehetőségeit	x	x	x
Tájékoztatja a pedagógust a gyermek, tanuló tevékenységéről	x	x	x
Ügyeletet lát el	x	x	x
Észleli és jelzi a gyermek, tanuló pszichés állapotának változásait, problémafeltárást javasol	x	x	x
Figyelemmel kíséri a család és az intézmény közötti kapcsolatot, segíti az együttműködésüket	x	x	x
Részt vesz az intézmény rendezvényeinek szervezésében, lebonyolításában	x	x	x
Tevékenyen részt vesz a gyermekek, tanulók személyi és környezeti higiénés szokásainak kialakításában, és ellenőrzi is azt	x	x	x
Felügyeli, segíti a tanulót a szabadidős tevékenységekben	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK			

A pedagógia fogalma, célja, tárgya, feladata, területei	x		
A nevelés fogalma, jellemzői, színterei, módszerei, folyamata	x		
A szocializáció fogalma, színterei	x		
A gyermek megismerésének lehetőségei, módszerei	x		
A szociometria	x		
A didaktika fogalma, tárgya és helye a tudományok rendszerében	x		
Az oktatás célja, módszerei, a módszer kiválasztásának szempontjai	x		
Az oktatás tárgyi feltételei, eszközei	x		
Az oktatás szervezeti és munkaformái	x		
A játékpedagógia, pszichológia alapjai	x		
A gyógypedagógia alapfogalmai, különleges bánásmód, SNI, inklúzió, integráció, szegregáció	x		
A pszichológia fogalma, tárgya, feladata, vizsgálati módszerei, a pszichológia helye a tudományok rendszerében		x	
A személyiség-lélektan fogalma		x	
A személyiség fogalma és a személyiség fejlődését befolyásoló tényezők		x	
Az emberi szükségletek rendszere		x	
Fejlődéslélektan fogalma, tárgya		x	
A fejlődés fogalma, jellemzői		x	
Az anya-gyermek kapcsolat jelentősége, a hospitalizáció		x	
A kötődés fogalma, kötődési típusok		x	
A biztonságos kötődés fogalma, és szerepe a gyermeki személyiség alakulásában		x	
Az életkori szakaszok és általános jellemzői		x	
Fejlődéslélektan fogalma, tárgya		x	
A biztonságos kötődés és szerepe a gyermeki személyiség alakulásában		x	
Az életkori szakaszok és általános jellemzői		x	
A szociálpszichológia fogalma		x	
A szociálpszichológia alapfogalmai: csoport, szerep, státusz, előítélet, deviancia		x	
A pedagógus személyisége, attitűdje, vezetési stílusa			x

1. Pedagógia tantárgy

1.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy korszerű pedagógiai ismeretek elsajátításával készítse fel a tanulókat a nevelő, oktató munkában történő tudatos és hatékony közreműködésre.

1.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A Pedagógiai tantárgy kapcsolódik a kommunikáció-magyar nyelv és irodalom (irodalom, művészetek, – kommunikáció) a társadalomismeret, (történelem) természetismeret (biológia) műveltségterületek közismereti tartalmaihoz.

1.3. Témakörök

1.3.1. Általános pedagógiai

- A pedagógia tárgya, célja, feladata
- A pedagógia a tudományok rendszerében
- A tudományosság kritériumai
- A pedagógia területei

1.3.2. A nevelés folyamata

- A nevelés fogalma, célja, feladata
- A nevelés folyamata
- A személyiség fejlődését meghatározó biológiai tényezők és a környezeti nevelési hatások kölcsönhatása
- Az adottság, a rátermettség, a hajlam, a temperamentum, az érdeklődés, a képesség, a tehetség, a kreativitás fogalma.
- A nevelési cél és a nevelés eszközrendszere
- Az érték és norma a nevelés folyamatában.
- A nevelés feladat- és eszközrendszere
- A nevelés, a személyiségfejlesztés fő területei

1.3.3. A nevelés módszerei

- A nevelési módszer fogalma, típusai
- Az egyes módszerek szerepe a nevelés folyamatában
- A nevelési módszer kiválasztásának szempontjai
- A nevelő, mint modell.
- A vezetési stílusok.
- Konfliktus helyzetek a pedagógiai folyamatban

1.3.4. A gyermek fő tevékenységformái

A nevelés fő tevékenységi formái: gondozás, szabadidős tevékenységek, játék; gyermekmunka; tanulás-tanítás
A kisgyermekkorú és az óvodáskorú gyermek fő tevékenységformái
A játék fogalma, fajtái, feltételei
A különböző életkorok jellemző játéktevékenységei
A játék szerepe a gyermek személyiségfejlődésében
A gyermekmunka, mint a személyiségfejlesztés eszköze
Munkajellegű tevékenységek a nevelési intézményekben
A játék és a gyermekmunka kapcsolata

1.3.5. A nevelés színterei

A szocializáció fogalma, színterei
A szocializáció és a nevelés kapcsolatrendszere
A kortársak szerepe a szocializációban
A család, a családi nevelés
A család, a család szerkezete, funkciója, típusait
A nevelési intézmények szocializációban betöltött szerepe
A köznevelés intézményei
A köznevelési intézmények működését meghatározó fontosabb dokumentumok
A család és az intézmény közötti kapcsolattartás, együttműködés formái
A közművelődési intézmények szerepe a személyiségfejlesztésben

1.3.6. Kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló

Nehezen nevelhetőség megnyilvánulási formái
A különleges bánásmódot igénylő gyermekek
SNI fogalma
BTM fogalma
Integráció, inklúzió, Szegregáció
A tehetséges gyermek nevelésének-oktatásának sajátosságai
HH fogalma
HHH fogalma
Veszélyeztetett gyermek, tanuló az óvodában, iskolában
Együttműködés a családdal, szakemberekkel

1.3.7. Szabadidő-pedagógia

A szabadidő fogalma, típusai
A különböző életkorokra jellemző szabadidős tevékenységek
A köznevelés intézményeinek nevelési feladatai a szabadidő kapcsán
A rendezvények, ünnepélyek jelentősége a gyermek/tanuló és a közösség kapcsolatában
Az intézményeken belüli és kívüli programok tervezése, szervezése

1.3.8. Didaktika

A tanulás, a tanítás, az oktatás, az ismeret, a tudás, a jártasság, a készség és a képesség fogalma.

A nevelés, az oktatás és a képzés kapcsolata

Az oktatás célja, tartalma

Az oktatás tartalmát meghatározó dokumentumok

Az oktatási módszerei, alkalmazási lehetőségei a pedagógiai folyamatban

Az oktatás módszer kiválasztásának szempontjai

Az oktatás tárgyi feltételei, eszközei, ezek használati lehetősége

Az oktatás szervezeti és munkaformái

2. Pszichológia tantárgy

2.1. A tantárgy tanításának célja

A pszichológia tantárgy oktatásának célja, olyan általános, személyiség-lélektani, szociálpszichológiai, fejlődépszichológiai és pedagógiai pszichológiai ismeretanyag átadása, mely hozzásegíti a tanulókat önmaguk és mások megismeréséhez, a szocializációs folyamatok értelmezéséhez, a családi és társadalmi helyzetek elemzéséhez.

2.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A pszichológia tantárgy kapcsolódik a kommunikáció-magyar nyelv és irodalom (irodalom, művészetek, – kommunikáció) a társadalomismeret, (történelem) természetismeret (biológia) műveltségterületek közismereti tartalmaihoz.

A Pszichológia tantárgy valamennyi témakörének szakmai tartalma kapcsolódik pedagógia témaköreinek szakmai tartalmához.

2.3. Témakörök

2.3.1. Általános pszichológia

A pszichológia fogalma, tárgya, feladata, a pszichológia ágai

A pszichológia vizsgálati módszerei

A pszichológia helye a tudományok rendszerében

A megismerő folyamatok (érzékelés, észlelés, figyelem, emlékezet, gondolkodás képzelet, tanulás)

A megismerési folyamatok (motiváció, érzelem,)

2.3.2. Szociálpszichológia

A szociálpszichológia fogalma

A szociálpszichológia tárgya, területei, vizsgálati módszerei

A szociálpszichológia alapfogalmai:

A csoport fogalma, típusai és szerveződésük alapja
A csoportfejlődés szakaszai
A szerep és a státusz
Az előítélet és a sztereotípiák fogalma és működése
Az előítélet és a sztereotípiák összefüggései
A deviancia fogalma, típusai
A konfliktus fogalma, a konfliktusok fajtái
A konfliktuskezelési stratégiák

2.3.3. Fejlődéslélektan

A fejlődéslélektan tárgya, módszerei, a pszichikus fejlődés feltételei
A fejlődést befolyásoló tényezők
Az érés, a tanulás, a fejlődés fogalma, jellemzői
A fejlődés törvényszerűségei, fejlődési szakaszok
Az életkori szakaszok (újszülöttkor, csecsemőkor, kisgyermekkor, óvodáskor, serdülőkor)
A kötődés, a korai anya-gyermek kapcsolat
Harlow kísérletei
Az én felfedezése
A hospitalizmus
Az Ainsworth és az „Idegen helyzet kísérlet”
A kötődés mintázatai
A gyermek és gondozója közötti kapcsolat

2.3.4. Személyiség-lélektan

A személyiség-lélektan fogalma
A személyiség fogalma
A személyiség fejlődését befolyásoló tényezők
Az érés, a tanulás és a nevelés kölcsönhatásai
Az emberi szükségletek rendszere

2.3.5. Pedagógiai pszichológia

A pedagógiai pszichológia fogalma
A pedagógiai pszichológia tárgya és vizsgálati módszerei
A kortárs csoportok kapcsolatainak feltérképezése - a szociometria
A vezetési, nevelési stílusok fogalma és fajtái
A nevelési attitűd fogalma, típusai

2.3.6. Alkalmazott pszichológia (ajánlás)

Tömegkommunikáció
Reklámpszichológia

3. Pedagógiai gyakorlat tantárgy

3.1. A tantárgy tanításának célja

A pedagógiai gyakorlat célja, hogy a tanulók betekintést nyerjenek az óvodák és iskolák szakmai munkájába, megismerjék a nevelés- és oktatás különböző színtereit. Legyenek tájékozottak az itt végzendő pedagógiai munka jellegével, az alkalmazott módszerekkel. A megszerzett tapasztalatokat el tudják helyezni a személyiségfejlesztés rendszerében, a megismert új elemekkel szélesítsék pedagógiai tudásukat.

3.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A pedagógiai gyakorlat tantárgy kapcsolódik a magyar nyelv és irodalom (irodalom, művészetek, – kommunikáció) a társadalomismeret, (történelem) természetismeret (biológia) műveltségterületek közismereti tartalmaihoz, továbbá a nevelés elméleti, a didaktikai és a fejlődés-lélektani szakmai tartalmakhoz.

3.3. Témakörök

3.3.1. A gyermek megismerésének lehetőségei

A gyermek megismerésének módjai, a megfigyelés, a módszer alkalmazásának pszichológiai, pedagógiai és etikai feltételei.

Szociometria, a módszer alkalmazásának pszichológiai, pedagógiai és etikai feltételei.

A gyermek rajz-ábrázolás tevékenységének fejlődése, rajzok alapján a gyermek fejlettségének mutatói.

A játék, munka, tanulás pedagógiai/pszichológiai alapjainak megfigyelése.

3.3.2. A gyermek tevékenységének megfigyelése, irányítása, problémahelyzetek elemzése

A gyermek fejlettségének mutatói, életkorának megfelelő fejlettség

A társas kapcsolatok alakulása, jellemzői

A nevelő és a gyermek/tanuló kapcsolata

A gyermek játéktevékenységének alakulása, játéktevékenység irányítása

A viselkedést kiváltó/fenntartó okok, a jelenségek mögött álló tények, érzelmek

A gyermek kapcsolatainak rendszere, konfliktusmegoldások elemzése, véleményezése

A konfliktus közvetlen és közvetett okai, a konfliktusok gyökerei, az érdek, a szükséglet, az érzelem

A különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló: sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló, beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló, kiemelten tehetséges gyermek, tanuló

Pedagógusok összehangolt munkájának jelentősége

Az intézmény és a család kapcsolattartásának formái és jelentősége

3.3.3. Gondozási tevékenység megfigyelése, irányítása

Gondozási tevékenység elemzése pedagógiai/pszichológiai szempontok alapján

A gondozás szerepe a nevelési folyamatban

Az egészséges életmódra nevelés területei: a gyermek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése

A harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése

A gyermeki testi képességek fejlődésének segítése

A gyermek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése; az egészséges életmód, a testápolás, az étkezés, az öltözködés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása

A gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet feltételei

A környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása

3.3.4. Gyermeki tevékenységekhez kapcsolódó készségek fejlesztése (ajánlás)

A gyermekirodalom, az ének zene jelentősége a gyermek személyiségének fejlődésében: mondóka, gyermekvers, mese, meseregény, ifjúsági regény

A mesemondás, bábozás, dramatizálás

A manuális tevékenységek szerepe a gyermek személyiségfejlődésében: vizuális technikák megismerése

Dekoráció, ajándék- és játékkészítés lehetőségei

Szemléltető eszközök készítésének lehetőségei, technikái.

Oktatástechnikai eszközök használata

3.3.5. Családi krízisek megjelenése a köznevelési intézményekben

A hátrányos helyzetű gyermek, tanuló az óvodában, iskolában

Veszélyeztetett gyermek, tanuló az óvodában, iskolában

Konfliktuskezelés stratégiák

Az interperszonális kapcsolatok (szülő – gyermek – pedagógus) működésmechanizmusa, a konfliktuskezelés hatékony módszerei

Együttműködés a családdal, szakemberekkel (gyermekvédelmi felelős, szociális munkás, pszichológus, fejlesztő pedagógus...), családlátogatás

A viselkedést kiváltó/fenntartó okok, a jelenségek mögött álló tények, érzelmek.

A gyermek kapcsolatainak rendszere, konfliktusmegoldások elemzése, véleményezése.

A konfliktus közvetlen és közvetett okai, a konfliktusok gyökerei, az érdek, a szükséglet, az érzelem.

3.3.6. Intézményen belüli és kívüli programok

Az intézmény napirendje, a csoport/osztály tevékenységi területei, csoportfoglalkozások, tanórák rendje, szervezési feladatok, előkészület, lebonyolítás, ellenőrzés, értékelés

Részvétel tanórán kívüli programok tervezésében, irányításában, szervezési feladataiban

Ünnepélyek, rendezvények szerepe az egyén és a közösség szempontjából

Az intézményen kívüli programok lehetőségei, tervezése, szervezése, irányítása

A hagyományőrzés lehetőségei a köznevelés és a közművelődés intézményeiben

3.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

A szakmai gyakorlat helyszíne: iskolai tanterem; a köznevelés intézményei, kiemelten óvoda vagy általános iskola. A szorgalmi időszakban lebonyolításra kerülő szakmai gyakorlat: részben iskolai keretben, részben külső intézményben: lehetőség szerint heti, kétheti vagy havi tömbösítéssel történik, a gyakorlati hellyel egyeztetett időpontban. A gyakorlat helyszínét az iskola maga választhatja meg. A szakmai gyakorlat lebonyolítása az iskola által elkészített beosztás alapján csoportosan és egyénileg történhet. A tanulók a szaktanár, az oktató elméleti előkészítése után a kijelölt intézményben hospitálnak, illetve a gyermekek tanulók körében gyakorlati tevékenységet folytatnak. A megadott szempontok alapján feljegyzéseket készítenek, melynek tartalmaznia kell az adott intézmény struktúrájáról, ellátási formáiról, a foglalkozások/tanórák megfigyeléséből, fejlesztési, módjairól, a szakértői munkáról szerzett elméleti és gyakorlati ismereteket is. A tanulók tapasztalataikat a foglalkozásokat vezető pedagógus bevonásával elemzik, a látottakat megbeszélik. A szakképzés utolsó évfolyamán a tanuló ismerkedjen meg az intézmény prevenciós munkájával, ismerkedjen meg az intézményben dolgozó segítő szakemberek (gyermekvédelmi felelős, szociális munkás, pszichológus, fejlesztő pedagógus...) munkájával; lehetőség szerint vegyen részt a családdal való kapcsolattartás eseményein.

**Családpedagógiai alapismeretek
megnevezésű**

programkövetelmény modul

tantárgyai, témakörei

Családpedagógiai alapismeretek megnevezésű programkövetelmény modulhoz tartozó tárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Pedagógiai szociológia	Mentálhigiéné
FELADATOK		
Tiszteletben tartja a gyermekek, tanulók valamint családtagjaik értékeit, autonómiáját	x	x
Munkáját előítélet-mentesen, és a titoktartás szabályai szerint végzi	x	x
Betartja szakmai kompetenciahatárait	x	x
Együttműködik társ-szakemberekkel	x	x
Felismeri az egyéni, családi és krízishelyzeteket	x	x
Felismeri a család elemei életfeltételeinek hiányát	x	x
A pedagógussal együttműködve előkészíti a családlátogatást		x
Felveszi a kapcsolatot a családdal: telefonál, üzenő füzetbe ír, személyesen konzultál		x
Ismeri a család megfigyelésének szempontjait		x
Vezeti a családlátogatás jegyzőkönyvét		x
Megérti, újfogalmazza a problémát		x
A felismert problémát megoldandó feladatként értelmezi	x	x
Támogatja a problémamegoldást	x	x
Keresi a kialakult probléma háttereit	x	x
Értelmezi, kezeli a családon belüli, valamint a család és az intézmény között kialakult konfliktusokat, alkalmazza a konfliktuskezelés különböző módszereit.	x	x
Kompromisszumot keres	x	x
Együttműködik pedagógusokkal, szaktanárokkal, szociális szakemberekkel, a családokkal történő együttműködés elősegítése érdekében	x	x
Felismeri a családi diszfunkciókat		x
Részt vesz a családról szóló információgyűjtésben		x
Elősegíti az intézmény és a család kommunikációját		x
Észleli a gyermek, tanuló pszichés állapotának változásait, problémafeltárást végez		x
SZAKMAI ISMERETEK		
A család fogalma	x	
Családtípusok	x	
A család, mint közösség	x	
A család, mint interakció	x	
A család rendszerelméletű modellje	x	

A család fejlődése, életciklusai	x	
A család funkciói	x	
A család funkciózavaraiból adódó jelenségek, családi konfliktusok	x	
A családok megismerésének módja: a családlátogatás	x	
A konfliktus fogalma, típusai	x	
Konfliktuskezelési stratégiák	x	
Devianciák megjelenése a családban	x	
Hátrányos helyzet fogalma	x	
Veszélyeztetettség fogalma	x	
Iskolakerülés és családi reakciók, lemaradás, kimaradás	x	
Gyermekszegénység megjelenése	x	
Fiatalkorú bűnöző a családban	x	
A krízis fogalma, krízishelyzetek a családban		x
A család, mint támogató rendszer, és mint problémaforrás		x
A mentálhigiéné, a családi mentálhigiéné fogalma, területei		x
A család és a gondozó-nevelő, valamint a nevelő-oktató feladatot ellátó intézmények integrációjának problémái		x

4. Pedagógiai szociológia tantárgy

4.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók ismereteket szerezzenek és elemzéseket végezzenek a gyermeket, tanulót körülvevő társadalmi közösségekről (elsősorban a családról).

4.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A pedagógiai szociológia tantárgy kapcsolódik a kommunikáció, magyar nyelv és irodalom (irodalom, művészetek, – kommunikáció) a társadalomismeret, (történelem) természetismeret (biológia) műveltségterületek közismereti tartalmaihoz.

4.3. Témakörök

4.3.1. Családtani alapismeretek

Család és társadalom

A család fogalma

A fejlődési családmódel

A család szerkezete

A család biológiai, szocializációs és gazdasági funkciói

A család fejlődési életciklusai

A család rendszerelméletű modellje

A család, mint támogató rendszer, és mint problémaforrás

4.3.2. Krízishelyzetek a családban

Családi szerepek és szerepkonfliktusok

Családi konfliktusok típusai

Családi konfliktusok feloldása

- A család elégtelen működése
- Az elhanyagolás fogalmai, területek, mutatói –teendők az intézmény részéről
- A veszélyeztetettség fogalma, területei, jellemzői- teendők az intézmény részéről
- A krízis fogalma
- A családon belüli krízishelyzetek formái
- Az iskolakerülés és a családi reakciók
- Fiatalkorú bűnöző a családban
- A büntethetőség jogi kérdései
- A büntetés pszichés hatásai a fiatalkorú egyénre
- Devianciák megjelenése a családban
- A gyermekszegénység kérdései

5. Mentálhigiénét tantárgy

5.1. A tantárgy tanításának célja

A mentálhigiéniai alapismeretek tanításának célja a mentálhigiénés szemléletmód meg-
alapozása, a lelki egészségvédelem alapfogalmainak megismertetése, a családokkal való
segítő munkához kapcsolódó ismeretek elsajátítása, elmélyítése.

5.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A mentálhigiéniai alapismeretek tantárgy kapcsolódik a természetismeret (biológia) mű-
veltségterületek közismereti tartalmaihoz, továbbá a pszichológia és a pedagógiai tantár-
gyak szakmai tartalmához.

5.3. Témakörök

5.3.1. Mentálhigiénés alapismeretek

- A mentálhigiéné fogalma
- Az emberi szükségletek rendszere
- Az emberi szükségletek sérülése
- A mentális egészség fogalma
- A mentális egészség tényezői
- A mentálhigiéné területei
- A lelki egészségvédelem feladatkörei
- A mentálhigiéné modelljei
- A mentálhigiéné szerepe az óvodai, iskolai prevenciós munkában
- A mentálhigiénés szemléletű nevelők
- A mentálhigiénés beavatkozások lehetőségei az óvodai, iskolai nevelőmunkában.

5.3.2. Családi mentálhigiéné

- A család, mint a mentálhigiéné tárgya
- A család lelki egészségének tényezői
- A család elégtelen, hibás működése
- A túlkötés problémái
- Az elhanyagolás
- A hátrányos helyzetű gyermek, tanuló az óvodában, iskolában
- Veszélyeztetett gyermek, tanuló az óvodában, iskolában
- A konfliktus fogalma, típusai

Konfliktuskezelés stratégiák

Krónikus konfliktusok, veszélyeztetett családok

A krízis fogalma

Krízishelyzetek a családban

Az interperszonális kapcsolatok (szülő – gyermek – pedagógus) működésmechaniz-
musa, a konfliktuskezelés hatékony módszerei

Együttműködés a családdal, szakemberekkel

A mentálhigiéné illetékességi határai

A segítőszerep.

**Szabadidőpedagógia
megnevezésű**

programkövetelmény modul

tantárgyai, témakörei

Szabadidőpedagógia megnevezésű programkövetelmény modulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Szabadidő szervezés
FELADATOK	
Ismeri a szabadidő megszervezésének pedagógiai, pszichológiai alapjait	x
Képes pedagógiailag hasznos szabadidős tevékenység megtervezésére, lebonyolítására	x
Élmény dús szabadidős programokat szervez	x
A pedagógus irányítása mellett részt vesz az intézményen belüli és kívüli programok tervezésében, szervezésében, lebonyolításában	x
Segédkezik az intézményen kívüli szabadidős tevékenységek helyszínének előkészítésében, kiválasztásában	x
Ellenőrzi a helyszín biztonsági és higiéniai feltételeit	x
A pedagógus instrukciói alapján részt vesz a játéktevékenységek feltételeinek megteremtésében	x
Elősegíti a gyermek, tanuló önművelésének kialakulását	x
Szakmai ismeretei által képessé válik a csoport, osztály közösségének alakítására, formálására	x
A pedagógus irányítása mellett segédkezik a programok forgatókönyvének elkészítésében	x
A pedagógussal együttműködve előkészíti a családlátogatást	x
Ismeri a család megfigyelésének szempontjait	x
Vezeti a családlátogatás jegyzőkönyvét	x
Előkészíti a szülői értekezletet: értesíti a szülőt, termet rendez	x
Előkészíti a fogadó órát: értesíti a szülőt, termet rendez	x
Előkészíti a nyílt napot: értesíti a szülőt, felkészíti a gyermeket, tanulót, termet rendez	x
Munkadélutánokat szervez	x
Bevonja a családot a programokba, ünnepélyekbe	x
Tiszteli a hagyományokat	x
Együttműködik más szakemberekkel	x
SZAKMAI ISMERETEK	
Szabadidő fogalma, funkciói, csoportosítása	x
A szabadidős tevékenységek tartalmi lehetőségei, tevékenységei és színterei	x
A szabadidő szervezés célja, feladata, pedagógiai kérdései	x
A szabadidő szervezést befolyásoló tényezők	x

A szabadidő szervezés elvei	x
A szabadidő, mint személyiségfejlesztő tevékenység	x
A szabadidő szemléletformáló hatása	x
Kötött és kötetlen szabadidő az óvodában és az általános iskolában	x
Intézményen belüli és kívüli szabadidős tevékenységek	x
Irodalmi szabadidős tevékenységek szervezése, előkészítése, lebonyolítása	x
Manuális, kézműves tevékenységek szervezése, előkészítése, lebonyolítása	x
Zenei szabadidős tevékenységek szervezése, előkészítése, lebonyolítása	x
Mozgás és sporttevékenységek szervezése, előkészítése, lebonyolítása	x
Játéktevékenység az óvodában	x
Játéktevékenység az általános iskolában	x
Ünnepélyek, megemlékezések az óvodában, általános iskolában	x
Ünnepekhez kapcsolódó népszokások, hagyományok, néprajzi értékeink	x
Közművelődési intézmények helye a szabadidős tevékenységben, kapcsolatuk a köznevelési intézményekkel	x
Kulturális programok az óvodában, általános iskolában	x
Óvodai, iskolai kirándulás, erdei iskola, tábor előkészítése, szervezése, lebonyolítása	x
Szülői értekezletek jelentősége, szervezése	x
Fogadó órák jelentősége, szervezése	x
Nyílt napok jelentősége, szervezése	x
Munkadélutánok jelentősége, szervezése	x
Tapasztalatok értékelése, következtetések jövőbeni felhasználása	x

6. Szabadidő szervezés tantárgy

6.1. A tantárgy tanításának célja

A szabadidő szervezés tantárgy tanításának célja, olyan ismeretek közvetítése, készségek és képességek fejlesztése, amelynek eredményeként a tanuló képes játék- és szabadidős tevékenységeket kezdeményezni, megszervezni és vezetni.

6.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A szabadidő szervezés tantárgy közvetlenül kapcsolódik a neveléstudományhoz (a nevelés). Kapcsolódik a pszichológia (fejlődéslélektan), a magyar nyelv és irodalom (irodalom, művészetek, kommunikáció), természetismeret (biológia) műveltségterületek közismereti tartalmaihoz.

6.3. Témakörök

6.3.1. Játékpedagógia

- A játékok általános jellemzői
- A játéktevékenység fejlődése a különböző életkori szakaszokban
- A játék célja, szerepe az óvodások és az iskolások életében
- A biztonságos játék – a játék biztonsága
- A játék „öngyógyító” szerepe
- Az életkori sajátosságoknak megfelelő szerepjátékok
- Mesék, versek feldolgozása szerepjátékkal
- A játékvezető feladatai, a vele szemben támasztott elvárások
- Játék – oktatás – szabadidő összefüggései
- Konstruktív játékok
- Korunk játékai: fantasy-játékok, virtuális játékok – veszélyei, előnyei

6.3.2. Szabadidő és programszervezés

- Szabadidő fogalma, funkciói, csoportosítása
- A szabadidős tevékenységek tartalmi lehetőségei, tevékenységei és színterei
- A szabadidő szervezés célja, feladata, pedagógiai kérdései
- A szabadidő szervezést befolyásoló tényezők
- A szabadidő szervezés elvei
- A szabadidő, mint személyiségfejlesztő tevékenység
- A szabadidő szemléletformáló hatása
- Kötött és kötetlen szabadidő az óvodában és az általános iskolában
- Intézményen belüli és kívüli szabadidős tevékenységek
- Irodalmi szabadidős tevékenységek szervezése, előkészítése, lebonyolítása
- Manuális, kézműves tevékenységek szervezése, előkészítése, lebonyolítása
- Zenei szabadidős tevékenységek szervezése, előkészítése, lebonyolítása
- Mozgás és sporttevékenységek szervezése, előkészítése, lebonyolítása
- A rendezvény fogalma, fajtái a nevelési intézményekben
- A rendezvényszervezés főbb lépései
- Ünnepélyek, megemlékezések az óvodában, általános iskolában
- Ünnepekhez kapcsolódó népszokások, hagyományok, néprajzi értékeink

Közművelődési intézmények helye a szabadidős tevékenységben, kapcsolatuk a köznevelési intézményekkel

Kulturális programok az óvodában, általános iskolában

Óvodai, iskolai kirándulás, erdei iskola, tábor előkészítése, szervezése, lebonyolítása

Szülői értekezletek, fogadó órák, nyílt napok jelentősége, szervezése

Munkadélutánok jelentősége, szervezése

Gondozás és egészségnevelés megnevezésű

programkövetelmény modul

tantárgyai, témakörei

A Gondozás és egészségnevelés megnevezésű programkövetelmény modulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Gondozás és egészségnevelés
FELADATOK	
Ismeri az egészségnevelés, egészségvédelem fogalmát, és céljaik megvalósítása érdekében megfelelő gondozási-nevelési módszereket alkalmaz	x
Gondozói tevékenységét támogató kommunikációval kíséri	x
A szokásrendszer kialakításban következetesen jár el, építi, alakítja a gyermekek, tanulók utánpótlást követő magatartását	x
Tevékenyen részt vesz a gyermek higiénés szokásainak kialakításában	x
Segíti a gyermeket a mosdóhasználat során	x
Tanítja a gyermeknek a helyes mosdóhasználatot	x
Segíti a gyermeket a fogmosás szokásrendszerének kialakításában	x
Felügyeli a gyermek által használt higiéniai eszközök állapotát: törülközők, fogpohár, fogkefe	x
Segít az öltözködésben	x
Tanítja az öltözködés szabályait	x
Segít a toalett-használat során	x
Megteremti a napközbeni pihenés feltételeit	x
Az ételekkel érintkezve betartja a higiénés előírásokat	x
Felügyeli az étkeztetést	x
Részt vesz a kulturált étkezési szokások kialakításában	x
Figyelembe veszi az egyéni sajátosságokat a táplálkozás során	x
Lázat mér, lázat csillapít	x
sajátos igényének megfelelően gondozza a sajátos nevelési igényű gyermeket	x
SZAKMAI ISMERETEK	
Az egészség fogalma	x
Az egészségvédelem fogalma, célja, feladatai	x
Az egészségvédelem és a nevelés kapcsolata	x
Az egészségnevelés fogalma, célja	x
Az egészségnevelés feladata, területei	x
A higiénés szokások kialakításának területei	x
A személyi gondozás fogalma	x

A személyi gondozás területei	x
A gondozás szerepe a nevelési folyamatban	x
A táplálkozás egészségtana	x
Higiénés szokások kialakítása az étkezések előtt, közben és az étkezést követően	x
Egyéni sajátosságok figyelembevétele táplálkozás során	x
Pszichés hatások jelentősége az étkezésben	x
A kulturált étkezési szokások kialakítása	x
A nyugodt pihenés ideális körülményei	x
A nyugodt pihenés, alvás környezeti és pszichés feltételei	x
A helyes életritmus és érzelmi biztonság	x
A lázas gyermek az óvodában	x
Integráltan nevelt, sajátos nevelési igényű gyermekek gondozása	x
A gondozási folyamatban elvárt magatartás, kommunikáció	x

7. Gondozás és egészségnevelés tantárgy

7.1. A tantárgy tanításának célja

A Gondozás és egészségnevelés tantárgy oktatásának célja, olyan tanulók képzése, akik ismerik az óvodában és az iskolában előforduló alapvető egészségügyi, személyi higiéniai, feladatokat és az egészségmagatartás kialakításában a gyermek, tanuló aktuális képességeire építve a differenciált fejlesztés jelentőségét.

7.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A Gondozási és egészségnevelés tantárgy közvetlenül kapcsolódik a pszichológia, a magyar nyelv és irodalom (irodalom, művészetek, kommunikáció) a társadalomismeret, (történelem) természetismeret (biológia) műveltségterületek közismereti tartalmaihoz.

7.3. Témakörök

7.3.1. *Egészségvédelem*

- Az egészség fogalma
- Az egészségvédelem fogalma, célja, feladata
- Az egészségvédelem és a nevelés kapcsolata
- Az egészségnevelés fogalma, célja
- Az egészségnevelés feladata, területei a különböző életszakaszokban
- A gyermek, a tanuló testi szükségletei
- A táplálkozás egészségtana, a pszichés hatások jelentősége az étkezésben
- A helyes életritmus
- A pihenés és a mozgás szerepe
- Az aktív és passzív pihenés jelentősége

7.3.2. *Személyi gondozás*

- A személyi gondozás fogalma, területei
- A gondozás szerepe a nevelési folyamatban
- A higiénés szokások kialakításának területei
- Higiénés szokások kialakítása az étkezések előtt, közben és az étkezést követően
- A kulturált étkezési szokások kialakítása

Az integráltan nevelt sajátos nevelési igényű gyermek személyi gondozásának kérdései

A gondozási folyamatban elvárt magatartás, kommunikáció

7.3.3. A beteg gyermek gondozása

A beteg gyermek ellátása, elhelyezése

A nevelő feladata a beteg gyermek ellátása során

Kapcsolatfelvétel szülővel, orvossal, szükség szerint mentőszolgálattal

A tartós beteg gyermek ellátása intézményi körülmények között

A baleset szenvedett gyermek ellátása, elsősegélynyújtás

**Kommunikáció és viselkedéskultúra
megnevezésű**

programkövetelmény modul

tantárgyai, témakörei

A Kommunikáció és viselkedéskultúra megnevezésű programkövetelmény modulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Kommunikáció
FELADATOK	
Alkalmazza a verbális és nonverbális és kommunikáció módjait	x
Használja a kommunikációs technikákat	x
Alkalmazza a kommunikáció hatékonyságát fokozó tényezőket	x
Képes meggyőző kommunikációjával hatni a hallgatóságára	x
Munkájában megteremti az eredményes közlési folyamat feltételeit	x
Kommunikációjában szem előtt tartja a 4É-t. (érthető, értelmes, érdekes, értékes)	x
Alkalmazza az eredményes kapcsolatépítés, kapcsolattartás szabályait, elvárásait	x
Alkalmazza a helyzetnek megfelelő megszólítási és köszönési formákat	x
Betartja a metakommunikáció távolsági zónáit, szabályozza térközét	x
Betartja a telefonálás illemtanát	x
Kommunikációja során igyekszik a bizalmi légkör kialakítására	x
Kulturáltan öltözködik, kiemelten figyel testi higiéniájára	x
SZAKMAI ISMERETEK	
A kommunikáció fogalma, jelentősége	x
A verbális és nonverbális kommunikáció	x
A külső megjelenés, mint metakommunikáció	x
A tér, a térköz	x
Kommunikációs technikák, gesztusok jelentőség	x
A közvetlen emberi kommunikáció csatornái	x
A kommunikáció hatékonyságát fokozó tényezők	x
A meggyőző kommunikáció	x
Az eredményes közlésfolyamata feltételei	x
4É a kommunikációban (érthető, értelmes, érdekes, értékes)	x
Kapcsolatteremtés szabályai	x

Kapcsolatépítés, kapcsolattartás szabályai, elvárásai	x
Bemutatkozás illemtana – az első benyomás jelentősége	x
Köszönési formák	x
Megszólítás	x
Távolsági zónák, térközök	x
Telefonálás illemtana	x
Írásbeli, szóbeli közlések illemtana	x
Bizalmi légkör kialakítása	x
Divat, öltözködés, smink, testi higiéné	x

8. Kommunikáció tantárgy

8.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, a verbális és nonverbális kommunikációs technikák olyan szintű elsajátíttatása, melynek birtokában a tanuló képes lesz gondolatának, véleményének a közösségi normák szerinti megfogalmazására, álláspontjának megvédésére, indoklásra és érvelésre.

8.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy kapcsolódik a magyar nyelv és irodalom, történelem, a társadalmi és állampolgári ismeretek, etika műveltségterületek közismereti tartalmaihoz.

8.3. Témakörök

8.3.1. *A kommunikáció folyamata*

- A kommunikáció fogalma, jelentősége
- A közvetlen emberi kommunikáció csatornái
- A verbális kommunikáció
- A nonverbális kommunikáció
- A külső megjelenés, mint metakommunikáció
- A tér, a térköz
- Kommunikációs technikák, gesztusok jelentősége
- A kommunikáció hatékonyságát fokozó tényezők

8.3.2. *A kommunikáció zavarai*

- A hatékony kommunikációt gátló tényezők
- Kommunikációs gátlak
- A konfliktus fogalma, a konfliktusok fajtái.
- A konfliktuskezelési stratégiák.
- Az érzelmek viselkedésre gyakorolt hatása

8.3.3. *Kommunikáció a pedagógiai folyamatban*

- Kapcsolatteremtés szabályai
- Kapcsolatépítés, kapcsolattartás szabályai, elvárásai
- Bemutatkozás illemtana – az első benyomás jelentősége
- Köszönési formák, megszólítás, telefonálás illemtana
- Írásbeli, szóbeli közlések illemtana
- A meggyőző kommunikáció
- Az eredményes közlésfolyamata feltételei
- 4É a kommunikációban (érthető, értelmes, érdekes, értékes)

Kommunikációs technikák, gesztusok jelentősége
A kommunikáció hatékonyságát fokozó tényezők
A hatékony kommunikációt gátló tényezők
Kommunikációs gátlak
Írásbeli és szóbeli közlés műfajai, alkalmazásának szabályai

8.3.4. *Kommunikáció a családokkal*

A szülővel történő kapcsolatfelvétel formái, szabályai
A kapcsolattartás jelentősége
A családlátogatás, előkészítése
A családlátogatás szerepe, gyakorisága, a felkészülés és a lebonyolítás lépései
A családlátogatás megfigyelési szempontjai, jegyzőkönyve
A szülői értekezletek, szerepe, gyakorisága, a felkészülés, és lebonyolítás lépései
A fogadó óra szerepe, gyakorisága, a felkészülés, és lebonyolítás lépései
A nyílt napok szerepe, gyakorisága, a felkészülés, és lebonyolítás lépései
Munkadélutánok szerepe, gyakorisága, a felkészülés, és lebonyolítás lépései
Pedagógusok összehangolt munkájának jelentősége
Kommunikációs technikák, gesztusok jelentősége
A kommunikáció hatékonyságát fokozó tényezők
A hatékony kommunikációt gátló tényezők
Kommunikációs gátlak
Írásbeli és szóbeli közlés műfajai, alkalmazásának szabályai
A családdal való kapcsolattartás formái (szülői értekeztet, fogadó óra, családlátogatás, nyílt napok)

K E R E T T A N T E R V
a
KÖZMŰVELŐDÉSI MUNKATÁRS
SZAKKÉPESÍTÉSHEZ

I. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 4 0413 01

A szakképesítés megnevezése: Közművelődési munkatárs

Tanulmányi terület: Közművelődés

Iskolai rendszerű képzés esetén az évfolyamok száma: 5 év, 2 év

II. Óraszámok szakgimnáziumi képzésben 9-12. és 5/13. évfolyamra

9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam	5/13. évfolyam	Összóraszám
1148 óra*				961	2109

****A megjelölt óraszámok szakmai szempontok figyelembevételével jelenjenek meg a 9-12 évfolyamokban.***

III. Óraszámok két évfolyamos szakgimnáziumi képzésben 1/13.-2/14. évfolyamra

1/13. évfolyam	2/14. évfolyam	Összóraszám
1116	961	2077

IV. A Közművelődési munkatárs szakképesítés programkövetelmény moduljai, tantárgyai, témakörei

Helyi társadalom– és kultúraismeret	
<i>Tantárgyak megnevezése</i>	<i>Témakörök</i>
Művelődéstudomány	Kultúraelméleti alapok
	Közművelődési alapok
	Élethosszig tartó tanulás
Helyi társadalom és közösség	A helyi társadalom és színterei
	A közösségi művelődés feladatai
A közösségi művelődés gyakorlata	Közösségi munka
	Közösségi tanulás
	Kapcsolatépítés, kommunikáció
Kulturális rendezvények szervezése	
Kulturális rendezvényszervezés	Kulturális rendezvénytervezés és szervezés
	Forrásteremtés és közönségszervezés
Ügyvitel, adminisztráció	Ügyviteli feladatok
	Számítástechnikai gyakorlatok
A kulturális szervezetek és intézmények működése, közművelődési tevékenysége	
Közművelődési intézményi menedzsment	Jogi és gazdálkodási alapok
	Stratégiai tervezés
	A forrásteremtés technikái
	Intézményi menedzsment
Marketing, PR, közönségkapcsolat	Marketing és PR
	Intézményi közönségkapcsolat
Intézményi ügyvitel	Az intézményi menedzsment ügyvitele
	A pályázatírás és adminisztrációja
Az előadó-művészeti közönségkezelő tevékenysége	
A kommunikáció gyakorlata	A kommunikáció elméleti és gyakorlati alapjai
	Viselkedéskultúra, protokoll
	Az adott térségre és intézményre vonatkozó kulturális alapismeretek
A közönségforgalmi terület alkalmassága	A nézőtérrel kapcsolatos ismeretek
	A közlekedési útvonalak ismerete
	Tűzvédelem
Az előadáshoz, rendezvényhez kapcsolódó tevékenységek gyakorlata	A nézőtéri nyitás előtti feladatok elméleti és gyakorlati ismerete
	A nézőtéri nyitás utáni feladatok elméleti és gyakorlati ismerete
	Az előadás alatti feladatok elméleti és gyakorlati ismeretei
	A szabadtéri előadáshoz kapcsolódó feladatok elméleti és gyakorlati ismerete
Az előadó-művészeti szervező tevékenysége	
	A kulturális kommunikáció alapjai

A kulturális kommunikáció gyakorlata	A nem-verbális kommunikáció és a verbális kommunikáció
	Tömegkommunikáció
	Üzleti kommunikáció
Marketing gyakorlat	Marketing kommunikáció
	Értékesítési ismeretek
	Kulturális rendezvények marketingstratégiája
	Az ismeretközvetítés
	Animáció
Kulturális és szervezési ismeretek	A kultúráközvetítés intézményrendszere, közművelődési és művészeti intézmények, a szórakoztatás intézményei
	Az oktatási intézmények feladatai, a tömegkommunikáció intézményei
	Az előadó-művészeti szervező feladatai, tevékenysége
A jegyértékesítési rendszer-adatbázisának kezelése	A jegyértékesítési rendszer adatbázisa
	Statisztikai kimutatások

A

Helyi társadalom- és kultúraismeret

megnevezésű

programkövetelmény modul

tantárgyai, témakörei

A Helyi társadalom- és kultúraismeret megnevezésű programkövetelmény modulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Művelődésmélet	Helyi társadalom és közösség	A közösségi művelődés gyakorlata
FELADATOK			
Megismeri és ápolja a település és a régió múltját, hagyományait, társadalmi és gazdasági helyzetét, természeti, kulturális, közösségi értékeit	x	x	x
Eligazodik a település személyes, közösségi és intézményes viszonyai között	x	x	x
A kultúra fogalmának és funkcióinak ismeretében elemezni tudja a helyi kultúra és az egész életen át tartó tanulás egyéni és társadalmi szerepeit	x	x	
Kezdeményezi, szervezi, illetve segíti művelődési folyamatok, a közösségi programok megvalósulását	x	x	x
Helyi és térségi kapcsolatokat épít		x	x
Ápolja a testvér-települési kapcsolatokat		x	x
Együttműködik a település civil szervezeteivel, intézményeivel és vállalkozóival		x	x
SZAKMAI ISMERETEK			
A helyi társadalom történelmi, környezeti, gazdasági meghatározottságai	x	x	x
A kultúra fogalma	x		
A kulturális hagyományok, értékek mibenléte	x	x	x
A hazai táji-történeti hagyományok szerepe	x		x
Közművelődés, közösségi művelődés, közösségfejlesztés fogalma és feladatai	x		x
Önkéntesség, iskolai közösségi szolgálat fogalma és szerepe a helyi közösségben		x	x
Az élethosszig tartó tanulás, a nem formális és az informális tanulás	x		
A felnőttek tanulási sajátosságai, alapvető tanulási módszerek, eszközök	x		x
Képzési formák, a képzési program fogalma	x		x

A tanfolyamszervezés adminisztrációja, jogi alapjai, nyilvántartás és adatszolgáltatás	x	x	x
Az igények és lehetőségek, képzési szükségletek megismerésének módja	x	x	x
A közösségi művelődési intézmények tevékenységének és környezetének elemzése	x	x	x
A kulturális vállalkozások, a civil szervezetek, a költségvetési intézmények sajátosságai	x	x	x
A közösségi kapcsolatrendszer, az együttműködés és konfliktusok jellemzői		x	x

1. Művelődéstudomány tantárgy

1.1. A tantárgy tanításának célja

A művelődéstudomány tantárgy megalapozza a közösségi művelődés, a kultúraközvetítés fogalmi rendszerét és elméleti hátterét, a kulturális értékek és hagyományok mibenlétének tudatosítását.

1.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Magyar nyelv és irodalom, történelem, földrajz, rajz és művészettörténet, ének és zene-elmélet tantárgyak.

1.3. Témakörök

1.3.1. Kultúraelméleti alapok

- A helyi társadalom történelmi, környezeti, gazdasági meghatározottságai
- A kultúra fogalma, a kulturális hagyományok, értékek mibenléte
- A hazai táji-történelmi hagyományok szerepe a kultúra egészében
- Kulturális sokszínűség, kulturális identitás

1.3.2. Közművelődési alapok

- Közművelődés, közösségi művelődés, közösségfejlesztés fogalma és feladatai
- A hazai táji-történelmi hagyományok szerepe a közművelődésben, közösségi művelődésben
- A közösségi művelődés kulturális sokszínűsége, a hungarikumok szerepe a helyi identitás és a kulturális turizmus erősítésében
- A közösség fogalma
- Adományozás, önkéntesség, iskolai közösségi szolgálat fogalma és szerepe a helyi közösség életében

1.3.3. Élethosszig tartó tanulás

- Az élethosszig tartó tanulás, a nem formális és az informális tanulás, mint az élet természetes velejárója
- A felnőttek tanulási sajátosságai, alapvető tanulási módszerek, eszközök, a tanulás iskolarendszeren kívüli színterei

1.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem, művelődési ház, közösségi színterek, kulturális intézmények, múzeum, könyvtár.

2. Helyi társadalom és közösség tantárgy

2.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy célja annak megértetése, hogy a közösségi művelődés színtere a helyi társadalom, a helyi közösség. Cél, hogy a tanulásban résztvevő képes legyen felismerni és erősíteni a helyi társadalom és közössége értékeit, kulturális hagyományait, képes legyen bemutatni közössége kultúráját, képes legyen esettanulmány formai keretei között elemezni települése közművelődését.

2.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Magyar nyelv és irodalom, történelem, földrajz, rajz és művészettörténet, ének és zeneelmélet tantárgyak.

2.3. Témakörök

2.3.1. A helyi társadalom és színterei

- A helyi társadalom, az önkormányzatiság, a civil társadalom fogalma és intézményei, színterei
- A közösségi művelődési intézmények tevékenységének és környezetének elemzése
- Az esettanulmány tartalmi elemei, esettanulmány írásának módszerei
- A kulturális vállalkozások, a civil szervezetek, a költségvetési intézmények sajátosságai
- Civil, öntevékeny kulturális közösségek
- Az adományozás, az önkéntesség, iskolai közösségi szolgálat fogalma és szerepe a helyi közösségben

2.3.2. A közösségi művelődés feladatai

- Közművelődés, közösségi művelődés fogalma és feladatai
- Közművelődési tevékenység (iskolarendszeren kívüli képzések, önművelés és csoportos tanfolyamok, népfőiskolák, klubok szervezése, kulturális értékek megismertetése, kisebbségi kultúra értékei, ismeretterjesztés, helyi közösségi élet szervezése, kultúrák közötti kapcsolatok kiépítése, szabadidő kulturális célú eltöltése stb.)
- A közösségfejlesztés fogalma, fázisai, a kulturális közösségi fejlesztés és feladatai

2.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem, művelődési ház, közösségi színterek, civil szervezetek, közösségi házak, kulturális intézmények, múzeum, könyvtár

3. A közösségi művelődés gyakorlata tantárgy

3.1. A tantárgy tanításának célja

A közművelődési tevékenység, a kultúráközvetítői munka gyakorlati elsajátításának helyi közösséget, helyi identitást erősítő feladatainak átadása. A tárgy célja, hogy a résztvevő gyakorlatban érzékelje a közművelődési tevékenység sokszínűségét, elsajátítsa a közművelődési munka és a közösségépítés alaplépéseit. A tantárgy célja, hogy a résztvevők elsajátítsák a közösségi tanulás, a felnőttképzési programok szervezésének alapjait.

3.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Művelődéstudomány és Helyi társadalom és közösség

3.3. Témakörök

3.3.1. *Közösségi munka*

- A közművelődés, közösségi művelődés, közösségfejlesztés gyakorlati feladatai
- Helyzetelemzés, az igények és lehetőségek, képzési szükségletek megismerése, a közösségi művelődés gyakorlata
- Az önkéntesség, iskolai közösségi szolgálat szervezési feladatai

3.3.2. *Közösségi tanulás*

- Az élethosszig tartó tanulás, a nem formális és az informális tanulás során alkalmazott tanulási módszerek, eszközök, képzési formák
- A tanfolyamszervezés adminisztrációja, jogi alapjai, nyilvántartás és adatszolgáltatás

3.3.3. *Kapcsolatépítés, kommunikáció*

- Hatékony kommunikáció, bizalomépítés technikái
- Helyi és térségi kapcsolatokat építése, testvér-települési kapcsolatok kialakítása és ápolása, együttműködés az önkormányzattal és intézményeivel, a település civil szervezeteivel és vállalkozóival
- A konfliktuskezelés alapjai
- Dokumentálás, adatbáziskezelés

3.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem, számítógépterem, művelődési ház, közösségi színterek, kulturális intézmények, múzeum, könyvtár, civil szervezetek.

A

Kulturális rendezvények szervezése

megnevezésű

programkövetelmény modul

tantárgyai, témakörei

A Kulturális rendezvények szervezése megnevezésű programkövetelmény modulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Kulturális rendez- vényszervezés	Ügyvitel és admi- nisztráció
FELADATOK		
Kulturális rendezvényeket tervez	x	x
Közművelődési projekteket valósít meg	x	x
Igényfelmérést készít	x	x
Elkészíti a rendezvény költségtervét, segíti a forrásteremtést	x	x
Biztosítja a rendezvény tartalmi, személyi és technikai feltételeit	x	x
Lebonyolítási forgatókönyvet készít	x	x
Az érintettek bevonásával lezárja a rendezvényhez tartozó feladatokat, beszámolókat, elszámolásokat készít, értékkel	x	x
A szervezet és a rendezvény protokollja szerint irattározási és adminisztratív feladatokat lát el	x	x
Értékeli a rendezvényt és a rendezvényszervezés folyamatát	x	x
Betartja és betartatja a munkavégzés személyi, tárgyi és szervezési feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi, baleset- és egészségvédelmi követelményeket	x	x
SZAKMAI ISMERETEK		
A rendezvények típusai	x	x
A projekt ciklus menedzsment alapjai	x	x
A rendezvények személyi és tárgyi feltételei	x	x
Az igényfelmérés módszerei	x	x
Szervezők és közreműködők, koordináció	x	
Rendezvény költségvetési terve	x	x
Rendezvény forgatókönyve	x	x
Közönségkapcsolati feladatok	x	x
Konfliktuskezelő technikák	x	
Munka-, egészség-, tűz- és vagyonvédelmi, közbiztonsági előírások	x	x
A rendezvényszervezés jogi szabályozása, szerzői jogi alapismeretek, gyülekezési jog	x	x
Értékelési technikák	x	x
Ügyviteli feladatok, adminisztráció	x	x

4. Kulturális rendezvényszervezés tantárgy

4.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy célja, hogy a közművelődési és kultúraelméleti ismeretek birtokában a résztvevők elsajátítsák a kulturális és közművelődési rendezvények szervezésének alapvető ismereteit, módszereit, sajátítsák el a rendezvényszervezés meghatározó jogi szabályozást, váljanak képessé közösségi rendezvények és kulturális programok megtervezésére és közönségkapcsolati feladatainak ellátására.

4.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Művelődéselmélet és Helyi társadalom és közösség

4.3. Témakörök

4.3.1. *Kulturális rendezvénytervezés és szervezés*

- A rendezvények, közösségi akciók típusai
- A projekt ciklus menedzsment alapjai szerinti tervezés, folyamatszervezés és értékelés
- A rendezvények személyi és tárgyi feltételei, erőforrás-szükségletei
- Az igényfelmérés módszerei
- Szervezők és közreműködők, koordináció
- Rendezvény költségvetési terve
- Rendezvény forgatókönyve, forgatókönyvírás
- Munka-, egészség-, tűz- és vagyonvédelmi, közbiztonsági előírások
- A rendezvényszervezés jogi szabályozása, szerzői jogi alapismeretek, gyűlekezési jog
- Értékelési technikák

4.3.2. *Forrásteremtés és közönségszervezés*

- Forrásteremtési technikák
- Költségvetés-készítés gyakorlata
- Közönségkapcsolati feladatok
- Médiaterv
- Konfliktuskezelő és kommunikációs technikák
- Marketingkommunikációs technikák, kampányszervezés

4.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem, számítástechnikai terem, művelődési ház, közösségi ház, kulturális intézmény, kulturális-közművelődési célú civil szervezet

5. Ügyvitel adminisztráció tantárgy

5.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy célja a kulturális programok és közművelődési projektek szervezésének ügyviteli hátterének gyakorlat közbeni elsajátítása.

5.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Kulturális rendezvények szervezése

5.3. Témakörök

5.3.1. *Ügyviteli feladatok*

- A rendezvények, közösségi akciók ügyviteli háttere
- A rendezvények személyi és tárgyi feltételeihez, erőforrás-szükségleteihez kapcsolódó adminisztráció
- Az igényfelmérés dokumentálása
- Rendezvény költségvetésének dokumentációja
- A forgatókönyvírás gyakorlata
- Munka-, egészség-, tűz- és vagyonvédelmi, közbiztonsági előírások adminisztrációja
- A rendezvényszervezés jogi szabályozásából eredő ügyviteli feladatok
- A közönségkapcsolati munka ügyviteli feladatai
- Közművelődési statisztikai jelentés készítése

5.3.2. *Számítástechnikai gyakorlatok*

A rendezvényszervezői és ügyviteli feladatok megvalósítása, szövegszerkesztés, adatbáziskezelés.

5.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem, számítástechnikai terem, művelődési ház, közösségi ház, kulturális intézmény, kulturális-közművelődési célú civil szervezet.

A kulturális szervezetek és intézmények működése, közművelődési tevékenysége

megnevezésű

programkövetelmény modul

tantárgyai, témakörei

A Kulturális szervezetek és intézmények működése, közművelődési tevékenysége megnevezésű programkövetelmény modulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Közművelődési intézményi menedzsment	Marketing, PR, közönségkapcsolat	Intézményi ügyvitel
FELADATOK			
Részt vesz a kulturális intézmény közművelődési tevékenységének tervezésében	x	x	x
Kapcsolatot tart a helyi önkormányzattal, partnerintézményekkel, közművelődési szervezetekkel	x	x	
Közreműködik szervezeti dokumentumok és belső szabályzatok készítésében	x		x
Részt vesz forrásszervezésben, pályázatírásban	x	x	x
Modern marketing és public relations eszközöket alkalmaz		x	
Közönségkapcsolati munkát végez		x	
Adminisztrációs teendőket lát el	x		x
SZAKMAI ISMERETEK			
Kulturális jogi alapismeretek	x		
A kulturális és a közművelődési intézmények típusai	x		x
Közművelődési tevékenység (iskolarendszeren kívüli képzések, önművelés és csoportos tanfolyamok, népfőiskolák, klubok szervezése, kulturális értékek megismertetése, kisebbségi kultúra értékei, ismeretterjesztés, helyi közösségi élet szervezése, kultúrák közötti kapcsolatok kiépítése, szabadidő kulturális célú eltöltése stb.)	x	x	
Szervezeti és működési szabályzat főbb jellemzői	x		
Gazdálkodási, munkajogi alapismeretek, a gazdálkodás dokumentálása	x		x
A stratégiai tervezés alapismeretei, a terv dokumentumai	x		x
A forrásteremtés fontosabb területei és eszközei (önkormányzati, költségvetési támogatások, hazai és nemzetközi pályázatok nyomon követése, támogatásigénylés, pályázatírás)	x		x
A kulturális intézmények és szervezetek környezete és külső kapcsolatrendszere	x	x	
A közművelődési szervezetek minőségbiztosítása	x		x

A kulturális (szolgáltatás) marketing alapjai és eszközei (marketing-mix)		x	
A public relations tevékenység tartalma, a belső és külső PR eszközei (írott és elektronikus tájékoztatók szerkesztése, PR események, rendezvények szervezése, szervezeti kapcsolatok ápolása stb.)		x	
Ügyviteltechnikai, irodatechnikai eszközök és eljárások			x
Kommunikációs technikák	x	x	x

6. Közművelődési intézményi menedzsment tantárgy

6.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy célja a közművelődési intézményi működés sajátosságainak megismerése, a működéshez szükséges jogi alapozás, az intézményi stratégia tervezés elsajátítása, a forrásteremtés technikáinak megismerése.

6.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Helyi társadalom és kultúraismeret és a Kulturális rendezvények szervezése modulok szakmai tartalmai.

6.3. Témakörök

6.3.1. *Jogi és gazdálkodási alapok*

- Kulturális jogi, munkajogi alapozás
- A közművelődés jogi háttere
- Szervezeti és működési szabályzat főbb jellemzői
- Gazdálkodási, munkajogi alapismeretek, a gazdálkodás dokumentálása

6.3.2. *Stratégiai tervezés*

A stratégiai tervezés alapismeretei, a terv dokumentumai.

6.3.3. *A forrásteremtés technikái*

A forrásteremtés fontosabb területei és eszközei (önkormányzati, költségvetési támogatások, hazai és nemzetközi pályázatok nyomon követése, támogatásigénylés, pályázatírás).

6.3.4. *Intézményi menedzsment*

- Közművelődési tevékenység (iskolarendszeren kívüli képzések, önművelés és csoportos tanfolyamok, népfőiskolák, klubok szervezése, kulturális értékek megismertetése, kisebbségi kultúra értékei, ismeretterjesztés, helyi közösségi élet szervezése, kultúrák közötti kapcsolatok kiépítése, szabadidő kulturális célú eltöltése stb.) és a Szervezeti és működési szabályzat
- A gazdálkodás dokumentálása
- A kulturális intézmények és szervezetek környezete és külső kapcsolatrendszere
- A közművelődési szervezetek minőségbiztosítása, a minősítés feltételei

6.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem, közművelődési intézmények.

7. Marketing, PR, közönségkapcsolat tantárgy

7.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy célja, hogy a résztvevők megismerjék a marketing és a PR alapjait, képessé váljanak a közönségkapcsolati munka alapvető módszereinek, technikájának elsajátítására.

7.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A Helyi társadalom és kultúraismeret és a Kulturális rendezvények szervezése modulok szakmai tartalmai

7.3. Témakörök

7.3.1. *Marketing és PR*

- A kulturális intézmények és szervezetek környezete és külső kapcsolatrendszere
- A kulturális (szolgáltatás) marketing alapjai és eszközei (marketing-mix)
- A public relations tevékenység tartalma, a belső és külső PR eszközei (írott és elektronikus tájékoztatók szerkesztése, PR események, rendezvények szervezése, szervezeti kapcsolatok ápolása)

7.3.2. *Intézményi közönségkapcsolat*

- A közönségkapcsolati munka közművelődési intézményi sajátosságai
- Közönségkapcsolati kommunikáció, kommunikációs technikák
- Prezentációkészítés

7.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem, számítástechnikai terem, közművelődési intézmények, közösségi színterek.

8. Intézményi ügyvitel tantárgy

8.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy célja a közművelődési intézményi működéshez a hatályos jogszabályoknak megfelelő és szükséges dokumentáció, ügyvitel megismerése és alapfokú elsajátítása.

8.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A Helyi társadalom és kultúraismeret és a Kulturális rendezvények szervezése modulok szakmai tartalmai.

8.3. Témakörök

8.3.1. *Intézményi menedzsment ügyvitele*

- A közművelődési, kulturális, munkajogi, adó- és egyéb szabályozásnak, valamint a szervezeti a működési szabályzatnak megfelelő ügyvitel és dokumentálás, statisztikai adatszolgáltatás
- Ügyviteltechnikai, irodatechnikai eszközök és eljárások, számítástechnikai feladatok

8.3.2. *A pályázatírás és adminisztrációja*

- Hazai és uniós pályázatok rendszere
- Az elektronikus pályázati rendszerek sajátosságai
- A pályázatírás módszertana
- A forrásteremtés, a támogatásigénylés ügyviteli feladatai, számítástechnikai feladatok.

8.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem, számítástechnikai terem, közművelődési intézmény, közösségi színtér.

Az előadó-művészeti közönségkezelő tevékenysége

megnevezésű

programkövetelmény modul

tantárgyai, témakörei

Az előadó-művészeti közönségkezelő tevékenysége megnevezésű programkövetelmény modulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	A kommunikáció gyakorlata	A közönségforgalmi terület alkalmazása	Az előadáshoz, rendezvényhez kapcsolódó tevékenységek gyakorlata
FELADATOK			
Kommunikációs szituációk kezelése	x		
A színházi, cirkuszi és egyéb kulturális intézmények közönségforgalmi terének biztonságos üzemeltetésében való részvétel	x		
Szakszerű intézkedés veszélyhelyzetekben		x	x
Rendezvények lebonyolításában való részvétel		x	x
SZAKMAI ISMERETEK			
A kommunikáció elméleti és gyakorlati alapjai	x		
A színházi, cirkuszi és egyéb kulturális intézmények közönségforgalmi terének biztonságos üzemeltetési szabályai		x	
Nézőtérrel, közlekedési útvonalakkal kapcsolatos ismeretek		x	
Tűzvédelmi ismeretek		x	
Nézőtéri nyitás előtti és utáni, előadás alatti feladatok elméleti és gyakorlati ismeretei			x

9. A kommunikáció gyakorlata tantárgy

9.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy oktatásának legfontosabb célja, hogy a tanulók sajátítsák el a kommunikáció különböző fajtáit, ismerjék fel azokat és annak megfelelően kezeljék. Az ismeretek elsajátítása után rendelkezzenek fejlett kapcsolatteremtő készséggel. Ismerjék meg a kommunikáció fogalmát és folyamatát, a kommunikáció elméletét, a szociális viselkedés szabályszerűségeit és a kommunikáció zavarokat.

Az adott intézményre vonatkozóan alapvető kulturális ismeretekkel rendelkezzenek, ismerjék az adott város, régió kulturális intézményeit is.

9.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Magyar nyelv, művelődéstörténet

9.3. Témakörök

9.3.1. A kommunikáció elméleti és gyakorlati alapjai

A témakör a kommunikáció folyamatával, fajtáival foglalkozik. Bemutatja a kommunikációs különbségeket, a jelek és a jelrendszer szerepére a mindennapi kommunikációban. Rávilágít a társadalmi kommunikáció típusaira, a közvetlen emberi kommunikáció csatornáira és a metakommunikáció jelentőségére.

9.3.2. Viselkedéskultúra, protokoll

A témakör a viselkedéskultúrán belül az illem, etikett, protokoll szabályaival foglalkozik - többek között a köszönés, a bemutatkozás, az öltözködés illemtanával.

9.3.3. Az adott térségre és intézményre vonatkozó kulturális alapismeretek

Az intézmény nézőtéri és jegyvásárlási szabályainak ismerete. A térség és a város kulturális intézményeinek ismerete.

9.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem, szemináriumi terem, tárgyalóhelyiség

10. A közönségforgalmi terület alkalmassága tantárgy

10.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók megismerjék a színházi, cirkuszi és egyéb kulturális intézmények közönségforgalmi terének biztonságos üzemeltetését. Sajtátítsák el a közlekedési útvonalakra, vészkijáratokra vonatkozó ismereteket. Tűz vagy egyéb bal-esetek esetén a tanulók képesek legyenek szakszerűen intézkedni, és biztosítani a közönség pánikmentes távozását.

10.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Nincsenek.

10.3. Témakörök

10.3.1. Nézőtérrel kapcsolatos ismeretek

Az ülőhelyek biztonságának ellenőrzése.

Az ajtók működésének ellenőrzése.

Az ajtók fölötti kijáratok lámpák ellenőrzése.

Az akadálymentes hely megközelítésének biztosítása.

10.3.2. Közlekedési útvonalak ismerete

A közlekedési útvonalak alaprajzának ismerete.

Az akadálymentes útvonal jelzése.

Vészkijáratok, ajtók nyitási iránya és annak jelzése.
A nézőtéri világítás központi kapcsolásának ismerete, kifejtése

10.3.3. Tűzvédelem

A tűzvédelem célja, szerepe és alapkövetelményei.
Tűzriadó terv tartalmának ismerete.
Tűzcsapok és tűzoltó készülékek helye.
Oltókészülékek, tűzjelzők tűzvédelmi előírásai.
Színpadi produkcióhoz kapcsolódó tüzesemény ismerete.
A nézőtér kiürítésének számítás útján történő meghatározása, az idevonatkozó tűzvédelmi szabályzat szerint.

10.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem, szakmaspecifikus tér, közművelődési intézmények.

11. Az előadáshoz, rendezvényhez kapcsolódó tevékenységek gyakorlata tantárgy

11.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy alapvető célja, hogy a tanulók elsajátítsák azokat az ismereteket, amelyek a színházi, a cirkuszi, valamint egyéb fedett- és szabadtéri rendezvények zökkenőmentes lebonyolításához szükségesek.

11.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Nincsenek.

11.3. Témakörök

11.3.1. Nézőtéri nyitás előtti feladatok elméleti és gyakorlati ismerete

A helyszín nagyságához megfelelő számú nézőtéri személyzet meghatározásának szabályai.
A jegyszedői és az ültetői személyzet az épület „bejárásának” szabályai.
A jegyszedők, az ültetők, és ruhatárosok szolgálati, a rendezvényhez kapcsolódó emléktárgyak árusításának szabályai.
Az elsősegély-nyújtó hely (orvosi szoba) felszereltségének szabályai.
Az ügyeletes orvos, nagyobb szabadtéri rendezvényen a mentőautó elhelyezkedésének szabályai.
Tűzveszélyes program esetén a tűzoltó ügyelet biztosításának szabálya.
A közönség megfelelő tájékoztatásának (szereposztás, programismertető) szabálya.
A „Nézőtér nyitási engedély”-ben nyilatkozik a nézőtér szabályszerű voltáról.
A nézőtérnyitás időpontjának szabálya.
A VIP személyekkel kapcsolatos teendők szabálya.
Az előadás-vezető ügyelővel egyeztetni a nézőtérnyitás időpontját.
Előre tájékozódik a VIP személyekről, személyesen fogadja és kíséri a helyükre, ill. az esetleges különterembe. Távozáskor kikíséri a vendégeket.

11.3.2. *Nézőtérnyitás utáni feladatok elméleti és gyakorlati ismerete*

Az érkező vendégeket, különös tekintettel a mozgáskorlátozott vendég és kísérője helyfoglalással kapcsolatos szabályok.

A VIP vendégek kíséretének szabálya.

A csoportos – előre jelzett – késés esetén a szabály.

A közönségforgalmi területen előforduló rendkívüli esemény esetén való intézkedés.

Az program zavartalanságának biztosítása.

A szóbeli tájékoztatás ismérvei.

11.3.3. *Előadás alatti feladatok elméleti és gyakorlati ismeretei*

Amennyiben a rendezés szerint szereplők közlekednek a nézőtéren, annak szabálya(i).

A későn érkező vendégek kezelésének szabálya.

A szünetek végén gondoskodik arról, hogy a nézők mielőbb foglalják el helyeiket.

11.3.4. *Szabadtéri előadáshoz kapcsolódó feladatok elméleti és gyakorlati ismerete*

A nézőtér alkalmasságának szabályai.

Az időjárással kapcsolatos szabályok ismerete (esőnap).

Az időjárás miatt az előadás megszakításával kapcsolatos teendők.

11.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)*

Tanterem, szakmaspecifikus tér, közművelődési intézmények.

Az előadó-művészeti szervező tevékenysége

megnevezésű

programkövetelmény modul

tantárgyai, témakörei

Az előadó-művészeti szervező tevékenysége megnevezésű programkövetelmény modulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	A kulturális kommunikáció gyakorlata	Marketing gyakorlat	Kulturális és szervezési ismeretek	A jegyértékesítési rendszer adatbázisának kezelése
FELADATOK				
Kommunikációs tevékenységek	x	x	x	x
Üzleti kommunikáció, tárgyalásokban való részvétel	x	x		
Értékesítés és marketingtevékenység		x		
Reklámok, reklámkampányok szervezése		x		
Közönségkapcsolati és partnerrendszerek kiépítése	x		x	
Partner- és ügyfélkapcsolatok adatbázisainak kezelése				x
Statisztikai kimutatások készítése				x
SZAKMAI ISMERETEK				
Személyközi kommunikációs ismeretek	x	x	x	
Protokoll és etikett ismeretek	x	x	x	
Tömegkommunikációs ismeretek	x	x	x	
Marketing- és reklámismeretek		x	x	
A kultúráközvetítés intézményrendszereinek ismerete			x	
Alkalmazott statisztika				x
A jegy- és bérletértékesítés kedvezményrendszerei				x

12. A kulturális kommunikáció gyakorlata tantárgy

12.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy oktatásának legfontosabb célja, hogy a tanulók sajátítsák el a kommunikáció különböző fajtáit, ismerjék fel azokat és annak megfelelően kezeljék. Képessé kell tenni őket arra, hogy a szervezői munka során a megfelelő üzleti protokollszabályokat alkalmazzák. Ismerjék a közönségszervezéshez nélkülözhetetlen tömegkommunikációs eszközöket, és munkájuk során megfelelően válasszák meg azokat..

12.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Magyar nyelv és irodalom, történelem.

12.3. Témakörök

12.3.1. A kulturális kommunikáció alapjai

A témakör a kommunikáció fogalmával és megközelítési lehetőségeivel foglalkozik. Bemutatja a kommunikáció alaptételeit, a kommunikációs folyamat jelentőségét a mindennapi életben.

12.3.2. A nem-verbális kommunikáció és a verbális kommunikáció

A témakör részletesen foglalkozik a nem-verbális kommunikációval, bemutatja a testbeszéd megjelenési formáit, sajátosságait a különböző korokban és kultúrákban, szerepüket a közvetlen emberi kommunikációban. Részletesen foglalkozik a verbális kommunikációval, bemutatja a szemiotikát. Bemutatja a kommunikáció hatékonyságát fokozó tényezőket, a társas interakciót, a meggyőző kommunikációt.

12.3.3. A tömegkommunikáció

A témakör a tömegkommunikáció és a személyközi kommunikáció különbségeit dolgozza fel, valamint a tömegkommunikáció funkcióit, a tömegkommunikációs eszközök szerepét a mindennapokban. Részletesen foglalkozik az írott és E sajtó sajátosságaival, valamint a média intézményrendszerével. Bemutatja a reklám, propaganda, PR alapjait és sajátosságait.

12.3.4. Üzleti kommunikáció

A témakör az üzleti nyelvi kultúrával, az üzleti magatartás és társalgási protokoll szabályaival, valamint a viselkedéskultúra szabályaival foglalkozik.

12.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem, művelődési ház, közösségi színterek, kulturális intézmények, könyvtár.

13. Marketing gyakorlat tantárgy

13.1. A tantárgy tanításának célja

A Marketing ismeretek tantárgy oktatásának célja, hogy közvetítse és rendszerezze azokat az ismereteket, amelyek segítségével a tanulók képesek a marketing gazdasági szerepének, helyzetének meghatározására. Ismerni fogják a marketing feladatait, eszközeit, helyét és célját, a marketing jelentőségét, történeti kialakulását, a marketing lényegét és eszközeit. A tanulók részletesen foglalkozzanak az értékesítés típusaival, módszereivel, a reklám-marketing stratégiájával és az ismeretközvetítés struktúrájával..

13.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Nincsenek.

13.3. Témakörök

13.3.1. Marketing kommunikáció

A témakör a marketing kommunikáció területeit, jellemzőit, eszközrendszerét tárja fel. Foglalkozik az intézményi arccal, a reklám és a PR funkcióival, sajátosságaival

13.3.2. Értékesítési ismeretek

A témakör az értékesítés ösztönzésével, céljaival, típusaival, módszereivel, a reklám hatásaival, az eladásösztönzés marketing lehetőségeivel, a meggyőzés folyamatával foglalkozik.

13.3.3. Kulturális rendezvények

A témakör a reklám-marketing stratégiájával foglalkozik részletesen. Bemutatja az arculattervezést, reklámhordozók népszerűsítését, a reklámkampányt és sajtótájékoztatót. Foglalkozik a kulturális rendezvények szerepével a piacon, a rendezvények anyagi hátterének tervezésével.

13.3.4. Az ismeretközvetítés

A témakör az ismeretközvetítés folyamatainak struktúráját mutatja be, valamint az ismeretközvetítés módszereit. Ezen felül a művelődési folyamat tartalmi és formai előkészítését, az érdeklődés felkeltését és a célközönség megnyerésének folyamatát dolgozza fel.

13.3.5. Animáció

A témakör bemutatja az animáció alapfogalmait, az animátor feladatait. Foglalkozik a differenciált animáció korcsoportonkénti tevékenységével, a szociokulturális animáció jellegzetességeivel. Bemutatja a közönségszervezés feladatait és folyamatát.

13.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem, művelődési ház, könyvtár

14. Kulturális és szervezési ismeretek tantárgy

14.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy célja, hogy a tanulók ismerjék meg a kultúráközvetítés intézményrendszerét, sajátítsák el az előadó-művészeti szervező feladatait, kiemelt figyelmet fordítva a közönségkapcsolati és partnerkapcsolati rendszer kiépítésére.

14.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Magyar nyelv és irodalom

14.3. Témakörök

14.3.1. A kultúráközvetítés intézményrendszere- közművelődési és művészeti intézmények, a szórakoztatás intézményei

A témakör a kulturális intézmények főbb jellemzőit ismerteti. Ezen kívül bemutatja a közművelődés intézményeit, a művészeti intézményeket – kiemelten a színházakat és a színház jellegű intézményeket.

14.3.2. A kultúráközvetítés intézményrendszere- oktatási intézmények feladatai, a tömegkommunikáció intézményei

A témakör a kultúráközvetítés intézményrendszerén belül az oktatási intézmények közművelődési feladatait vázolja fel. Részletesen foglalkozik a tömegkommunikációs eszközökkel, intézményekkel és azok tevékenységeivel.

14.3.3. Az előadó-művészeti szervező feladatai, tevékenysége. Visszacsatolások

A témakör részletesen foglalkozik az előadó-művészeti szervező feladataival, a közönségkapcsolati rendszer kiépítésének folyamatával. Igényfelmérés, a különböző korcsoportok és társadalmi rétegek megszólítása, a csatornák megválasztása, eredmények és visszacsatolások értékelése, elemzése. Kiemelten foglalkozik a partneri kapcsolatok kiépítésével és a meglévők ápolásával, fenntartásával.

14.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem, számítógépterem, művelődési ház, közösségi színterek, kulturális intézmények, múzeum, könyvtár.

15. A jegyértékesítési rendszeradatbázisának kezelése tantárgy

15.1. A tantárgy tanításának célja

Az oktatás célja, hogy a tanuló megismerkedjen a jegyértékesítés rendszerével, képes legyen a partnerkapcsolatok és ügyfélkapcsolatok adatbázisát kezelni, a statisztikai kimutatások készítéséhez riportokat készíteni. Ismerje jegy- és bérletértékesítés kedvezményrendszerét, kezelni tudja a viszonteladók jegy- és bérletértékesítési adatait.

15.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Informatika

15.3. Témakörök

15.3.1. A jegyértékesítési rendszer adatbázisa

A témakör a jegyértékesítési rendszeren belül az adatbázis kezelését, az ügyfelek és partnerek adatainak kezelését dolgozza fel. Bemutatja a ráták használatát, a viszonteladók jegy- és bérletértékesítésének kimutatását.

15.3.2. Statisztikai kimutatások

A témakör a statisztikai menüpont használatát dolgozza fel. Ezen belül az előadásenkénti, műsorenkénti és bérletenkénti látogatottság kimutatását, a vásárlási és foglalási adatok összesítését, a viszonteladók és szervezők forgalmának adatait.

15.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Számítógépterem, tanterem, szakmaspecifikus iroda

V. A tananyagegységek elsajátításának ajánlott sorrendje

Közművelődési és közönségkapcsolati munkatárs		évfolyamok				
Modul	tantárgy	9.	10.	11.	12.	5/13.
		1/13.				2/14.
Helyi társadalom– és kultúraismeret	Művelődéstudomány					
	Helyi társadalom és közösség					
	A közösségi művelődés gyakorlata					
Kulturális rendezvények szervezése	Kulturális rendezvényszervezés					
	Ügyvitel, adminisztráció					
Kulturális szervezetek és intézmények működése, közművelődési tevékenysége	Közművelődési intézményi menedzsment					
	Marketing, PR, közönségkapcsolat					
	Intézményi ügyvitel					
Előadó-művészeti közönségkezelő tevékenysége	A kommunikáció gyakorlata					
	A közönségforgalmi terület alkalmassága					
	Az előadáshoz, rendezvényhez kapcsolódó tevékenységek gyakorlata					
Előadó-művészeti szervező tevékenysége	A kulturális kommunikáció gyakorlata					
	Marketing gyakorlat					
	Kulturális és szervezési ismeretek					
	A jegyértékesítési rendszer-adatbázisának kezelése					

K E R E T T A N T E R V

KÉPZŐ-ÉS IPARMŰVÉSZETI MUNKATÁRS

FESTŐ

SZAKKÉPESÍTÉSHEZ

I. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: **4 0213 01**

A szakképesítés megnevezése: **Képző- és iparművészeti munkatárs**

Szakirány megnevezése: **Festő**

Tanulmányi terület: **Művészet**

Párhuzamos szakgimnáziumi oktatásban az évfolyamok száma: **5**

Érettségire épülő szakgimnáziumi évfolyamok száma: **2**

II. Óraszámok szakgimnáziumi képzésben 9-12 és 5/13. évfolyamra

		9. évfo- lyam	10. évfo- lyam	11. évfo- lyam	12. év- folyam	5/13. év- folyam
	Szakmai képzésre fordítható mi- nimum óraszám / <i>hetente</i>	8	9	8	8	31
	Szakmai képzésre fordítható mi- nimum óraszám / <i>évente</i>	288	324	288	248	961
	A szakképesítési minimum óra- szám összesen a 9-12. és 5/13. évfolyamokon	1148*				961
Helyi szinten az is- kola pedagógiai programja alapján	Művészetek**	1	1	1	-	-
	Heti, szabadon felhasz- nálható órakeret	2	2	2	4	-
	40 órás időkeretig fel- használható óraszámok***	6	6	6	6	-

Helyi szinten szakmai képzésre fordítható maximum óraszám / hetente	17	18	17	18	35
A szakképesítésre fordítható maximum óraszám / évente	612	648	612	558	1085
A szakképesítési maximum óraszám összesen 9-12. és 5/13. évfolyamokon	2430*				1085

* A megjelölt óraszámok szakmai szempontok figyelembevételével jelennek meg a 9-12. évfolyamokban.

** A művészeti szakköznevelési intézmény művészeti ágazathoz kapcsolódó közismereti órája a szakmai órászámra csoportosítható át.

*** A művészeti képzési területen a heti óraszám legfeljebb 40 óra. A heti minimális szakmai órakeret és a heti teljes órakeret különbségének felhasználásáról az iskola a pedagógiai programjában rendelkezik.

III. Óraszámok két évfolyamos szakköznevelési képzésben 1/13-2/14. évfolyamra

1/13. évfolyam	2/14. évfolyam	Összes óraszám
1148*	961	2109

A szakköznevelési két évfolyamos oktatás szakmai tartalma, tantárgyi rendszere megegyezik az 5 évfolyamos, párhuzamos oktatás szakmai tartalmával, tantárgyi rendszerével.

IV. A Képző- és iparművészeti munkatárs, Festő szakirányú szakképesítés programkövetelmény moduljai, tantárgyai és témakörei

1. Művészetelmélet és ábrázolás	Művészettörténet
	Művészettörténet a 19. századig
	20. századi művészettörténet
	Kortárs művészet és szakmai környezet
	Rajz, festés, mintázás
	Látvány utáni ábrázolás és formaképzés
	Emberábrázolás
	Ember és tér
	Térábrázolási rendszerek

2. Tervezés és technológia	Anyagismeret
	Anyagismeret
	Manuális gyakorlatok
	Tervezés és gyakorlat
	Bevezetés a tervezési és alkotási folyamatokba
3. Szakmai kommunikáció	Prezentáció
	A prezentáció manuális és digitális formái
	Tipográfiai alapok
	Szóbeli kommunikáció
	Szakmai idegen nyelv
	Nyelvi készségfejlesztés
	Művészeti, szakmai tájékozódás idegen nyelven
	Szakmai tevékenység bemutatása
4. Festészet	Festészet elmélet
	Színelmélet
	Technológiai alapismeretek
	Magyar festészettörténet
	Kortárs magyar festészet
	Festészet gyakorlat
	Akvarellfestés gyakorlata
	Tempera és akrilfestés gyakorlata
	Olajfestés gyakorlata
	Alkalmazott festészeti technikák
	A festészet határterületei, a kortárs művészet módszerei
	Önálló kompozíció létrehozása

Művészetelmélet és ábrázolás

megnevezésű programkövetelmény modul

tantárgyai, témakörei

Az **1. Művészetelmélet és ábrázolás** megnevezésű szakmai programkövetelmény modulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Művészettörténet	Rajz, festés, min- tázás
FELADATOK		
Szakmai munkájához rajzi, festészeti, plasztikai és szakmai orientációs előtanulmányokat folytat		x
Vázlatokat készít - koncepcióját, elképzeléseit rajzi vagy plasztikus formában jeleníti meg		x
Folyamatosan bővíti, felhasználja művészettörténeti és művészetelméleti ismereteit	x	
Folyamatosan bővíti, felhasználja a kortárs kulturális és művészeti ismereteit	x	
SZAKMAI ISMERETEK		
A művészettörténet stíluskorszakai egyes időszakok társadalmi környezetébe ágyazottan	x	
Az egyén, a közösség és a kultúra viszonya	x	
Művészeti irányzatok a 20. században	x	
Művészeti irányzatok és kulturálisáramlatok a modernizmus kialakulásától napjainkig	x	
Jelentős alkotók, kiemelkedő alkotások	x	
Hazai műemlékek, műgyűjtemények	x	
Időszaki kiállítások	x	
A művek, tárgyak korba és környezetbe illesztése	x	
A műalkotások tematikus értelmezési módjai, az ismeretek kreatív alkalmazási lehetőségei (kor-, stílus-meghatározás, műleírás, műelemzés)	x	x
A komponálás szabályai		x
A különböző képi és plasztikus elemek felületképző lehetőségei		x
A színek törvényszerűségei és kifejezőereje		x
Fény-árnyék viszonyok megjelenítése, kontraszthatások – a tónusképzés lehetőségei		x
A rajzolás és festés különböző technikái		x
Egyszerű geometrikus formák és térelemek megjelenítése		x
Természeti formák, növények és állatok megjelenítése, azok felépítése, arányai, mozgásai		x
Az emberi test felépítése, anatómiai szerkezete, arányai, mozgása		x
Az épített külső és belső környezet megjelenítése		x

Különböző kompozíciók alkotása, montázs, kollázs, kevert és egyedi technikák alkalmazása		x
A térábrázolás ismert geometriai rendszerei (perspektíva, axonometria, Monge-rendszer)		x
A különféle formák – térformák, emberi test stb. – kifejező kapcsolatai		x
Formák térszerkezeti sajátosságainak, statikai-dinamikai viszonyainak térbeli ábrázolása		x
Tárgyak, növényi és állati formák, emberi figura, portré mintázása		x
Dombormű, szobor és plasztika vagy installáció készítés		x
Az elkészült munkák bemutatásra való előkészítése és kiállítása		x

9. Művészettörténet tantárgy

263 óra*

*a 9-13. évfolyamon megszervezett képzésben

9.1. A tantárgy tanításának célja

- biztosítani, hogy a tanulók pályájuk során saját szakterületükről minél nagyobb áttekintéssel rendelkezzenek, és szakmai fejlődésükhöz széleskörű tudásbázisra támaszkodhassanak
- lehetővé tenni a tanulók számára, hogy az átfogó művészettörténeti korszakokról kialakított képbe a szakelméleti, a szaktörténeti és a szakgyakorlati órák tudásanyaga beilleszthetővé váljon
- felkészíteni a tanulókat a képző- és iparművészet kor- és stílustörténeti ismeretein keresztül a művészeti környezet önálló és szakszerű elemzésére és értékelésére, további elméleti munkásság folytatására
- megismertetni a tanulókat az egyetemes és magyar művészeti-kulturális hagyományokkal, valamint a kortárs szakmai környezettel
- lehetővé tenni a tanulók számára a gyakorlati alkalmazás során a megalapozott, szakszerű feladatkezelést
- elősegíteni a művészet és a társadalmi környezet, valamint a művész, a mű és a társadalom kapcsolatának, az alkotó, a megrendelő és a közönség viszonyának felismerését
- felkészíteni a tanulókat a közvetlen szakmai és művészeti környezet folyamatos önálló megfigyelésére, elemzésére és tapasztalataik önálló alkalmazására

9.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelem, művészetek

9.3. Témakörök

9.3.1. Művészettörténet a 19. századig

A művészettörténet stíluskorszakai az őskortól a 19. századig

Az elérhető írott és képi források, a legfontosabb tanulmányok ismerete a különböző művészettörténeti korokról

Művészettörténeti korszakok, művészeti stílusok és irányzatok társadalmi, kultúra-történeti hátterének ismerete

A művészet kifejezőeszközeinek ismerete, stiláris megoldások a különböző alkotók műveiben

Összehasonlító elemzések a klasszikus alkotások körében

Jelentős nemzeti és egyetemes művészeti gyűjtemények ismerete

Múzeumok és más kultúratörténeti források felhasználása a szélesebb társadalmi környezet megismerése érdekében

A művekben alkalmazott ábrázolási módszerek feltárása, valamint a vizuális üzenetek verbalizálásának helyes módja a műalkotás elemzések során

A vizuális ismeretek komplex, egyéni feldolgozási lehetőségei

Saját vélemény logikus, elemzési módszerekre támaszkodó interpretálása a műalkotások elemzése és a kiadott feladat kapcsán

9.3.2. 20. századi művészettörténet

A művészettörténet stíluskorszakai a 20. században

Az elérhető írott és képi források, a legfontosabb tanulmányok ismerete a különböző művészettörténeti korokról

Művészettörténeti korszakok, művészeti stílusok és irányzatok társadalmi, kultúra-történeti hátterének ismerete

A művészet kifejezőeszközeinek ismerete, stiláris megoldások a különböző alkotók műveiben

Összehasonlító elemzések a modern művészeti alkotások körében

Jelentős nemzeti és egyetemes művészeti gyűjtemények ismerete.

Múzeumok és más kultúrtörténeti források felhasználása a szélesebb társadalmi környezet megismerése érdekében

A művekben alkalmazott absztrakciós módszerek feltárása, valamint a vizuális üzenetek verbalizálásának helyes módja a műalkotás elemzések során

A vizuális ismeretek komplex, egyéni feldolgozási lehetőségei

Saját vélemény logikus, elemzési módszerekre támaszkodó interpretálása a műalkotások elemzése és a kiadott feladat kapcsán

A művész, a mű és a társadalom kapcsolata, az alkotó, a megrendelő és a közönség viszonyának megváltozása a 20. században

9.3.3. Kortárs művészet és szakmai környezet

A nemzetközi és hazai modern és kortárs művészeti és szakmai környezet megismertetése

Irányzatok és jellemző tendenciák a kortárs művészetben

Időszaki kiállítások látogatása, elemzések, beszámolók készítése

Állandó kiállítások látogatása, elemzések, beszámolók készítése

Műteremlátogatások

Művésztelepek, alkotó helyszínek megismerése, látogatása

Egyéni és csoportos kortárs kiállítások látogatása

Múzeumok, műgyűjtemények működési struktúrájának vizsgálata

10. Rajz, festés, mintázás tantárgy

10.1. A tantárgy tanításának célja

- felkészíteni a tanulókat a képző- és iparművészeti szakmák középszintű tervezési, kivitelezési feladataira, valamint a tervezőművészek terveinek értelmezésére, gyakorlati feldolgozására
- fejleszteni a tanulók tér- és formaszemléletét, rajzkészségét, esztétikai érzékét, szín- és formakultúráját, segíti a helyes önértékelés kialakulását
- erősíteni a tanulók kreativitását, bővíteni a kreatív kifejezés eszköztárát, javítani a munkakultúrát
- felkészíteni a tanulókat a látvány sokoldalú feldolgozására és az egyéni vizuális elképzelések, tervek mások számára is érthető formában való rögzítésére
- felkészíteni a tanulókat a természeti és tárgyi világ szakszerű megfigyelésére, a látvány elemzésére és ábrázolására
- megismertetni a tanulókat az ábrázolás céljának legmegfelelőbb technikákkal és kifejezőmódokkal
- felkészíteni a tanulókat a látvány belső formai összefüggéseinek feltárásával, tanulmányrajzok, plasztikai tanulmányok készítésére

10.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelem, művészetek, ábrázoló geometria

10.3. Témakörök

A témakörök sorrendje nem időbeli sorrendet tükröz, hanem a helyi tantervi hálóban egymással szabadon kombinálható témacsoportokat jelöl.

10.3.1. Látvány utáni ábrázolás és formaképzés

A tér-forma-szerkezet látványanalízise, a különböző vizsgálati módszerek és az erre épülő rajzi konvenciók megértése, megértetése

A perspektíva szerepe, összevetése más, klasszikus képi ábrázolási rendszerekkel és modern megoldásokkal

Az összetettebb térformák redukciója a gömb, henger, kúp hasáb mértani egységekre bontható analízise, síkbeli ábrázolása a rajz-festés-mintázás gyakorlatában

Önálló képi gondolkodásra nevelés

A rajzkészség és formaalakító készség fejlesztése, jól felhasználható „eszközkészlet” kialakítása és társítása a szakmai ismeretekhez

Látvány után készült tanulmányrajzok készítése különféle anyagú és szerkezetű tárgyegyüttesekről/térbeli formák alakítása, plasztikus megjelenítése

Egyszerű mértani testek formáinak, arányainak, térbeli helyzetének tanulmányozása

Bonyolultabb tárgycsoportok csendéletszerű beállításai

Síkkompozíciós gyakorlatok

Színkompozíciós gyakorlatok

Térkompozíciós gyakorlatok

10.3.2. *Emberábrázolás*

Az emberi alak tanulmányozása a korábban megismert és vizsgált tér és kép-kompozíciós helyzetek továbbfejlesztésével

Az élő modell utáni tanulmányok és az önarckép - a személyiség, a karakter, érzelmi - hangulati megnyilvánulások megfigyelése, megragadása és ábrázolása

A bonyolultabb formák analízise, redukciója, majd szintézise és „újraateremtése” a térformáknak megfelelő képalkotó elemek, jelrendszerek felépítése, gyakorlása

A valóság elemző megismerése, sík- és plasztikus ábrázolása

Lépték-, arány-, szerkezetanalízis a sík és téri feladatok során

Művészeti anatómia alapjai, az emberi test arányai

Modell utáni portré, félalak rajzolása, festése, mintázása

Alakrajz- és akt tanulmányok

10.3.3. *Ember és tér*

Az emberi alak és az épített, illetve a természeti környezet kapcsolatainak tanulmányozása a vizsgált tér és kép-kompozíciós helyzetek továbbfejlesztésével

Az élő modell utáni tanulmányok

Az emberi alak, mint a személyiség - a karakter, érzelmi, hangulati megnyilvánulások megfigyelése, megragadása és ábrázolhatósága

A saját személyiség meghatározása, ábrázolása - önismeret

A gesztusok és az anyaghasználat, mint az alkotó egyénre jellemző stílus

Az ember és tárgyi környezetének együttese

Az emberi alak és öltözet, drapéria kapcsolata

Összetett térszerkezetek és emberi mozdulatok, és a mozgás analízise

A valóság elemző megismerése, a lépték, arány, szerkezet megfigyelése

Művészeti anatómia az emberi test arányai, csonttan, izomtan alapjai

Modell utáni portré és akt ábrázolása, térbe helyezése

10.3.4. *Térábrázolási rendszerek*

A tanulók térszemléletének fejlesztése

A tervezési és művészeti gyakorlatban alkalmazott sík- és térgeometriai rendszerek elméleti alapjainak megismerése és gyakorlati alkalmazása

A műszaki rajz és az ábrázoló geometria rajzolóeszközeinek szakszerű használata, a műszaki ábrázolás egyezményes jelölésrendszere

A leggyakrabban használt térgeometriai rendszerek szerkesztési módjai és eljárásai

A műszaki rajzok olvasása, síkgeometriai rajz térbeli rekonstruálása

- síkmértan – síkmértani szerkesztések
- térgeometriai alapok
- Monge-féle vetületi ábrázolás

Tervezés és technológia

megnevezésű programkövetelmény modul

tantárgyai, témakörei

A 2. Tervezés és technológia megnevezésű programkövetelmény modulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Anyagismeret	Tervezés és kivitelezés
FELADATOK		
Önállóan értelmezi, vagy önállóan meghatározza a feladatot		x
Tervezési, alkotómunkájához forrásanyagot, információt gyűjt	x	x
Munkájához inspirációt keres, koncepciót alakít ki	x	x
Szakmai munkája során alkalmazza tervezési ismereteit és/vagy koncepcionális elképzeléseit		x
Szakmai munkájában az adott tervezői vagy alkotói probléma megoldására, és/vagy az egyéni mondanivaló kifejezésére törekszik		x
Tervezési és/vagy alkotómunkájában figyelembe veszi vagy alkalmazza szakmatörténeti, művészettörténeti ismereteit		x
Szakmai kivitelezési munkájában alkalmazza technológiai ismereteit		x
Szakmai tervezési és kivitelezési munkáját a különféle anyagok és technikák ismeretére építi	x	x
Feladatait egyéni, kreatív módon közelíti meg	x	x
Munkafolyamatot tervez, időbeni ütemezést készít		x
Tervet, vázlatot, makettet vagy 3D digitális modellt készít	x	x
Műhely- és műtermi környezetében szakmai feladatokat lát el		x
Kialakítja és fenntartja a szakmai munkájához szükséges eszköz felszerelését	x	x
Alkalmazza szakmája legfontosabb alapanyagait és segédanyagait	x	x
Technológiai- és anyagkísérleteket végez	x	x
Technikai-, technológiai eszközrendszerét felhasználja szakmai feladataiban	x	x
SZAKMAI ISMERETEK		
Az információgyűjtés menete, formái	x	x
A probléma vagy feladat meghatározásának módjai, menete	x	x
Motívumkeresés, tanulmányrajzok készítése hagyományos és számítógépes módszerekkel		x
Tervdokumentációk anyagainak elkészítése, összeállítása		x
Tanulmányrajzokra, vizuális memóriára, belső látásra épülő, kreatív tervek készítése	x	x
A feladatnak, a sík- és a plasztikai felületnek megfelelő anyagok megválasztása és kreatív használata	x	x
Tervezéselmélet megismerése és alkalmazása	x	x
Vizuális jelek, szimbólumok egyértelmű, következetes használata (pl. magyarázó, közlő rajzon)	x	x
Szaktanulmányhely, műterem kialakításának, működtetésének és fenntartásának alapismeretei		x

Szakmai kivitelező eszközök ismerete	x	x
Alapanyagok, segédanyagok felhasználási, alkalmazási módjai	x	x

1. Anyagismeret tantárgy

3.1. A tantárgy tanításának célja

- fejleszteni a tanulók anyag és eszközhasználati képességeit
- felkészíteni a tanulókat a képző- és iparművészeti szakmák tervezési/alkotói és kivitelezési feladatainak szakszerű ellátására
- megismertetni a tanulókat a képző- és iparművészeti szakmában alkalmazott anyagokkal, eszközökkel
- biztosítani a képző- és iparművészeti szakma anyagainak, eszközeinek, berendezéseinek felhasználási, használati, üzemeltetési lehetőségeinek, szabályainak megismerését
- megismertetni a képző- és iparművészeti szakmában használatos segédanyagok fajtáit, tulajdonságait, alkalmazási lehetőségeit és az alkalmazás szabályait

3.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Művészettörténet, szaktörténet, kémia, fizika,

3.3. Témakörök

3.3.1. Anyagismeret

A szakmára jellemző alapanyagok felismerése, minőségének ellenőrzése
A szakmához kapcsolódó alapanyagok megmunkálása - fizikai, kémiai tulajdonságaik
A sík, plasztikus vagy mozgóképi területek jellegzetes eszköztára
A manuális és digitális eszköztár felhasználási területei
Az alapanyagok és eszközök szakmai területre jellemző fajtái
A segédanyagok tulajdonságai és felhasználási területük
Különbféle alapanyagok és eszközök kiválasztásának szempontjai
Különbféle alapanyagok és eszközök beszerzése, előkészítése, biztonságos használata
Különbféle alapanyagok minősítési jelzésrendszere

3.3.2. Manuális gyakorlatok

Tradicionális és korszerű eszközök használata
Anyagok és eszközök megválasztásának szempontjai a gyakorlatban
Anyagok, eszközök és berendezések használata a kivitelezési munkában
Anyagok előkészítése, megmunkálása, állagmegóvása, raktározása, mozgatása
Vázlatok, tervek összeállítása különböző manuális technikákkal
Eszközök és berendezések üzemeltetése és karbantartása
Szakmai rajz, szakmai utasítások értelmezése, alkalmazása a kivitelezési folyamatban
Anyagkísérletek, technikai kísérletek végigvitele
Anyagtársítások, összetett technikai megoldások

4. Tervezés és gyakorlat tantárgy

4.1. A tantárgy tanításának célja

- megismertetni a tanulókkal a képző- és iparművészeti szakmák műhelyeinek, eszközeinek és anyagainak használati és felhasználási lehetőségeit a tervezési és alkotói feladatok során
- elősegíteni a tervezői-alkotói gondolkodásmód kialakítását
- elősegíteni az önálló tervezői, alkotói módszerek kialakítását
- felkészíteni a tanulókat a szakmai tervezési, előkészítési és kivitelezési feladatok kreatív, egyéni megoldására
- fejleszteni a tanulók tervezői, alkotói igényességét
- biztosítani az alapvető tervezési, alkotói módszerek, kivitelezési formák megismerését
- lehetővé tenni az elméleti felkészítés összekapcsolását a szakmai gyakorlati tevékenységekkel
- megismertetni a tanulókkal a képző- és iparművészeti szakmák műhelyeinek, eszközeinek és anyagainak balesetmentes és egészségre ártalmatlan használatát

4.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Művészetek, művészettörténet, szaktörténet

4.3. Témakörök

4.3.1. Bevezetés a tervezési és alkotási folyamatokba

Az inspiráció szerepe az alkotótevékenységekben
Az információk rendszerezése, funkcionális rangsorolása
A téma vagy tervezési probléma meghatározásának módjai, menete
Az alkotói koncepció kialakítása és végigvitele
Motívumkeresés, gyűjtőmunka hagyományos és számítógépes módszerekkel
Tervdokumentációk anyagainak elkészítése, összeállítása
Tanulmányrajzok alapján kreatív tervek készítése
A saját tervek megvalósítása
Átlényegítés, absztrakció az alkotófolyamatokban
Szakmai rajz, vázlat értelmezése, felhasználása a tervezési munkában
Eszközök megválasztásának szempontjai, használata a tervezésben
A közvetlen műhelykörnyezet kialakítása az adott kivitelezési feladathoz a zavartalan munkavégzéshez
A szakmai munkához szükséges eszközrendszer
Szakműhely, műterem kialakítása, működtetése és fenntartása
Munkavégzés tradicionális és gépesített műhelyben vagy műtermi környezetben
Feladatértelmezés, a feladat önálló kivitelezésére
Munkafolyamat és ütemterv meghatározása, szakmai konzultációk menete
Szakmai rajz, szakmai utasítások értelmezése, alkalmazása a kivitelezési folyamatban
Anyag- és technológiai ismeretek felhasználása a kivitelezés során
A kivitelezett sík- plasztikus vagy mozgóképi alkotás tárolása, védelme
A képző- és iparművészeti alkotások bemutatása, installálása, kiállítása

Szakmai kommunikáció

megnevezésű programkövetelmény modul

tantárgyai, témakörei

A 3. Szakmai kommunikáció megnevezésű programkövetelmény modulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Prezentáció	Szakmai idegen nyelv
FELADATOK		
Digitális és analóg eszközökkel dokumentál, archivál	x	
Manuális és digitális eszközökkel portfóliót és prezentációt készít	x	
Saját munkáiról vagy egyéb szakmai anyagokról prezentációt készít	x	
Cél szerint összeállítja, karbantartja portfólióját	x	x
Képalakító, kiadványszerkesztő és prezentációs programokat használ	x	
Alkalmazza tipográfiai ismereteit	x	
Szakmai anyagát írásban és szóban bemutatja	x	
Pályázatokon indul és/vagy kiállításokon vesz részt	x	
Idegen nyelven:		
Bemutatkozik (személyes és szakmai vonatkozással)	x	x
A célnak megfelelően bemutatja, értékeli saját és más szakmai munkáját, eredményeit	x	x
Szakmai önéletrajzt és motivációs levelet ír		x
Állásinterjún, szakmai megbeszélésen vesz részt		x
Tájékozódik a munkakörülményekről, karrier lehetőségekről		x
Szakmai munkáját idegen nyelvi környezetben vagy szakmai irányítás, együttműködés mellett végzi	x	x
Szakmai kapcsolatot teremt	x	x
SZAKMAI ISMERETEK		
A prezentációs formák szerepe, sajátosságai	x	
A digitális és manuális prezentáció eszköztára	x	
A prezentáció létrehozására alkalmas számítógépes programok használata	x	x
A kép-szöveg arány helyes megválasztása	x	
A képi dokumentáció formái	x	
Szkennelés – reprofotózás technikai követelményei	x	
A bemutató tartalmi elemei, nyelvi követelményei	x	
A prezentáció verbális előadásmódjának szabályai	x	
Idegen nyelven:		
Szakmai önéletrajz és motivációs levél tartalma, felépítése		x
A szakmai állásinterjúk lehetséges kérdései, válaszai		x
A szakmájára vonatkozó, gyakori kifejezések, szókapcsolatok		x
Szakmához kapcsolódó alapvető technikai eszköztár szókészlete		x
A szakma és munkakör alapkifejezései		x
A szakmai kommunikáció alaphelyezetei		x

5. Prezentáció tantárgy

5.1. A tantárgy tanításának célja

- biztosítani az adott szakma bemutatásához szükséges ismereteket és gyakorlati tapasztalatokat
- fejleszteni a tanulók vizuális- és verbális kommunikációját
- felkészíteni a tanulókat a képző- és iparművészeti szakmai munkáik szakszerű bemutatására
- megismertetni a tanulókat a manuális és digitális prezentáció technikáival
- megismertetni a tanulókat a szakmai munkák rendszerezési-bemutatói lehetőségeivel
- megismertetni a tanulókat a tipográfia alapvető szabályaival, kreatív felhasználási lehetőségeivel
- elősegíteni a tanulók anyanyelvi beszélt- és írásos kommunikációjának fejlődését

5.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Művészetek, irodalom, nyelvtan, informatika, szakmai tárgyak

5.3. Témakörök

5.3.1. A prezentáció manuális és digitális formái

A szakterülethez kötődő adatgyűjtési lehetőségek, információhordozók megismerése

Az archiválás szerepe és módjai

A képrögzítés technikái – szkennelés és reprodukció

Szabadkézi rajzolás, vázlatkészítés

Eredeti munkák prezentációja

Szakmai bemutatók és portfóliók összeállításának manuális eljárásai

Szakmai bemutatók és portfóliók összeállításának digitális technikái

Számítógépes kiadvány- és képfeldolgozó programok használata

A digitális prezentáció megjelenítési módjai

A prezentációk tartalmi követelményei

A prezentációk formai követelményei

Tervdokumentáció készítése

A szerzői jogok kérdései (saját munka és más alkotásainak felhasználási feltételi)

5.3.2. Digitális prezentáció

A számítógép perifériáinak megismerése, alapvető kezelése, csatlakozási lehetőségek,

Tipográfiai és szövegtördelési alapszabályok és lehetőségek

Szövegkezelési, elhelyezési lehetőségek

Prezentáció, portfólió összeállítás

5.3.3. *Tipográfiai alapok*

Tipográfiai és szövegtördelési alapszabályok

A betűtípusok tudatos alkalmazása

A képi és szöveges tartalom arány- és stílusrendszere

A kép- és szövegegyüttes tervezési lehetőségei

A digitális és a nyomtatott portfólió tipográfiai megjelenítése

5.3.4. *Szóbeli kommunikáció*

A verbális kommunikáció szerepe a szakmai tevékenységen belül

A tartalmi felépítés és előadásmód szabályai a prezentáció során

Nyelvi, nyelvhelyességi elvárások

A prezentáció dinamikája, tudatos felépítése

6. Szakmai idegen nyelv tantárgy

6.1. A tantárgy tanításának célja

- elősegíteni a tanulók idegennyelvi beszélt- és írásos kommunikációjának fejlődését
- felkészíteni a tanulókat az idegen nyelvű szakmai közegben való kommunikációra
- lehetővé tenni, hogy a tanulók idegennyelvi fejlődése az érdeklődésüknek megfelelő szakmai anyagon keresztül valósuljon meg
- elősegíteni az idegen nyelvű szakmai portálokon való tájékozódást
- felkészíteni a tanulókat az idegen nyelven való szakmai bemutatkozásra
- lehetővé tenni, hogy a tanulók betekintsenek az idegennyelvű internetes tudástárak, fórumok és események világába
- elősegíteni az idegen nyelvű szakmai portálokon való tájékozódást
- biztosítani, hogy a tanulók a képzést követően tevékenységüket nemzetközi kontextusba tudják helyezni

6.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Idegen nyelvek, magyar nyelv

6.3. Témakörök

6.3.1. *Nyelvi készségfejlesztés*

Idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés

Nyelvtani korrekciók

Hétköznapi társalgási helyzetekben való idegennyelvi kommunikáció

A személyes bemutatkozás, szakmai környezetben való kommunikáció

Pályázati, hivatali nyomtatványok kitöltése

Kommunikáció szakmaspecifikus audio-vizuális környezetben

6.3.2. *Művészeti, szakmai tájékozódás idegen nyelven*

A művészeti alkotások jellemzése idegen nyelven

A számítógépes szakmai programok nyelve
Szakmai szókincs, idegennyelvi eszköztár kialakítása, bővítése

6.3.3. *Szakmai tevékenység bemutatása*

Az elsajátított nyelvi eszköztár alkalmazása a saját szakmai munkák ismertetésére

Az egyéni szakmai bemutatkozás írásos és beszélt formája

Egyéni szakmai bemutatkozások, szakmai önéletrajz és motivációs levél írása

Internetes szakmai prezentációk feldolgozása

Kötetlen beszélgetés, megbízási helyzet, felvételi interjú modellezése

Festészet

megnevezésű programkövetelmény modul

tantárgyai, témakörei

A 4. Festészet megnevezésű programkövetelmény modulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Festészet elmélet	Festészet gyakorlat
FELADATOK		
Ismeri és tudatosan alkalmazza a különböző színtani elméleteket.	x	x
Munkája során tudatosan alkalmazza a színeket	x	x
A festészet nyersanyagait ismeri, magabiztosan használja	x	x
Eszközeit a technikának megfelelően választja meg (pl. ecsetek között különbséget tesz)		x
A hordozót a technikának megfelelően előkészíti, alapozza (papír, fa, vászon stb.)	x	x
Megkomponálja a képet, megválasztja a képkivágást	x	x
Gyűjtőmunka alapján önálló munkát hoz létre		x
Falfestészeti alap technikákat (freskó, szekkó, sgraffito) ismeri, egyet közülük a gyakorlatban is		x
A díszletfestészet szempontjait megismeri, adott képet nagyít.		x
Az olajtechnika alapjait elsajátítja és alkalmazza.		x
Akril alapú festészeti technika alapjait elsajátítja, alkalmazza.		x
A tempera- és tojástempera technikák alapjait elsajátítja és alkalmazza.		x
A vízfestés technikáit elsajátítja, alkalmazza.		x
A pasztell technika alapjait elsajátítja és alkalmazza.		x
A különböző festészeti technikák tulajdonságainak ismeretében vegyes technikákat alkalmaz		x
Experimentális technikákat (kollázs, montázs, dekollázs, amblassage) alapjait elsajátítja és alkalmazza.		x
Fixálja, lakkozza a képet.		x
Munkáját kiállításra előkészíti (pl.: passzpartúzás, keretezés)		x
A kiállítótér adottságaihoz, a kiállításon szereplő többi munkához igazodva installálja munkáját	x	x
A munkafolyamatot dokumentálja, a kész munkáról reprodukciót készít (digitális fényképezés, szkennelés)		x
SZAKMAI ISMERETEK		
A természetes és szintetikus pigmentek fajtái, tulajdonságai	x	x
Az olajos és a vizes bázisú festékek fajtái, tulajdonságai.	x	x
A táblaképfestészet hordozóinak anyagai és előkészítésének eszközei	x	x
A forma és a funkció összhangjának megjelenése a festészetben		x
A festészeti stílusok kronológiája, stílárís meghatározása	x	
Jelentős alkotók stílusjegyei az adott kor viszonyában	x	
A figuralitás és a nonfiguralitás kifejezési lehetőségei	x	x
Falfestészeti alap technikák (freskó, szekkó) anyagai, eszközei	x	x
A kortárs művészet intézményrendszere és tendenciái		

7. Festészet elmélet tantárgy

7.1. A tantárgy tanításának célja

- megismertetni a tanulókat a klasszikus és a kortárs festészeti eljárásokkal
- felkészíteni a tanulókat a festészeti eljárások során használt anyagok használatára és csoportosítására
- megismertetni a tanulókat a festészet stílusváltozásaival a művészettörténeti korszakok vonatkozásaiban
- elősegíteni, hogy a tanulók képesek legyenek összefüggéseiben ismerni a festészeti kifejezőeszközöket az adott korszakok vonatkozásaiban
- megismertetni a tanulókat a festészeti stílusok társadalmi, kulturális hátterével
- megismertetni a tanulókat az adott korszak jelentős művészeti központjaival, művészcsoportjaival, iskoláival, alkotóival
- lehetővé tenni, hogy a tanulók megismerjék a jelentős művészeti intézményeket, a hazai kortárs művészet intézményrendszerét

7.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Művészetek, művészettörténet, fizika, kémia, anyagismeret, tervezés és gyakorlat, festészet gyakorlat

7.3. Témakörök

7.3.1. *Színelmélet*

Szín-nevek
Színkör, a színek csoportosításának lehetőségei
Színkontrasztok
Színszimbolika

7.3.2. *Technológiai alapismeretek*

A táblaképfestészet anyagai – a hordozók: papírok, fatáblák, vásznak, egyéb lehetséges hordozók
A hordozók szakszerű előkészítése
A természetes és szintetikus pigmentek fajtái, tulajdonságai (pl.: fényállóság, mészállóság)
Festőszerek és lakkok fajtái, szakszerű és biztonságos tárolásuk
Az olajos és a vizes bázisú festékek fajtái, tulajdonságai
Modern anyagok, vegyes technikák, kísérleti technikák és határterületek

7.3.3. *Magyar festészettörténet*

Magyarországi oltárfestészet (romanika, gótika)
A magyarországi reneszánsz korának festészete
Barokk festészet Magyarországon

A klasszicizmus és a rokokó magyar mesterei
A romantika korának festészete
Az akadémiák kora – a magyar történelmi festészet
A modernizmus felé: nagybányai művésztelep, Vadak, gödöllői művésztelep
A 20. századi magyar festészet: Nyolcak, Európai Iskola
Festészet 1949 után: szocialista realizmus és az avantgarde művészeti törekvései

7.3.4. *Kortárs magyar festészet*

Magyarországi kortárs művészet intézményrendszere (múzeumok, kereskedelmi galériák, nonprofit galériák, díjak és pályázatok, kurátorok, művészeti írók)
Kortárs művészeti gyűjtemények
Szakfolyóiratok, magazinok és internetes portálok
A festészet eszközét alkalmazó kortárs magyar művészek
A festészet határterületei, a kortárs művészet szerteágazó módszerei
(pl.: akciófestészet, performance, konceptuális művészet, kollaboratív művészet, digitális utómunka, projekt alapú művészet)

8. Festészet gyakorlat tantárgy

8.1. A tantárgy tanításának célja

- megismertetni a tanulókkal a klasszikus és kortárs festészeti technikákat és eljárásokat
- felkészíteni a tanulókat a klasszikus és kortárs festészeti technikák és eljárások alkalmazására
- elősegíteni, hogy a tanulók magabiztosan tudják céljukhoz megválasztani anyagaikat és eszközeiket
- elősegíteni, hogy a tanulók képesek legyenek megkülönböztetni és alkalmazni a stilizálás és az átírás különböző fajtáit
- fejleszteni a tanulók absztrakt gondolkodását
- felkészíteni a tanulókat a választott technikák és saját elképzeléseinek megvalósítására
- felkészíteni a tanulókat munkájuk digitális dokumentálására
- képessé tenni a tanulókat a festészet alkalmazott területein (díszítőfestés, díszletfestés) tervek készítésére, illetve tervek alapján a kivitelezésben való részvételre
- felkészíteni a tanulókat szakmai munkáinak kiállításra való előkészítésére, és a kiállítótér adottságaihoz, a kiállításon szereplő többi munkához igazodó installációjára

8.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Művészetek, művészettörténet, rajz, festés, mintázás, festészet elmélet, anyagismeret, tervezés és gyakorlat, prezentáció

8.3. Témakörök

8.3.1. Akvarellfestés gyakorlata

Az akvarell papír száraz és nedves felfeszítése

A vízfestés technikáinak és eszközeinek elsajátítása és alkalmazása

Az adott technika lehetőségeinek ismeretében:

- színek kompozíciók készítése
- látvány utáni festés
- és/vagy másolási feladatot elvégzése
- és/vagy önálló témaválasztással festményt készítése

A munkafolyamat és az elkészült munka digitális dokumentációja

A munka előkészítése kiállításra (keretezés, passzpartúzás)

8.3.2. Tempera és akrilfestés gyakorlata

A hordozó anyagának kiválasztása és előkészítése

A tempera- és tojástempera technikák alapjainak elsajátítása és alkalmazása

Akril alapú festészeti technika alapjainak elsajátítása, alkalmazása

Az adott technika lehetőségeinek ismeretében:

- színek kompozíciók készítése
- látvány utáni festés
- és/vagy másolási feladatot elvégzése
- és/vagy önálló témaválasztással festményt készítése

A munkafolyamat és az elkészült munka digitális dokumentációja

A munka előkészítése kiállításra (keretezés, passzpartúzás, akaszthatóság megoldása)

8.3.3. Olajfestés gyakorlata

A hordozó kiválasztása és előkészítése

Az olajfestéshez használható ecsetek megismerése és alkalmazása

Az olajfestés festőszereinek ismerete és alkalmazása (száradást gyorsító és lassító anyagok, lakkok, a munkaeszközök tisztításának eszközei)

Az olajfestés technika alapjainak elsajátítása és alkalmazása

Az adott technika lehetőségeinek ismeretében:

- monokróm és színes kompozíciók készítése
- látvány utáni festés
- és/vagy másolási feladatot elvégzése
- és/vagy önálló témaválasztással festményt készítése

A munkafolyamat és az elkészült munka digitális dokumentációja

A munka előkészítése kiállításra (lakkozás, esetleg keretezés, akaszthatóság megoldása)

8.3.4. Alkalmazott festészeti technikák

Falfestészeti alap technikák megismerése (freskó, szekkó, sgraffito, mozaik)

Falfestészeti alaptechnikák egyikének gyakorlati kipróbálása (gyakorló fal hiányában, vagy a mozgathatóság érdekében a feladat megvalósítható hungarocell táblán, mozaik esetében gipszben kiöntve)

A vizes vagy száraz festészeti technikának, mozaiknak megfelelő felületek előkészítése

Az adott technika lehetőségeinek ismeretében:

- kisméretű, egyszerű kompozíció tervezése
- vagy másolási feladat elvégzése
- adott belső térbe vagy homlokzatra murális technikával kivitelezhető munka tervezése a tér figyelembevételével

A díszletfestés alapvető szempontjainak és technikáinak megismerése

Olcsó, az egyéb technikáknál nagyobb hordozók (olcsó vásznak, papírok) előkészítése. Padlón fekvő munkadarabok: álló helyzetű munkavégzés.

A festészetben szokottnál nagyobb, hatékonyabb eszközök használata, logikusan, tervszerűen felépített munkafolyamat, gyorsaság, csoportmunka

Speciális esztétikai elvárás: realista megjelenítés, túlzó tér, illetve fény-árnyék ábrázolás, a távolról láttatás elve, a nagy felületek összefogott kezelése, a személyes festői karakter kerülése, a legjellemzőbb nézőtéri nézethez igazodás a perspektívában, a legjellemzőbb színpadi világításhoz igazodó festett fényirányokhoz kialakítása

Az adott technika lehetőségeinek ismeretében:

- adott színdarabhoz, filmes enteriőr kialakításhoz választott képek kinagyítása, megfestése
- szükség esetén - makettezés

8.3.5. A festészet határterületei, a kortárs művészet módszerei

Különböző rajztechnikák alkalmazása és keverése a festészeti eszköztár bővítésére
Experimentális technikák megismerése és legalább egy kipróbálása (kollázs, montázs, dekollázs, assemblage)

A '45 utáni művészet szerteágazó művészeti irányzatainak ismeretében a vizuális nyelv kibővítése az alábbi módszerek valamelyikének kipróbálásával:

- installációs tér tervezése
- akciófestészet
- performance
- konceptuális művészet
- kollaboratív művészet
- új média művészet (fotó, videómunka, digitális utómunka)
- projekt alapú művészet

8.3.6. Önálló kompozíció létrehozása

Adott vagy választott téma alapján:

- gyűjtőmunka végzése, (online és offline források felhasználása, az analógiák megismerése)
- széles körű technikai ismeretek birtokában a témához a megfelelő technika, anyag és eszköz megválasztása,

- az önálló kompozícióhoz/munkához vázlatok, tervek készítése, a tervek elemzése és ez alapján
- a munka ütemezése és kivitelezése
- a kész munka kiállításkész állapotának kialakítása és (ideális) installációs tervének elkészítése
- a teljes folyamat dokumentálása képben és szövegesen, a munka bemutatása élőszóban és/vagy prezentációval

9. Az oktatás javasolt helyszínei (ajánlás)

A szakmai elméleti és gyakorlati órák helyszíne a köznevelési intézményben:

- tanterem, számítógépes tanterem –internetkapcsolattal
- természetes és mesterséges fénnel jól megvilágított rajzterem, rajzbakkal, festőállványokkal, a mintázáshoz mintázóállványokkal
- napfényes vagy erős mesterséges megvilágítású festőműterem, vizes blokkal a műtermen belül (a szakma tanítása akkor hatékony, ha állandó műteremhelyiség áll rendelkezésre)
- prezentációs eszközökkel felszerelt, sötétíthető, internet kapcsolattal rendelkező szaktanterem
- az alapvető szakmai technikai felszerelésekkel ellátott műhely az alkalmazott festészeti technikákhoz
- külső kiállítási, múzeumi helyszínek, stúdiók